

TOILA VALLA JÄÄTMEKAVA AASTATEKS 2019-2023

EELNÕU

Tellijä: **Toila vallavalitsus**

Töö koostaja: **OÜ Alkranet**

Juhtekspert: Alar Noorvee

Tartu 2018

Sisukord

SISSEJUHATUS	5
1. Jäätmemajanduse õiguslikud alused	6
1.1. Üleriigiline jäätmehooldusalane seadusandlus.....	6
1.2. Muud strateegilised dokumendid ja õigusaktid.....	11
1.2.1 Üleriigilised strateegilised dokumendid	11
1.2.2 Endiste Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdade õigusaktid ja arengukavad...	12
2 Jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale	14
3 Jäätmehoolduse hetkeolukord.....	19
3.1 . Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa	21
3.1.1 Tekkivate jäätmete kogused liigiti	21
3.1.2 Tekkivate jäätmete kogused tekitajate kaupa	27
3.2 Jäätmete kogumine ja käitlus	34
3.2.1 Olmejäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	34
3.2.2 Liitumine kogumissüsteemidega (sh. hajaasustus, kortermajad, vabaturg).....	36
3.2.3 Segaolemejäätmed ja nende koostis	37
3.2.4 Pakendijäätmed	40
3.2.5 Paber ja kartong	44
3.2.6 Biolagunevad jäätmed.....	46
3.2.7 Ohtlikud jäätmed.....	48
3.2.8 Probleemtoodete jäätmed.....	50
3.2.9 Metallijäätmed	54
3.2.10 Suurjäätmed	55
3.2.11 Kasutuskõlblikud esemed ja riided	56
3.2.12 Ehitus- ja lammutusjäätmed.....	56
3.2.13 Mittemaaksete maavarade kaevandamisjäätmed	61
3.2.14 Tervishoiu jäätmed.....	61
3.2.15 Ülevaade suurematest kõrvaldamis- ja taaskasutusrajatistest.....	62
3.3 Jäätmemajanduse korraldamine ja rahastamine	63
3.3.1. Jäätmemajanduse korraldamine	63
3.3.2. Taaskasutusorganisatsioonid ja tootjavastutusorganisatsioonid	67
3.4. Jäätmehoolduse kulud ja rahastamine	67
3.5. Andmed suletud prügilate ning jääkreostusobjektide kohta	69
3.6. Hinnang eelmise jäätmekava raames seatud eesmärkide täitmisele	69
4. Planeerimine	72
4.1 Hinnang jäätmevoogude arengule tulevikus	72

4.2	Eesmärkide seadmine	74
4.2.1	Jäätmekäitluse kavandamise lähtekohad.....	74
4.2.2	Jäätmemajanduse probleemkohad	76
4.2.3	Jäätmemajanduse eesmärgid ja sihttasemed.	76
4.3	Kogumissüsteemide valik	82
4.3.1	Olmejäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	82
4.3.2	Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem (sh vanaõli)	83
4.3.3	Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.....	84
4.3.4	Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem	84
4.3.5	Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteemid.	85
4.3.6	Elektroonikaromude kogumis- ja käitlussüsteem	85
4.3.7	Kasutatud patareide ja akujäätmete ja ohtlike jäätmete kogumisüsteem.....	85
4.4	Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine.....	86
4.5	Vajalike jäätmehooldusraajatiste kindlaksmääramine	87
4.6	Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa	87
4.7	Teavituskampaaniad.....	88
4.8	Jäätmehoolduse rahastamine	88
	Kasutatud materjalid	90
	Lisa 1. Toila valla jäätmekava 2019-2023 rakendusplaan.....	91
	Lisa 2. Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa Toila vallas	98

SISSEJUHATUS

Toila Vallavolikogu 27.01.2016.a otsusega nr 67, Kohtla Vallavolikogu 04.02.2016. a otsusega nr 79 ja Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 25.02.2016. a otsusega nr 1 taotlesid Toila vald, Kohtla-Nõmme vald ja Kohtla vald haldusterritoriaalse korralduse muutmist eesmärgil moodustada Toila valla, Kohtla valla ja Kohtla-Nõmme valla baasil uus haldusüksus – Toila vald. Vabariigi Valitsuse 31.01.2017. a määruse nr 42 „Kohtla valla, Kohtla-Nõmme valla ja Toila valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmine (RT I 03.02.2017, 17) alusel ühinemist taotlevate omavalitsusüksuste taotlused rahuldati ning eelnimetatud määrus jõustus ja uus omavalitsusüksus – Toila vald – tekkis 31. jaanuaril 2017. aastal määrusega nr 42.

Kohaliku omavalituse jäätmekava on kohaliku tasandi jäätmehoolduse arengudokument. Jäätmekava koostamisel ja uuendamisel tuleb juhinduda riiklikust jäätmekavast ning seada kohaliku tasandil jäätmevaldkonna arendamise eesmärgid ning paika panna tegevuskava.

Käesoleva Toila valla jäätmekava 2019 – 2023 eesmärgiks on haldusreformi raames üheks omavalitsuseks liidetud valdade jäätmehoolduse arendamine. Jäätmekava koostamisel on lähtutud kohaliku omavalituse jäätmekava koostamise juhendmaterjalist, Riigi jäätmekavast 2014 – 2020, endise *Toila valla arengukavast 2014– 2020*, endise *Kohtla valla arengukavast 2014-2024* ning endise *Kohtla-Nõmme valla arengukavast 2014-2020*. *Kohtla valla jäätmekavast 2015-2020*, *Toila valla jäätmekavast 2016-2021*. Samuti on arvestatud õigusaktidest tulenevaid kohustusi.

Riigi jäätmekava 2014 – 2020 eesmärkideks on:

- vältida ja vähendada jäätmeteket, sh vähendada jäätmete ohtlikkust;
- võtta jäätmed ringlusesse või neid muul viisil taaskasutada maksimaalsel tasemel;
- vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tõhustades muuhulgas seiret ning järelevalvet.

Kohalikul tasandil tähendab see eelkõige järelevalve tõhustamist, panustamist elanikkonna teadlikkuse tõstmisesse ning jäätmete liigiti kogumise arendamisse.

Jäätmekava koostamisel ja eesmärkide seadmisel on lähtutud Riigi jäätmekavas 2014 - 2020 seatud eesmärkidest, meetmetest ja sihttasemetest ning jäätmeseaduse § 39, § 42 ja § 43 lõikest 3.

Eesmärkide täideviimiseks on koostatud tegevuskava, kus on kirjeldatud tegevusi jäätmekäitluse arenguks ja edendamiseks. Lisaks on välja toodud võimalikud rahastamise võimalused.

Käesolevas jäätmekavas ei ole toodud eraldi kirjeldust endiste Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdade kohta (asukoht, looduslikud tingimused, sotsiaal-majanduslik olukord jne), vaid on kasutatud valdade arengukavades toodud andmeid.

Käesolev jäätmekava käsitleb jäätmeseaduse reguleerimis- ja kohaldamisalasse kuuluvaid jäätmeid.

1. Jäätmemajanduse õiguslikud alused

1.1. Üleriigiline jäätmehooldusala seadusandlus

Eesti Vabariigi jäätmeala õiguslik regulatsioon tugineb Euroopa liidu (edaspidi EL) poolt kehtestatud määrustel ning direktiivides sätestatud eesmärkidest. Peamine jäätmehooldust reguleeriv õigusakt Eestis on *Jäätmeseadus* (lühend *JäätS*), mis võeti Riigikogus vastu 28. jaanuaril 2004. aastal (RT I, 04.07.2017, 43).

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ, võetud vastu 19. november 2008, on kehtestatud liikmesriikide kohustus koostada jäätmekava.

Jäätmeseadusega määratud eesmärkide saavutamiseks ja jäätmemajanduse planeerimiseks koostatakse üleriigiline ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava. *Riigi jäätmekava 2014 – 2020* on kogu jäätmevaldkonda hõlmav arengudokument, milles kirjeldatakse olulisemaid jäätmevaldkonna arengu põhimõtteid ja meetmeid koos ettenähtava tegevusega seitsmeks aastaks, et kooskõlas teiste asjasse puutuvate valdkonna arengukavadega saavutada jäätmeseaduses püstitatud jäätmepoliitika eesmärgid. Kohaliku omavalitsuse jäätmekava juhindub üleriigilises jäätme- ja arengukavades sätestatud eesmärkidest ning seab sellest lähtuvalt eesmärgid kohaliku tasandi jäätmemajandusele.

Riigi jäätmekava 2014-2020 eesmärkideks on jäätmetekke vähendamine, ringlussevõtu suurendamine ning jäätmetest tuleneva keskkonnariski vähendamine. Kohalikul tasandil tähendab see eelkõige järelevalve tõhustamist, panustamist elanikkonna teadlikkuse tõstmisesse ning jäätmete liigiti kogumise arendamisse.

Jäätmeseadusega on kohalikule omavalitsusele kehtestatud järgmised olulisemad õigused ja kohustused:

- jäätmehoolduse arendamise korraldamine oma haldusterritooriumil (§ 12 lg 2);
- kohaliku omavalitsuse üksus korraldab jäätmete sortimist, sealhulgas liigiti kogumist, et võimaldada nende taaskasutamist võimalikult suures ulatuses (§ 31 lg 1);
- kui see on tehniliselt, keskkonna seisukohast ja majanduslikult teostatav, peab kohaliku omavalitsuse üksus korraldama vähemalt paberi-, papi-, metalli-, plasti- ning klaasijäätmete liigiti kogumise (§ 31 lg 3);
- jäätmehooldust arendatakse valdkonna arengukava ja kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava alusel (§ 39 lg 1); Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavas käsitletakse jäätmehoolduse olukorda kohaliku omavalitsuse üksuses, jäätmehoolduse korraldamise ja tõhustamise eesmärgid ning eesmärkide saavutamise meetmeid (§ 39 lg 2). Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava sisu nõuded on esitatud § 39 lg 3.
- kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb valla või linna jäätmehoolduse arendamist. Jäätmekava võib koostada mitme kohaliku omavalitsuse üksuse kohta. Jäätmekava koostamisel võetakse arvesse valdkonna arengukavas sätestatud (§ 42 lg 1);
- kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava ajakohastamine on jäätmekava korrapärane läbivaatamine ja selles muudatuste tegemine. Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava ajakohastamise suhtes kohaldatakse kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamise menetluse kohta sätestatud (§ 43 lg 1);
- Kohaliku omavalitsuse üksus võib nõuda isikult, asutuselt ja tootjate ühenduselt nende jäätmeala tegevuse kohta teavet tasuta, kui see on vajalik kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamiseks või ajakohastamiseks (§ 44 lg 3);

- kohaliku omavalitsuse üksus võib nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt isikult, asutuselt ja tootjate ühenduselt *Jäätmeseaduse* § 39 lõikele 3 vastava jäätmekava koostamist oma kulul ning esitamist, kui see on vajalik kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamiseks või ajakohastamiseks (§ 44 lg 4);
- Valdkonna eest vastutav minister ja kohaliku omavalitsuse üksus on kohustatud säilitama valdkonna arengukava ja selle rakendusdokumendi ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava koostamise käigus kogutud teabe seaduses sätestatud korras (§ 44 lg 5);
- kohaliku omavalitsuse üksused korraldavad oma haldusterritooriumil kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumist ja nende üleandmist jäätmekäitlejatele, v.a probleemtoodete puhul, kus toimib tootja vastutus (§ 65 lg 2);
- Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse üksuse valitud ettevõtja poolt (§ 66 lg 1);
- kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik käesoleva seaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi (§ 66 lg 2);
- Kohaliku omavalitsuse üksus võib jätta jäätmeveo korraldamata haldusterritooriumi hajaasustusega osades, kus jäätmetekitajate vähesuse ja hajutatuse ning jäätmete väikese koguse tõttu oleks korraldatud jäätmevedu ülemäära kulukas ning korraldatud jäätmeveoks puudub tervise- ja keskkonnakaitsevajadus (§ 66 lg 3);
- korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega teenuste kontsessiooni läbiviimise lähtuvalt riigihangete seaduses sätestatust. Viimasel juhul võivad koostööd tegevate kohalike omavalitsuste üksuste haldusterritooriumid moodustada ühe veopiirkonna, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud piirkonna elanike arvu (§ 67 lg 1);
- kohaliku omavalitsuse volikogu võib riigihangete seaduse §-s 13 sätestatud korras korraldatud jäätmeveo riigihanke korraldamisega seonduvate ülesannete täitmiseks volitada teist kohaliku omavalitsuse üksust, mittetulundusühingut või sihtasutust, mille liige vastav kohaliku omavalitsuse üksus on ning mille liikmeteks saavad vastavalt põhikirjale olla ainult kohaliku omavalitsuse üksused või kohaliku omavalitsuse üksuste liit (§ 67 lg 2);
- kohalik omavalitsus koostab korraldatud jäätmeveo teenuse tellimiseks teenuste kontsessiooni läbiviimisel hankedokumentid, lähtudes riigihangete seaduses sätestatust ning arvestades jäätmeseaduses toodud erisusi. Korraldatud jäätmeveo hankedokumentides määratakse muu hulgas alljärgnevad tingimused: 1) veopiirkond; 2) veetavad jäätmeliigid; 3) eeldatavad jäätmekogused; 4) jäätmekäitluskoht; 5) hankelepingu kestus; 6) veotingimused – veo sagedus, aeg ja tehnilised tingimused; 7) toimingud, mille eest jäätmevedaja võtab teenustasu; 8) veopiirkonnas asuvate ühepereelamute ja mitme korteriga elamute arv ning korterite arv mitme korteriga elamutes (§ 67 lg 3);
- jäätmete veopiirkond tuleb määrata arvestusega, et piirkonna minimaalne suurus tagab jäätmeveoki täitumise ühe kogumisringiga või piirkonna elanike arv ei ole üldjuhul suurem kui 30 000 (§ 67 lg 5); Veopiirkonna määrab kohaliku omavalitsuse volikogu, lähtudes eeldatavatest jäätmekogustest, hoonestusest ning teede- ja tänavatevõrgu eripärast (§ 67 lg 6);

- jäätmehoolduseeskiri jäätmehoolduse korraldamiseks kohaliku omavalitsuse üksuses kehtestatakse volikogu määrusega (§ 71 lg 1);
- kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskiri sätestab 1) jäätmekäitluse ja jäätmete hoidmise korralduse ning sellega seotud tehnilised nõuded, nagu kogumismahutite tüüp, materjal, suurus, mahutite alus ja paiknemine, ühiste kogumismahutite kasutamine; 2) jäätmetest inimeste tervisele ja keskkonnale tuleneda võiva ohu vältimise, või kui see ei ole võimalik, siis vähendamise meetmed, sealhulgas olmejäätmete regulaarne äravedu tiheasustusalalt vähemalt üks kord nelja nädala jooksul ja hajaasustusalalt vähemalt üks kord 12 nädala jooksul. Tiheasustusalalt, kus biojäätmete kompostimine on jäätmetekke kohas tagatud, võib olmejäätmeid regulaarselt ära vedada üks kord 12 nädala jooksul; 2¹) biojäätmete kompostimise nõuded kompostimise tagamiseks; 3) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil jäätmeveo piirkondade loetelu, kus liitumine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik; 4) korraldatud jäätmeveoga hõlmamata jäätmete käitlemise nõuded; 5) elanikelt kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumise ja ohtlike jäätmete käitlusaltsentsi omavale ettevõtjale üleandmise korra; 6) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmete käitlemise korra; 7) korraldatud jäätmeveoga hõlmamata ehitus- ja lammutusprahi käitlemise nõuded; 8) jäätmete kogumiskoha või -kohad, kuhu tuleb korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasivedamiseks toimetada; 9) järelevalve korralduse jäätmekäitluse üle kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil; 10) kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate jäätmekäitluskohade, välja arvatud prügilade järelhoolduse nõuded; (§ 71 lg 2);
- kohaliku omavalitsuse üksus asutab määrusega jäätmevaldajate registri ning kehtestab registri pidamise korra (§ 71¹ lg 1);
- *Jäätmeseaduse* rikkumistest tulenevate väärtegude kohtuväline menetlemine (§ 127 lg 2 punkt 3).

Lisaks tuleb järgida järgmisi *Jäätmeseadusest* tulenevaid nõudeid:

- Jäätmed tuleb taaskasutada, kui see on tehnoloogiliselt võimalik ning kui see ei ole muude jäätmekäitlusmoodustega võrreldes ülemäära kulukas (§ 30 lg 1).
- Rakendada loodusvarade ja toorme säästlikuks kasutamiseks parimat võimalikku tehnikat, sealhulgas tehnoloogiat, milles võimalikult suures ulatuses taaskasutatakse jäätmeid (§ 21 lg 2 p 1).
- Jäätmed kõrvaldatakse ja segaolmejäätmed taaskasutatakse nende tekkekohale võimalikult lähedal asuvas tehnoloogiliselt sobivas jäätmekäitluskohas, kus on tagatud inimese tervise ja keskkonna ohutus (§ 32).
- *Jäätmeseaduse* kohaselt ei tohi prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas olla biolagunevaid jäätmeid (§ 134):
 - 1) üle 45 massiprotsendi alates 2010. aasta 16. juulist (tähtaeg möödas);
 - 2) üle 30 massiprotsendi alates 2013. aasta 16. juulist (tähtaeg möödas);
 - 3) üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist.
- Tootja on kohustatud tagama tema turule lastud probleemtootest tekkivate jäätmete kogumise ja nende taaskasutamise või nende kõrvaldamise ja omama selle kohustuse täitmiseks piisavat tagatist. Tootja võib valida, kas ta täidab kohustused individuaalselt, annab need kirjaliku lepinguga üle tootjate ühendusele või ühineb tootjate ühendusega (§ 26 lg 1).

Jäätmeseaduse määrus nr 65 § 7 kohaselt peab tootja tagama vähemalt 4 kilogrammi kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumise iga elaniku kohta aastas. Lisaks peab tootja tagama järgmised elektroonikaromude kogumise määrad:

- alates 1. jaanuarist 2016. a – vähemalt 45% (tähtaeg möödas);
- alates 1. jaanuarist 2017. a – vähemalt 52% (tähtaeg möödas);
- alates 1. jaanuarist 2018. a – vähemalt 59%;
- alates 1. jaanuarist 2019. a – vähemalt 65%.

Pakendiseaduse kohaselt on omavalitsuse ülesanne määrata kindlaks pakendi ja pakendijäätmete kogumisviisid ning sätestab need jäätmehoolduseeskirjas (§ 15 lg 1). Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavas peab olema eraldi käsitletud pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise korraldamine, väljaarendamine ja seatud eesmärkide saavutamise meetmed (§ 15 lg 2).

Alates 2009. aasta 1. jaanuarist tuleb pakendijäätmeid taaskasutada järgmiselt (*Pakendiseadus* § 36 lg 2 p 1 ja 2):

- pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60 protsenti kalendriaastas;
- pakendijäätmete kogumassist ringlussevõetuna vähemalt 55 ja mitte rohkem kui 80 protsenti kalendriaastas.

Tagamaks pakendijäätmete taaskasutamise sihtarvude täitmist, on pakendiettevõtjal kohustus taaskasutada pakendimaterjali liike kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses (*Pakendiseadus* § 36 lg 3):

- 70 % klaasijäätmete kogumassist ringlussevõetuna;
- 70 % paberi- ja kartongijäätmete kogumassist, kusjuures 60 % kogumassist ringlussevõetuna;
- 60 % metallijäätmete kogumassist ringlussevõetuna;
- 55 % plastijäätmete kogumassist, kusjuures 45 % plastijäätmete kogumassist ringlussevõetuna ja 22,5% plastijäätmete kogumassist uuesti plastiks töödelduna;
- 45 % puidujäätmete kogumassist, kusjuures 20 % kogumassist ringlussevõetuna.

Eelpool nimetatata muu pakendimaterjal tuleb taaskasutada võimalikult suures koguses vastavalt olemasolevatele tehnilistele võimalustele ja majanduslikule põhjendatusele (*Pakendiseadus* § 36 lg 4).

Saasteainete ja jäätmete keskkonda viimine, keskkonnatasude määrad, nende arvutamise ja maksmise kord on sätestatud *Keskkonnatasude seadusega*.

Keskkonnajärelevalve seadus määratleb keskkonnajärelevalve olemuse ja kehtestab keskkonnajärelevalvet teostavate asutuste ülesanded (§ 1 lg 1). Keskkonnajärelevalvet teostavad Keskkonnainspeksioon ja kohalik omavalitsusorgan või – asutus (§ 3 lg 1), kus Omavalitsuslik keskkonnajärelevalve (§ 6):

1. rakendab seaduses sätestatud abinõusid ebaseadusliku tegevuse tõkestamiseks ja kohustuslike keskkonnakaitseabinõude elluviimiseks (§ 6 lg 3 p 1);
- teavitab Keskkonnainspeksiooni keskkonda kahjustavast või ohustavast õigusvastasest tegevusest või loodusressursi kasutamisega seotud õiguspärasest tegevusest, kui selline tegevus seab ohtu inimeste elu, tervise või vara (§ 6 lg 3 p 2).

Ravimiseadus reguleerib ravimite käitlemist, väljakirjutamist, müügilubade väljaandmist, kliinilisi uuringuid ja reklaami ning ravimialast järelevalvet ja vastutust eesmärgiga tagada Eestis kasutusel olevate ravimite ohutus, kvaliteet ja efektiivsus ning edendada nende sihipärasest kasutamist. Seaduse § 35 lg 3 sätestab, et kõlbatud ravimid on jäätmeseaduse § 8 kohaselt või vastavalt jäätmeseaduse § 2 lõike 4 alusel kehtestatud nimistule määratletavad ohtlike jäätmetena. Lähtuvalt millest, tuleb koguda kõlbatud ravimid muudest jäätmetest eraldi vastavalt selles nimistus toodud liigitusele ning märgistada jäätmeseaduse § 62 lõike 3 alusel kehtestatud korra kohaselt.

Lisaks seadustele reguleerivad kohaliku omavalitsuse jäätmehooldust määrused, mis on kehtestatud Vabariigi Valitsuse või Keskkonnaministri poolt.

Vabariigi Valitsuse määrused:

- 26. aprill 2004. a määrus nr 121 „Ohtlike jäätmete käitluslitsentsi andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord ja menetluse käigus läbiviidavate menetlustoimingute tähtajad, litsentsi taotlemiseks vajalike andmete loetelu ja litsentsi vorm“;
- 26. aprill 2004. a määrus nr 122 „Jäätmete tekitamiseks jäätmeluba vajavate tegevusvaldkondade tegevuste täpsustatud loetelu ning tootmismahud ja jäätmekogused, mille puhul jäätmeluba ei nõuta“;
- 7. augusti 2008. a määrus nr 124 "Patariidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad";
- 20. aprilli 2009. a määrus nr 65 "Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad";
- 23. juuli 2009. a määrus nr 135 "Probleemtooteregistri põhimäärus";
- 17. juuni 2010. a määrus nr 79 "Mootorsõidukitest ja nende osadest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad";
- 17. juuni 2010. a määrus nr 80 "Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord";
- 08. detsember. 2011.a määrus nr 148 „Jäätmete taaskasutamise- ja kõrvaldamistoimingute nimistud“;
- 15.veebruari. 2013. a määrus nr 30 „Põllumajandusplastist tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad“.

Keskkonnaministri määrused:

- 20. aprilli 2004. a määrus nr 18 "Jäätmeloa omamise kohustusest vabastatud isiku või tavajäätmete vedaja teate ja registreerimistõendi vormid";
- 21. aprilli 2004. a määrus nr 21 "Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded";
- 21. aprilli 2004. a määrus nr 22 "Asbesti sisaldavate jäätmete käitlusnõuded";
- 22. aprilli 2004. a määrus nr 25 "Polüklooritud bifeniüle ja polüklooritud terfeniüle sisaldavate jäätmete käitlusnõuded";
- 26. aprilli 2004. a määrus nr 26 "Jäätmeloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise menetluse käigus läbiviidavate menetlustoimingute tähtajad ning

jäätmeloa taotlemiseks vajalike andmete täpsustatud loetelu ja jäätmeloa taotluse ning jäätmeloa [...]"

- 9. veebruari 2005. a määrus nr 9 "Elektri- ja elektroonikaseadmete romude käitlusnõuded";
- 3. novembri 2005. a määrus nr 66 "Pakendi taaskasutamise määra arvutamise ja pakendi massi määramise kord";
- 16. jaanuari 2007. a määrus nr 4 "Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused";
- 12. aprilli 2007. a määrus nr 28 "Ohtlike jäätmete käitluse eest vastutava isiku koolitusele ja pädevusele esitatavad nõuded";
- 2. juuli 2007. a määrus nr 49 "Probleemtoodetest tekkinud jäätmete täpsustatud nimistu";
- 10. jaanuari 2008. a määrus nr 5 "Kasutatud patareide ja akude käitlusnõuded";
- 27. aprilli 2009. a määrus nr 21 "Elektri- ja elektroonikaseadmete märgistamise viis ja kord";
- 3. august 2009. a määrus nr 47 „Meetme „Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine” tingimused“;
- 9. november 2010 määrus nr 56 „Kaevandamisjäätmete käitlemise kord¹⁴“;
- 16. veebruari 2011. a määrus nr 12 "Probleemtooteregistri registrikaardi vormid";
- 6. aprilli 2011. a määrus nr 24 "Teabe esitamise tähtaegade täpsustatud loetelu elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriate lõikes";
- 08. aprill 2013. a määrus nr 7 „Biolagunevatest jäätmetest komposti tootmise nõuded“;
- 14. detsember 2015. a määrus nr 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu¹⁴“;
- 2. november 2015. a määrus nr 60 „Põlevkivi kaevandamis- ja rikastamisjäätmetest kütuselisandi tootmise nõuded“;
- 10. mai 2016. a määrus nr 12 „Nõuded biolagunevatest jäätmetest biogaasi tootmisel tekkiva kääritusjäägi kohta“;
- 19. august 2016. a määrus nr 26 „Metallijäätmete täpsustatud nimistu“;
- 03. oktoober 2016. a määrus nr 33 „Radioaktiivsete jäätmete sisse-, välja- ning läbiveo dokumentide menetlemise korra ja tähtaegade erisused lähtuvalt päritolu- ja sihtriigist¹⁴“;
- 27. detsember 2016. a määrus nr 77 „Ohtlike jäätmete saatekirjade andmekogu asutamine ja andmekogu põhimäärus“;
- 22. veebruar 2018. a määrus nr 8 „Toetuse andmise tingimused meetme „Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus” tegevuste „Jäätmete ringlussevõtu toetamine” ning „Jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine” jaoks avatud taotlemise korral“.

1.2 Muud strateegilised dokumendid ja õigusaktid

1.2.1 Üleriigilised strateegilised dokumendid

Riiklike arengukavade ja strateegiate mõju avaldub ka jäätmehoolduse ja – käitluse kavandamisel. Olulisemad üleriigilised strateegilised dokumendid on:

- Eesti säästva arengu riiklik strateegia Säästev Eesti 21 - üldised suundumused;
- Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030 - kaugemad suundumused ja eesmärgid;
- Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ – eesmärgid ja roheline tehnoloogia jäätmekäitluses;

- Valitusliidu programm- jäätmeveo korralduse reform, keskkonnatasude maksustamise mudel;
- Looduskaitse arengukava aastani 2020 - biokütused;
- Kütuse- ja energiamajanduse pikaajaline arengukava 2005 - 2015 (RTL 2006, 7, 134) - elektri tootmise kava, taastuvate energiaallikate kasutamine, sh jäätmete energiakasutus;
- Eesti taastuvenergia tegevuskava aastani 2020 - biomassi kasutamine;
- Eesti metsanduse arengukava aastani 2020;
- Riigi jäätmekava 2014 – 2020.

Riigi jäätmekava 2014- 2020

Riigi jäätmekava 2014 – 2020 on kogu jäätmevaldkonda hõlmav arengudokument, milles kirjeldatakse olulisemaid jäätmevaldkonna arengu põhimõtteid ja meetmeid koos ettenähtava tegevusega seitsmeks aastaks, et kooskõlas teiste asjasse puutuvate valdkonna arengukavadega saavutada jäätmeseaduses püstitatud jäätmepoliitika eesmärgid.

KOV olulisemad kohustused:

- Elanikkonnalt pakendijäätmete kogumissüsteemi toimimise koordineerimine (kokkulepped taaskasutusorganisatsioonidega, nõuete esitamine pakendijäätmete kogumissüsteemi kohta, teavitamine ja järelevalve);
- Elanikkonna teadlikkuse tõstmine, teabe levitamine ja vastavate tingimuste loomine;
- Jäätmetekke vältimise meetmed KOV jäätmekavas.

1.2.2 Endiste Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdade õigusaktid ja arengukavad

Kõige olulisem arengudokument endistes Toila, Kohtla ja kohtla-Nõmme valdades oli arengukava. Arengukavad olid koostatud vastavalt Toila valla arengukava perioodiks 2016-2020, Kohtla valla arengukava perioodile 2014-2024 ning Kohtla-Nõmme valla arengukava perioodile 2014-2020. 2017. aastal toimus Eesti Vabariigis haldusreform, mille tulemusena liideti väiksemad omavalitsused suuremateks. Järgnevalt on esitatud Toila valla moodustanud endiste valdade lühikirjeldused.

Endine Toila vald

Endise Toila valla pindala oli 158,7 km². Elanike arv 01.01.2017. aasta seisuga oli endises Toila vallas 2290 (Siseministeerium, 2017).

Endise Toila valla rahvastiku põhiosa on koondunud suurematesse küladesse, mis paiknevad valla põhjaosas. Selline rahvastiku jaotumine on seoses majandusstruktuuri ja sotsiaalsete muutustega, mõju ümberasumisele omab laialdane põlevkivi maa-alune kaevandamine ja sellega kaasuvad keskkonnamõjud.

Endise valla territooriumil toimus jäätmekäitlus lähtuvalt jäätmehoolduseeskirjast. Valla territooriumil toimus jäätmekäitlus vastavalt jäätmehoolduseeskirjale – jäätmeveoga liitumine oli kohustuslik kõikidele jäätmetekitajatele. Kehtis olukord, kus olmejäätmed koguti sorditult prügikastidesse ja konteineritesse, millele oli organiseeritud regulaarne äravedu (korraldatud jäätmevedu) vastavat luba omava ettevõtte poolt. Korraldatud süsteemi tulemusel vähenes ebaseaduslik ladestamine. Kogumisringe korraldati biolagunevatele aia- ja haljastusjäätmetele kaks korda aastas (kevad, sügis), ehitusjäätmetele üks kord aastas, elektri- ja

elektroonikaseadmetele sh probleemtoodetele (kord aastas) ning ohtlikele ja suurjäätmetele kord aastas.

Endine Kohtla vald

Endise Kohtla valla pindala on 101 km². Elanike arv 01.01.2017 aasta seisuga oli endises Kohtla vallas 1564 (Siseministeerium, 2017).

Endise Kohtla valla territooriumil toimus jäätmekäitlus jäätmehoolduseeskirja alusel. Korraldatud jäätmeveoga liitumine oli kohustuslik kõikidele jäätmetekitajatele. Korraldatud jäätmeveo tulemusel vähenes ebaseaduslik ladestamine. Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud segaolmejäätmete, paberi ja kartongi ja suurjäätmete kogumine ja vedu. Vallas on korraldatud kogumisringe ohtlike jäätmete sh elektroonika, probleemtoodete ja eterniidi kogumiseks kevad-suvisel perioodil.

Endine Kohtla-Nõmme vald

Endise Kohtla-Nõmme valla pindala on 4,614 km². Elanike arv 01.01.2017 aasta seisuga oli endises Kohtla-Nõmme vallas 995 (Siseministeerium, 2017).

Endise valla territooriumil toimus jäätmekäitlus lähtuvalt jäätmehoolduseeskirjast. Korraldatud jäätmeveoga liitumine oli kohustuslik kõikidele jäätmetekitajatele ning olmejäätmed koguti sorditult prügikastidesse ja -konteineritesse, millele oli organiseeritud regulaarne äravedu (korraldatud jäätmevedu) vastavat luba omava ettevõtte poolt. Korraldatud jäätmeveo rakendumise järgselt vähenes jäätmete ebaseaduslik ladestamine. Korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud segaolmejäätmete kogumine ja vedu. Endises Kohtla-Nõmme vallas on korraldatud kogumisringe ohtlike jäätmete sh elektroonika, probleemtoodete ja eterniidi kogumiseks kevad-suvisel perioodil.

2 Jäätmekava rakendamise mõju keskkonnale

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse ptk 2 § 4 kohaselt on keskkonnamõju (kavandatava) tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale. Lisaks eelpool esitatud keskkonnamõju jaotusele võib kaasuva mõju jagada omakorda kolmeks:

- keemiline - jäätmete kogumisel ja ladestamisel tekkivate lagunemisgaaside emissioon sise- ja välisõhku, prügilagaasid, jäätmete põletamisel tekkiv suits ja selles sisalduvad gaasid, jäätmete laadimisel ja veol tekkivad heitgaasid, prügilate nõrgvesi;
- füüsikaline – laadimise, veo, sorteerimise ja komposti segamisega kaasnevad müra, vibratsioon ja tolm, jäätmete tuulega laialikandumine;
- bioloogiline – lindude, näriliste või putukate kogunemine ja paljunemine, nakkushaiguste levik.

Tabel 2.1 on esitatud näide jäätmekäitluse mõju jagunemisest vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* ptk 2 § 4 esitatud definitsioonile ning kaasuvast keskkonnamõjust.

Tabel 2.1. Jäätmekäitlusega kaasnev keskkonnamõju

Vahetu(otsene) keskkonnamõju tegur	Vahetu keskkonnamõju	Kaudne keskkonnamõju tegur	Kaudne keskkonnamõju
Jäätmete kogumine, vedu	Saasteainete emissioon sise- ja välisõhku, müra, vibratsioon, tolm Väheneb ulaladestamine*	Jäätmete kogumiskohtade rajamine	Loodusvarade mh pinnase, mulla ja vee kasutamine, müra, vibratsioon Väheneb ulaladestamine*
Jäätmete ladestamine	Lagunemisgaaside emissioon, prügilagaas, nõrgvesi, müra, lindude, näriliste, putukate kogunemine	Prügila rajamine, sulgemine	Loodusvarade mh pinnase, mulla ja vee kasutamine, müra, vibratsioon

*Ulaladestus on maastikes nähtavad isetekkelised ladestuskohad (*Keskkonnaministeerium, 2018*)

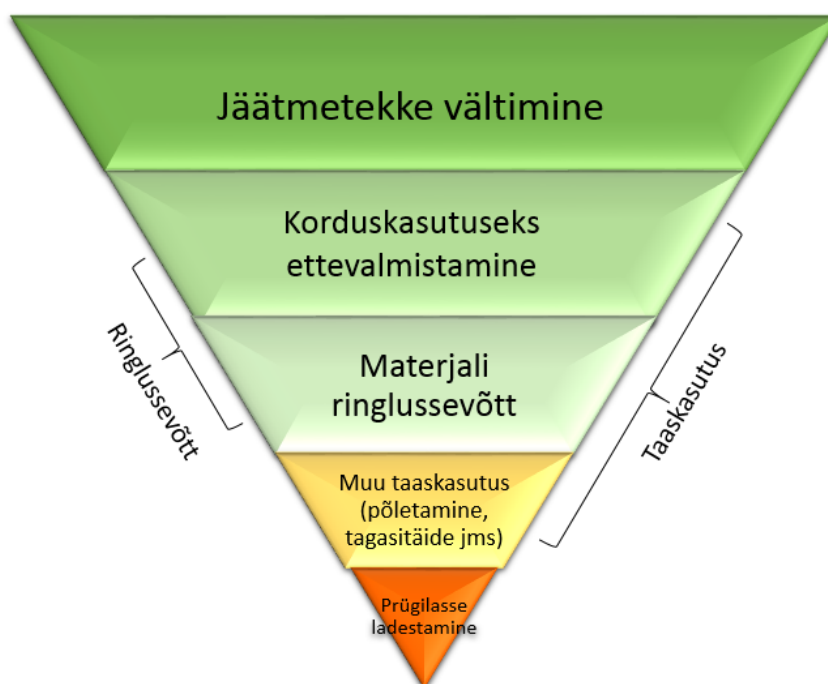
Jäätmekäitluse kõigi etappidega – jäätmete kogumise, veo, töötlemise, taaskasutamise ja kõrvaldamisega – kaasnevad nii positiivsed kui ka negatiivsed mõjud looduskeskkonnale. Seejuures tuleb arvesse võtta seni toimunud, praegu toimuvaid ja kavandatavaid tegevusi. Eelmise jäätmekava kehtivusperioodil on jäätmekäitlussüsteem juba välja kujunenud. Põhjalikumalt käsitleb jäätmekäitlusega seotud keskkonnamõju kirjeldust *Riigi Jäätmekava 2014-2020 KSH aruanne* (AS Maves, 2014).

Olmejäätmete käitlusalternatiivide keskkonnamõju on eraldi uuritud „*Olmejäätmete käitlusalternatiivide keskkonnamõju olelusringipõhises uuringus*“ (avaldatud Keskkonnaministeeriumi kodulehel), milles kasutatud kriteeriumite järgi on tegemist keskkonnamõju seisukohalt kõige optimaalsema jäätmekäitlusstsenaariumiga, kus võimalikult suur kogus olmejäätmeid (nt vanapaber, metallid, pakendijäätmed, biojäätmed) suunatakse

taaskasutusse ringlussevõtuna ning ülejäänud olmejäätmed suunatakse energiaefektiivsesse masspõletusse ja jäätmekütusena tsemenditööstusesse.

Jäätmekavaga planeeritavad tegevused seisnevad peamiselt jäätmete kogumise korraldamises ning liigiti kogumise tõhustamises. Jäätmehoolduse edasist arengut planeerides on vajalik lähtuda eelkõige jäätmehierarhiast. Jäätmehierarhia koosneb lähtuvalt Euroopa Liidu raamdirektiivist 2008/98/EÜ viiest astmest (vt ka joonis 2.1):

- 1) Jäätmetekke vältimine;
- 2) Korduskasutuseks ettevalmistamine;
- 3) Materjali ringlussevõtt;
- 4) Muu taaskasutus (põletamine, tagasitäide jms);
- 5) Prügilasse ladestamine.

Joonis 2.1. Jäätmehierarhia (Keskkonnaministeerium, 2018)

Raamdirektiivis (2008/98/EÜ) on esitatud, et liikmesriigid peavad toetama ringlussevõetavate materjalide kasutamist kooskõlas jäätmehierarhiaga ning ei tohiks toetada taaskasutatavate jäätmete prügilasse ladestamist või põletamist, kus see vähegi võimalik on. Sellest tulenevalt on oluline jätkata jäätmete liigiti kogumist, mis viib jäätmete lõppkäitlemise keskkonnamõjude vähendamisele. Seeläbi väheneb taastumatute loodusvarade kasutamine ning sellest tingitud keskkonnamõjud.

Täites jäätmekavas esitatud eesmärgid: suurendades jäätmete sortimist ja liigitikogumist, luues elanikele võimalusi liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks ja motiveerides neid keskkonnateadlikkuse tõusu, majandusliku kasu ning järelvalve tõhustamise kaudu, väheneb ka jäätmete tekkest ja kogumisest tulenev keskkonnamõju.

Toila vallas toimub jäätmete sortimine ja liigiti kogumite tekkekohas (majapidamistes), korraldatud on ka segaolmejäätmete vedu. Toila vallas Järve külas paikneb Toila valla ja Kohtla-Järve linna jäätmejaam, kuhu on valla elanikel võimalus üle anda liigiti kogutud

jäätmeid. Valda on paigaldatud klaasi, pakendi- ning vanapaberi ja papi kogumiskonteinerid. Ehitusjäätmeid on võimalik tasu eest üle anda Uikala Prügila OÜ poolt käitavasse prügilasse (Kukruse külas) ning BRD Mineral OÜ poolt käitavasse ehitusjäätmete prügilasse (Sompa linnaosa). Ohtlike jäätmete kogumiseks on loodud valda kolm ohtlike jäätmete kogumispunkti – Pikk tn 41, Toila alevik ning Narva mnt 5a, Voka alevik (jäätmemaja) ning Kaevurite pst 19, Kohtla-Nõmme alev. Kokku kogutud jäätmete lõppkäitlus toimub osaliselt väljaspool Toila valla territooriume.

Jäätmeveo keskkonnamõjud

Jäätmeveo peamisteks keskkonnamõjudeks on jäätmeveomasinate poolt tekitatavad mõjud – heitgaas ja müra, mis muu transpordikoormusega võrreldes on siiski marginaalsed. Lisaks võib jäätmeid veo ajal sattuda keskkonda ja jäätmeveoga võib kaasneda haisu levik. Toila vallas toimib korraldatud jäätmevedu, mis võimaldab jäätmete kogumist logistiliselt paremini organiseerida ja vähendada jäätmeveokite poolt läbitavaid vahemaid ning transpordist tingitud keskkonnamõju. Jäätmeveo keskkonnamõju on võimalik vähendada liigiti kogumise tõhustamisega, üldise jäätmetekke vähenemisega ning jäätmeveo parema logistilise organiseerimisega.

Jäätmete taaskasutamise ja kõrvaldamise keskkonnamõju

Jäätmeseaduse § 17 lg 1 on sätestatud, et jäätmete kõrvaldamine on nende ladestamine prügilasse, põletamine ilma energiakasutusega või muu samaväärne toiming, mis ei ole taaskasutamine, kaasa arvatud jäätmete ettevalmistamine kõrvaldamiseks, isegi kui toimingul on osaliselt teisene tagajärg ainete või energia taasväärtustamise näol.

Jäätmeseaduse § 131 kohaselt pidid kõik prügilad 2009. aasta 16. juuliks vastama kehtestatud nõuetele või olema samaks ajaks jäätmete ladestamiseks suletud. Seejuures pidi suletud prügila olema nõuetekohaselt korrastatud 2015. aasta detsembri lõpuks.

Toila vallas kokku kogutud jäätmed suunatakse käitlusele peamiselt ettevõttesse AS Uikala Prügila, aga ka Narva jäätmekäitluskeskusesse (Rahu 3b, Narva), MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskusesse (Piira küla, Vinni vald), aga vajadusel ka mõnele teisele keskkonnanõuetele vastavasse jäätmekäitluskohta või jäätme- või keskkonnakompleksluba omavale ettevõttele.

AS Uikala Prügila tegeleb lisaks jäätmete ladestamisele veel kaheksa jäätmekäitlusviisiga: jäätmete sortimine, jäätmekütuse tootmine, puidu töötlemine, inertsete jäätmete töötlemine, kompostimine, ohtlike jäätmete vastuvõtt, nõrgvee puhastamine ning biogaasi kogumine.

Kokku kogutud jäätmete suunamine jäätmekütuse tootmiseks omab keskkonnale positiivsemat mõju, kui jäätmete prügilasse ladestamine. Tahke **jäätmekütuse tootmise** käigus sorditakse segaolmejäätmetest ning teistest valdkondlikest jäätmetest välja ringlussevõetavad materjalid (nt mustmetallid, värvilised metallid, inertne fraktsioon) ning ülejäänud osa jäätmetest töödeldakse jäätmekütuseks. Seega toimub jäätmekütuse tootmisel jäätmete ringlussevõtt ning energiaks muutmine, mille tõttu väheneb looduskeskkonda ladestatavate jäätmete hulk.

Jäätmekütuse põletamise ning masspõletuse keskkonnamõjusid on vaadeldud "Energy recovery from municipal waste" (Philadelphie *et al*, 2009). Aruandes tuuakse välja, et jäätmekütuse põletamine on SO₂ ja Hg eraldumise osas positiivsema keskkonnamõjuga võrreldes masspõletustehasega. Kui aga mürgiste gaaside eraldamiseks kasutatakse spetsiifilisi filtreid ei ole erinevused oluliste keskkonnamõjude osas olulised. Jäätmekütuse põletamise eeliseks on tema kasutegur - sama koguse segaolmejäätmete kohta on jäätmekütusest võimalik

toota pea neli korda rohkem energiat. Kõrgem kasutegur on tingitud mitte põleva osa eraldamisest, mistõttu on jäätmekütuse kütteväärtus on suurem kui segaolmejäätmetel (sisaldab ka mitte põlevat osa).

Jäätmete masspõletustehas on käivitatud Iru elektrijaamas, Harjumaal.

Hetkel liiguvad Toila valla jäätmed OÜ Ekovir poolt korraldatava jäätmeveo raames peamiselt Uikala prügilasse, osaliselt ka Narva Jäätmekäitluskeskusesse, alates 01.12.2018 saab valla teiseks korraldatud jäätmeveo vedajaks AS Ragn-Sells (endisel Toila valla territooriumil), kes hakkab kogutud segaolmejäätmeid transportima Uikala prügilasse, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusesse, ning Iru masspõletustehasesse. Taaskasutatavaid jäätmeid mh ka Ragn-Sells AS jäätmekäitluskeskusesse Suur-Sõjamäe 31a Tallinn.

Keskkonnamõju hindamise aruanne „*Kütusena jäätmeid kasutava soojus- ja elektrienergia koostootmisploki rajamine Iru elektrijaama territooriumile*” (AF-Estivo, 2007) toob välja, et olulisemad negatiivsed keskkonnaaspektid on jäätmete masspõletusel tahkete ja gaasiliste õhuheitmete teke, seeläbi bioakumuleeruvate elementide ja ühendite emissioon. Samas on aruandes ka välja toodud, et teistes Eesti põletusseadmetes ja emissioonidega kontrollimatutest põlemisprotsessidest on jäätmepõletusplokist õhku emiteeruvate dioksiidide ja furaanide kogus mitmeid kordi väiksem. Võrreldes jäätmete põletust prügilas ladestamisega, kaasub esimesega 2 korda vähem kasvuhoonegaase (AF-Estivo, 2007).

Inglismaal teostati 2008. aastal uuring, kus võrreldi kasvuhoonegaaside emissiooni seisukohast 24 erinevat jäätmekäitlusviisi koos energia taaskasutusega ning reastati nad tulemuste alusel paremusjärjestusse (Hogg et al. 2008). Tulemused peegeldavad süsinikdioksiidekvivalendi maksumust ühiskonnale, hinnates iga stsenaariumiga kaasnevat emissiooni ning arvestades ka emiteerimata jätmist seoses energia tootmise, materjalide taaskasutamise ning ümbertöötlemisega. Kõige vähemefektiivseks osutus jäätmete prügilasse ladestamine (koos elektri tootmisega), mille puhul ainsana eeldati, et materjale ei taaskasutata, mille tõttu tekib täiendavaid emissioone uute toormaterjalide töötlemisest. Ka erinevad koospõletamise võimalused (kaasa arvatud elektri ja soojuse koostootmine) osutusid halbadeks alternatiivideks, mis pingereas vahetult eelnesid prügilasse ladestamise stsenaariumile.

Toila vallas paikneb tegutsev ladestamispaik – AS Uikala Prügila. Prügilasse on võimalik üle anda erinevaid jäätmeid - pinnasetäiteks anda üle ehitusjäätmeid, lisaks veel segaolmejäätmeid, biolagunevaid aia- ja haljastusjäätmeid, puidujäätmeid, eterniiti, ehitus- ja lammutusprahti, biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid ning suurjäätmeid. Täpsem nimekiri vastuvõetavatest jäätmetest ja vatsuvõtu hindadest on esitatud AS Uikala Prügila kodulehel (www.uikalaprugila.ee).

Uikala prügila paikneb Kukruse külas, ca 4 km kaugusel Jõhvi linnast. Prügila on ümbritsetud piisava asustamata alaga – lähim elamu (Uikala külas) jääb prügilast enam kui kilomeetri kaugusele kirde suunas. Saastatud vee puhastamiseks kasutatakse Uikala prügilas pöördosmoos-tehnoloogial töötavat nõrgveepuhastit. Heitvesi juhitakse Mägara oja. Uikala prügilas toimub prügilagaasi kogumine ning elektri- ja soojuse koostootmine.

Biojäätmete kompostimise keskkonnamõju

Toila vallas on kasutusel üks kompostimisväljak – AS Uikala Prügila kompostimisväljak. Hetkel on eramajades elavatel inimestel võimalik kompostida enda tegevuse käigus tekkivaid biolagunevaid jäätmeid oma territooriumil, elanikel on lubatud tekkivaid haljasjäätmeid

(lehed) põletada heaperemehelikult – teisi häirimata. Arvestades Uikala prügila kaugust lähimatest elamutest, ei ole lõhna levikut ette näha.

Avalikelt platsidelt haljasjäätmel kogutakse haljastustöötajate poolt kokku. Haljastusjäätmetele on korraldatud ära vedu AS Uikala Prügila kompostväljakule.

Toila vallas on kokku kaks tegutsevat kalmistut. Kalmistute aladele kogunenud jäätmel sorditakse – sorditakse mittebiolagunevad- ja biolagunevad jäätmel. Kalmistutelt pärit mittebiolagunevad jäätmel antakse üle vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele ning biolagunevad haljasjäätmel kogutakse kalmistute lähialal oleval avamaal, mittekomposteeritavatele jäätmetele on paigaldatud statsionaarsed konteinerid.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse ([RT I 2005, 15, 87](#)) § 6 lg1 on esitatud olulise keskkonnamõjuga tegevused, mille puhul on keskkonnamõju hindamine kohustuslik.

Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005.a määruses nr. 224 „*Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu*“ on esitatud täpsustatud tegevusvaldkondade loetelu, mille korral tuleb anda KMH vajalikkuse eelhindang. Nimetatud määruse § 10 „Jäätmekäitlus“ ütleb, et keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkust tuleb kaaluda: jäätmekäitluskoha rajamisel, laiendamisel või rekonstrueerimisel, välja arvatud *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* § 6 lõike 1 punktis 23 (tavajäätmete põletamine või keemiline töötlemine üle 100 tonni ööpäevas või tavajäätmete prügila püstitamine, kui selle üldmaht on üle 25 000 tonn) nimetatud juhul.

JäätS-e § 13 kohaselt loetakse jäätmekäitluseks jäätmete kogumist, vedamist, taaskasutamist ja kõrvaldamist. Seega tuleb vastavalt Vabariigi Valitsuse 29. augusti 2005.a määruse nr 224 „*Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu*“ §-le 1 ja § 10 anda eelhindang olulise keskkonnamõju esinemise tõenäosuse osas.

Kuna vastavat uut tegevust (uue jäätmekäitluskoha rajamist) Toila valla jäätmekavaga ei kavandata, siis pole KMH/KSH algatamise kaalumise käesoleva jäätmekava raames vajalik.

3 Jäätmehoolduse hetkeolukord

Toila valla hetkeolukorra iseloomustamisel on lähtutud tekkivate jäätmekoguste ning jäätmeliikide andmetest (andmeallikad Keskkonnaagentuur). Peatükis on kirjeldatud olemasolevat jäätmete kogumis- ja käitlusüsteemi, jäätmemajanduse korraldamist ning rahastamist. Samuti esitatakse andmed suletud prügilate ja jääkreostusobjektide kohta ning hinnatakse endiste valdade jäätmekava raames seatud eesmärkide täitmist. Täitmata eesmärkide ja *Riigi jäätmekava 2014-2020* eesmärkide põhjal on püstitatud uued eesmärgid käesoleva jäätmekava rakendusperioodiks.

Käesoleva hetkeolukorra hinnangu eesmärgiks on kaardistada valla jäätmemajanduse probleemkohad ning määratleda vastavalt eesmärgid.

Moodustatud Toila vald paikneb Ida-Viru maakonnas ning selle pindala on 264,3 km² (endine Toila vald 158,7 km²; endine Kohtla vald 101 km²; endine Kohtla-Nõmme vald 4,614 km²). Toila vallas on üks alev – Kohtla-Nõmme, kaks alevikku – Toila ja Voka ning 26 küla. Rahvaarv moodustatud vallas on 01.jaanuar 2018 seisuga 4806 elanikku (vt ka tabel 3.1).

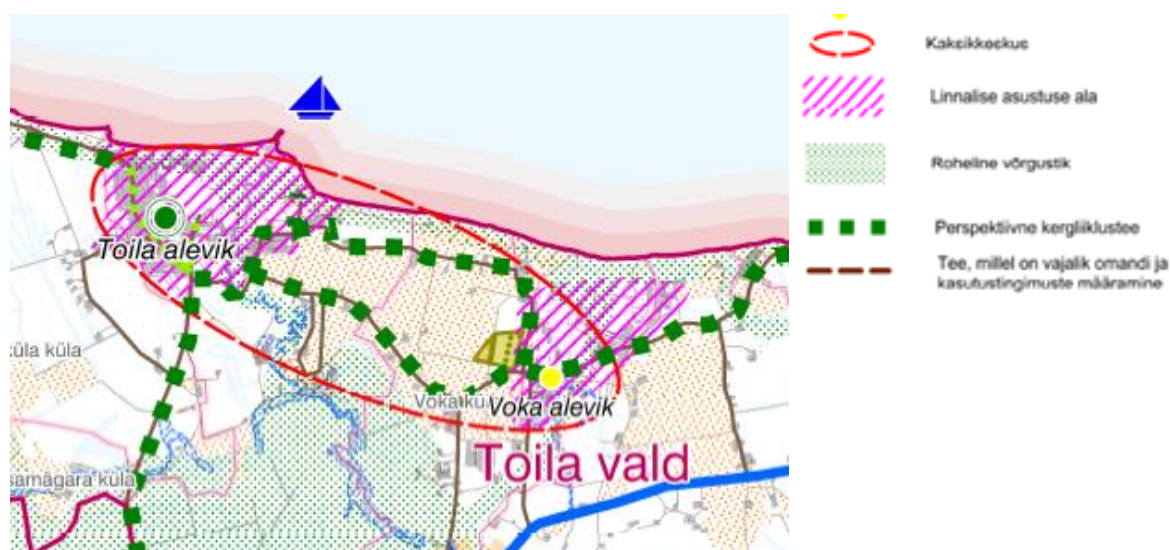
Tabel 3.1. Toila valla asulad ning rahvastiku jaotus vanusegrupiti (01.01.18 seisuga). Tiheasumid ja kompaktse hoonestusega alad tähistatud rasvase kirjaga.

Asula nimi	Lapsed, 0-18	Tööealisi, 19-64	Eakaid, 65+	Kokku
Kohtla-Nõmme alev	168	551	258	977
Toila alevik	150	533	153	836
Voka alevik	140	478	163	781
Altküla küla	19	43	11	73
Amula küla	11	21	3	35
Järve küla	121	393	100	614
Kaasikaia küla	2	30	5	37
Kaasikvälja küla	10	24	5	39
Kabelimetsa küla	20	50	11	81
Kohtla küla	19	43	17	79
Konju küla	33	93	37	163
Kukruse küla	9	33	7	49
Martsa küla	4	28	16	48
Metsamägara küla	2	6	1	9
Mõisamaa küla	0	1	2	3
Ontika küla	30	47	17	94
Paate küla	6	12	13	31
Peeri küla	22	45	14	81
Päite küla	3	18	5	26
Pühajõe küla	41	123	23	187
Roodu küla	11	26	13	50
Saka küla	31	70	19	120
Servaaäre küla	4	11	4	19
Täkumetsa küla	4	25	5	34
Uikala küla	2	2	0	4
Vaivina küla	7	14	5	26

Asula nimi	Lapsed, 0-18	Tööealisi, 19-64	Eakaid, 65+	Kokku
Valaste küla	23	74	20	117
Vitsiku küla	9	25	13	47
Voka küla	28	63	23	114
KOV täpsusega	1	27	4	32
KOKKU	930	2909	967	4806

Jäätmehoolduse planeerimisel on oluline arvestada ka tiheasustusalade, kompaktse hoonestusega alade ja hajaasustuse eripäradega.

Tiheasustusalade määramisel arvestatakse elanike arvu asulas, asula arengupotentsiaali, miljööväärtuslikkust ning omavalitsuse heakskiitu. *Maareformi seaduse* § 7 lg 4 kohaselt määratakse tiheasustusalad planeeringudokumentides. *Ida-viru maakonnaplaneering aastani 2030+* eelnõus on esitatud tiheasumid (linnalise asustusega alad) Ida-Virumaal, nendest Toila vallas on märgitud Toila-Voka piirkond ülejäänud valla territoorium on sellekohaselt planeeringus määratletud kui hajaasustuspriirkond (vt ka joonis 3.1). Tiheasumi kriteeriumideks on *Ida-Viru Maakonnaplaneering kuni 2030+* eelnõus toodud äri-, tootmise-, teenuste-, elamis- ja puhkefunktsioonidega alad, kus on perspektiivne linnalise elukvaliteedi teke. Maalise piirkonnana (hajaasustuseks) käsitletakse valdavalt hajusa asustusmustriga alasid, kus võib esineda väiksemaid kompaktse iseloomuga asustuse alasid (alevid, tihedamad külakeskused jmt).

Joonis 3.1. Linnalise asustuse alad – Toila-Voka piirkond. Väljavõte *Ida-Viru maakonnaplaneering kuni 2030+* asustuse suunamise kaardilt.

Toila valla üldplaneeringus (2005) on esitatud *Maareformi seaduse* kohaselt tiheasustusega aladeks kompaktse asustusega piirkonnad Toila alevik, Voka alevik, Martsa küla kompaktse asustusega piirkond, Pühajõe planeeritud elamurajoon, Konju/Voka piirnev ala ning kompaktse asustusega aiandusühistud. *Toila valla jäätmehoolduseeskirjas* ei ole välja toodud valla haja- ja tiheasustusalasid.

Kohtla valla üldplaneeringus (2012) on sätestatud üks tiheasustusega ala – Järve küla. *Kohtla valla jäätmehoolduseeskirjas* ei ole välja toodud valla haja- ja tiheasustusalasid.

Kohtla-Nõmme valla üldplaneering (2001) ei näe ette ühtegi tiheasustusala määramist. Küll aga on Kohtla-Nõmme valla jäätmehoolduseeskirjaga sätestatud, et kogu Kohtla-Nõmme valla haldusterritoorium, ehk sisuliselt Kohtla-Nõmme alev, kuulub tiheasustusala alla.

Korraldatud jäätmeveo tühjendussagedused on esitatud [peatükis 3.3.1.1.](#)

3.1. Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa

3.1.1 Tekkivate jäätmete kogused liigiti

Toila valla jäätmekava koostamisel on kogutud ja käideldud jäätmeliikide ja -koguste hindamise aluseks võetud andmed riigi jäätmetestatistikast ning muud asjakohased materjalid.

Kuna jäätmekäitlejad teenindavad korraga mitut omavalitsust, on kogutud jäätmete hulga raske eristada, kui palju konkreetsest omavalitsusest jäätmeid kogutakse. Tihti toimuvad arvutused jäätmearuande jaoks ligikaudselt konteinerite/ mahutite mahu järgi. Sellest lähtuvalt tuleb arvestada, et riiklikus jäätmetestatistikas võib esineda ebatäpsuseid. Lisaks on riiklikust jäätmetestatistikast välja jäetud korraldatud jäätmeveoga haaramata jäätmetekitajad, tekkekohas kompostitavad jäätmed ning illegaalselt ladestatavad jäätmed (ulaladestus).

Järgnevalt, tabelis 3.2, on esitatud Toila vallast kogutud jäätmekogused vastavalt riiklikule statistikale (Keskkonnaagentuur, 2018). Kogutud jäätmetest esitatakse kogujäätmetekke topletarvestuse vältimiseks eraldi Toila vallas teiste jäätmete töötlemisel (nt Uikala prügila) tekkinud jäätmed (19 12 ja 19 05 grupp; vt ka tabel 3.3), kuna need on tekkinud muude kokku kogutud jäätmete edasisel töötlemisel. Andmed on esitatud 2012-2016. aastate lõikes ning jäätmekogused on esitatud tonnides. Tabelis 3.4 on esitatud endiste valdade protsentuaalne osakaal kogu jäätmevoos.

Tabel 3.2. Toila vallas (endise Toila, Kohtla, Kohtla-Nõmme valdade kogused kokku) kogutud jäätmekogused (t/a) jäätmeliikide kaupa aastatel 2012 - 2016, riikliku statistika alusel (Keskkonnaagentuur, 2018).

Jäätmekood	Jäätmete nimetus	2012	2013	2014	2015	2016
Põllumajanduses, aianduses, vesiviljeluses, metsanduses, jahinduses ja kalapüügil tekkinud jäätmed						
02 01 03	Taimsete kudede jäätmed	0,000	615,000	905,000	0,000	0,000
02 01 04	Plastijäätmed (välja arvatud pakendid)	0,000	0,000	5,800	3,000	11,920
02 01 07	Metsamajandusjäätmed (näiteks oksad, risu)	4,400	0,000	0,620	14,440	4,380
02 01 10	Metallijäätmed	0,000	0,000	0,340	0,000	0,000
Liha, kala ja muude loomsete toiduainete valmistamisel ja töötlemisel tekkinud jäätmed						
02 02 02	Loomsete kudede jäätmed	44,300	37,520	105,600	108,840	192,800
02 02 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	38,988	0,000	0,000	0,000	0,000
Puidu töötlemise ning plaatide ja mööbli tootmise jäätmed						
03 01 01	Puukoore- ja korgijäätmed	0,000	0,000	0,000	0,000	364,000
03 01 05	Saepuru, sealhulgas puidutolm, laastud, pinnud, puit, laast- ja muud puidupõhised plaadid ning vineer, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 03 01 04*	349,190	421,910	900,700	1308,920	11,150
03 01 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	0,760	0,000	0,000	0,000	0,000
Värvide ja lakkide valmistamisel, kokkusegamisel, jaotamisel ja kasutamisel ning eemaldamisel tekkinud jäätmed						

08 01 11*	Orgaanilisi lahusteid või muid ohtlikke aineid sisaldavad värvi- ja lakijäätmed	1,203	1,580	3,703	3,173	3,129
Keraamikatoodete, telliste, plaatide ja ehitustoodete valmistamisel tekkinud jäätmed						
10 12 08	Keraamiliste materjalide, telliste, plaatide ja ehitustoodete jäätmed (pärast termilist töötlemist)	0,000	0,000	0,000	0,000	109,760
Metallide ja plastide mehaanilisel vormimisel ning füüsilisel ja mehaanilisel pinnatöötlemisel tekkinud jäätmed						
12 01 01	Mustmetalliviilmed ja -treilaastud	7,526	3,220	5,331	3,660	15,022
12 01 03	Värvilise metalli viilmed ja treilaastud	0,749	0,003	3,120	0,000	0,000
Mootori-, käigukasti- ja määrdeõlijäätmed						
13 02 08*	Muud mootori-, käigukasti- ja määrdeõlid	0,267	2,720	8,072	2,714	0,831
13 07 01*	Kütteõli ja diislikütus	0,000	25,860	0,000	0,000	0,600
Pakendid (sealhulgas lahus kogutud olmepakendijäätmed)						
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	242,741	539,640	51,565	83,184	40,920
15 01 02	Plastpakendid	188,069	128,104	59,416	163,111	207,151
15 01 03	Puitpakendid	8,786	14,920	37,419	25,973	0,000
15 01 04	Metallpakendid	0,939	16,430	7,398	26,266	95,510
15 01 06	Segapakendid	71,208	138,288	176,466	213,751	180,720
15 01 07	Klaaspakendid	324,799	130,197	92,082	37,309	9,705
15 01 10*	Ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	0,817	1,175	1,003	1,662	2,320
Absorbendid, filtermaterjalid, puhastuskaltsud ja kaitseriietus						
15 02 02*	Ohtlike ainetega saastatud absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid (sealhulgas nimistus mujal nimetamata õlifiltrid) ja kaitseriietus	0,571	0,590	2,220	0,591	0,770
Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed (välja arvatud jaotistes 13 ja 14 ning alajaotistes 16 06 ja 16 08 nimetatud jäätmed)						
16 01 03	Vanarehvid	36,510	29,270	61,990	22,380	15,322
16 01 03 01	M1 ja N1 kategooria mootorsõidukite vanarehvid	0,147	4,850	5,000	39,336	62,210
16 01 03 03	M2, M3, N2 ja N3 kategooria mootorsõidukite vanarehvid	0,000	13,260	11,000	4,320	19,955
16 01 04 01*	M1 ja N1 kategooria romusõidukid	2,965	2,395	1,180	1,275	28,153
16 01 04*	Romusõidukid	0,000	3,648	7,223	6,890	1,305
16 01 06	Romusõidukid, mis ei sisalda vedelikke ega ohtlikke osi	0,000	9,892	19,335	8,272	77,065
16 01 06 01	M1 ja N1 kategooria romusõidukid, mis ei sisalda vedelikke ega ohtlikke osi	46,863	44,020	20,200	0,000	36,056
16 01 07*	Õlifiltrid	0,259	0,200	0,240	0,150	0,140
16 01 15	Antifriis, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 01 14*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,700
16 01 17	Mustmetallid	0,500	300,000	319,430	175,278	179,932
16 01 18	Värvilised metallid	0,036	29,330	13,289	42,277	50,457
16 01 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	6,380	159,060	58,200	15,000	13,000
Elektri- ja elektroonikaseadmete ning muude seadmete ja aparaatide jäätmed						
16 02 14	Kasutuselt kõrvaldatud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 09* kuni 16 02 13*	1,592	0,151	0,000	0,000	0,000
16 02 15*	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud ohtlikud osad	0,000	0,000	0,000	0,084	0,053
16 02 16	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud osad, mida ei ole	4,760	13,169	10,101	1,084	1,018

	nimetatud koodinumbri 16 02 15*					
16 02 16 07	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud segametallidest osad, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 02 15 06	0,000	0,000	0,000	2,690	0,375
16 02 16 09	Muud plastosad, mida ei ole nimetatud jäätmekoodidega 16 02 15 07* ja 16 02 16 08	0,000	0,000	10,464	0,000	0,000
16 02 98	Muud kasutuselt kõrvaldatud seadmed ja aparaadid, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 02 97*	0,000	6,369	0,620	0,000	0,000
16 02 98 01	Muud kasutuselt kõrvaldatud metallseadmed ja -aparaadid, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 02 97 01	0,000	0,000	0,000	0,104	0,653
Survemahutis gaasid ja kasutuselt kõrvaldatud kemikaalid						
16 05 04*	Ohtlike aineid sisaldavad gaasid (sealhulgas haloonid) survemahutis	0,000	0,000	0,000	0,025	0,000
16 05 06*	Ohtlikest ainetest koosnevad või neid sisaldavad laborikemikaalid, sealhulgas laborikemikaalised	0,000	0,000	0,267	0,098	0,000
16 05 07*	Ohtlikest ainetest koosnevad või neid sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud anorgaanilised kemikaalid	0,181	0,000	0,000	0,000	0,000
16 05 09	Kasutuselt kõrvaldatud kemikaalid, mida ei ole nimetatud koodinumbri 16 05 06*, 16 05 07* või 16 05 08*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,900
Patareid ja akud						
16 06 01*	Pliiakud	4,144	3,516	8,256	8,362	13,250
16 06 02*	Ni-Cd-patareid ja -akud	0,025	0,000	0,000	0,000	0,000
Veo- ja hoiumahutite ning vaatide puhastusjäätmed (välja arvatud jaotistes 05 ja 13 nimetatud jäätmed)						
16 07 08*	Õli sisaldavad jäätmed	41,000	62,420	43,000	75,520	348,700
Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted						
17 01 01	Betoon	0,000	0,000	0,000	1428,000	0,000
17 01 02	Tellised	0,000	0,000	57,100	1280,400	0,000
17 01 07	Betooni-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud, mida ei ole nimetatud koodinumbri 17 01 06*	0,000	0,000	0,000	13,620	294,780
Puit, klaas ja plastid						
17 02 01	Puit	0,000	0,000	1,340	31,820	325,140
17 02 02	Klaas	0,000	0,000	0,340	5,720	5,560
17 02 03	Plastid	2,780	0,340	0,540	0,000	24,240
Metallid (sealhulgas sulamid)						
17 04 01	Vask, pronks, valgevask	8,943	8,014	7,467	4,498	5,193
17 04 02	Alumiinium	42,666	19,842	76,768	86,900	32,976
17 04 03	Plii	8,682	14,298	2,025	2,717	0,070
17 04 04	Tsink	0,122	0,017	0,005	0,000	0,005
17 04 05	Raud ja teras	883,181	830,504	1486,165	589,873	1739,280
17 04 07	Metallisegud	23,075	7,459	10,846	15,970	6,720
Pinnas (sealhulgas saastunud maa-aladelt eemaldatud pinnas), kivid ja süvenduspinnas						
17 05 03*	Ohtlike aineid sisaldavad kivid ja pinnas	0,000	6,380	0,000	3,440	0,000
17 05 04	Kivid ja pinnas, mida ei ole nimetatud koodinumbri 17 05 03*	109,120	41,100	8,980	422,760	161,920

17 05 06	Süvenduspinnas, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 05*	0,000	0,000	0,000	81,420	2341,520
Isolatsioonimaterjalid ja asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid						
17 06 05*	Asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	56,430	10,160	30,780	49,980	17,680
Muu ehitus- ja lammutuspraht						
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 17 09 01*, 17 09 02* ja 17 09 03*	121,810	126,990	137,727	309,120	118,249
Inimese sünnitushooldel ning haiguste diagnoosimisel, ravimisel või ärahoidmisel tekkinud jäätmed						
18 01 03*	Jäätmed, mida peab nakkuse vältimiseks koguma ja kõrvaldama erinõuete kohaselt	0,000	0,000	0,000	0,000	0,055
Nimistus mujal nimetamata reoveepuhastusjäätmed						
19 08 01	Võrepraht	2,157	2,400	2,380	1,000	5,180
19 08 02	Liivapüüdisese	0,000	0,000	0,000	4,500	0,000
19 08 05	Olmereovee puhastussetted	28,200	25,000	27,000	15,000	10,000
Olmejäätmete hulgast väljakorjatud või liigiti kogutud jäätmed (välja arvatud alajaotises 15 01 nimetatud jäätmed)						
20 01 01	Paber ja kartong	32,069	6,490	5,584	168,221	155,110
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed	5,188	25,292	0,000	0,000	0,000
20 01 13*	Lahustid	0,000	0,030	0,000	0,000	0,000
20 01 14*	Happed	0,000	0,018	0,000	0,000	0,000
20 01 17*	Fotokemikaalid	0,000	0,088	0,050	0,000	0,000
20 01 19*	Pestitsiidid	0,040	0,050	0,018	0,020	0,082
20 01 21*	Luminesentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed	0,238	0,203	0,595	1,063	0,332
20 01 23 01*	Klorofluorosüsiivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad	1,720	1,249	1,316	2,591	1,638
20 01 25	Toiduõli ja -rasv	16,520	11,200	28,190	26,571	9,450
20 01 26*	Õli ja rasv, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 25	0,000	0,000	0,000	0,000	0,232
20 01 27*	Ohtlike aineid sisaldavad värvid, trükkvärvid, liimid ja vaigud	2,154	1,038	0,500	0,000	0,000
20 01 29*	Ohtlike aineid sisaldavad pesuained	0,000	0,080	0,000	0,000	0,000
20 01 33*	Koodinumbritega 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patarei- ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid	0,029	0,068	0,034	0,047	0,094
20 01 35 01*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*	3,340	8,975	0,000	0,000	0,000
20 01 35 03*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud infotehnoloogia- ja kommunikatsiooniseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*	0,070	0,075	0,000	0,000	0,000
20 01 35 04*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud tavatarbijatele määratud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*	0,450	0,343	6,610	21,557	19,237
20 01 35*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole	1,802	0,000	0,000	0,000	0,000

	nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*					
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0,000	0,000	0,034	0,005	0,000
20 01 36 01	Kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0,000	0,473	0,000	1,668	1,469
20 01 36 02	Kasutuselt kõrvaldatud väikesed kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0,000	0,700	2,777	0,000	0,189
20 01 36 03	Kasutuselt kõrvaldatud infotehnoloogia- ja kommunikatsiooniseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0,680	0,000	0,000	1,697	4,549
20 01 38	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbri 20 01 37*	1,700	0,320	0,000	0,880	2,400
20 01 40	Metallid	5,847	22,950	25,435	9,853	0,685
20 01 97*	Muid ohtlikke toimeaineid sisaldavad ravimid	0,007	0,010	0,009	0,008	0,000
20 01 98*	Sortimata ravimikogumid	0,061	0,025	0,013	0,102	0,061
20 01 99	Nimistus mujal nimetamata muud jäätmed	0,000	0,000	0,000	2,056	9,590
Aia- ja haljastujäätmed (sealhulgas kalmistujäätmed)						
20 02 01	Biolagunevad jäätmed	0,200	0,120	4,500	0,000	0,120
20 02 03	Muud jäätmed, mis ei ole biolagunevad	2,300	2,020	1,800	2,020	2,080
Muud olmejäätmed						
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)	750,273	837,152	602,602	1808,855	862,994
20 03 03	Tänavapühkmed	0,440	0,120	0,000	0,000	0,000
20 03 06	Kanaliseerimispuhastusjäätmed	120,920	4,000	4,000	0,000	0,000
20 03 07	Suurjäätmed	0,000	2,200	29,140	40,180	32,660
20 03 98	Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäätmed	80,720	87,920	200,080	1541,280	2017,640
20 03 99	Nimistus mujal nimetamata olmejäätmed	43,120	47,640	39,920	55,140	13,260
	KOKKU	3787,729	4912,060	5758,320	10430,291	10322,372

Tabel 3.3. Toila vallas tekkinud jäätmete töötlemise jäägid (t/a) jäätmeliikide kaupa aastatel 2012 - 2016, riikliku statistika alusel (Keskkonnaagentuur, 2018).

Jäätmeko od	Jäätmete nimetus	2012	2013	2014	2015	2016
Tahkete jäätmete aeroobsel töötlemisel tekkinud jäätmed						
19 05 03	Praakkompost	3428,720	0,000	0,000	1323,900	0,000
Jäätmete mehaanilise töötlemise jäätmed, näiteks nimistus mujal nimetamata sortimis-, purustamis-, kokkupressimis- või granuleerimisjäätmed						
19 12 02	Mustmetallid	64,525	0,488	0,978	0,670	0,000
19 12 04	Plastid ja kummi	0,000	0,000	26,380	0,000	2291,000
19 12 07	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbri 19 12 06*	558,820	272,810	458,840	518,400	0,000
19 12 09	Mineraaljäätmed (näiteks liiv, kivid)	0,000	0,000	4728,060	0,000	0,000
19 12 10	Põlevjäätmed (prügikütus)	810,840	537,440	3683,900	17091,290	6782,780

Jäätmeko od	Jäätmete nimetus	2012	2013	2014	2015	2016
19 12 12	Muud jäätmete mehaanilise töötlemise jäägid (sealhulgas materjalisegud), mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 12 11*	0,000	3834,090	698,700	24341,320	16696,280
	KOKKU	4862,905	4644,828	9596,858	43275,580	25770,060

Tabel 3.4. Endiste Toila, Kohtla, Kohtla-Nõmme valdade osakaal kogu jäätmevoost (v.a 19 12; 19 05 grupid) aastatel 2012-2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Kokku, t	3 787,729	4 912,060	5 758,320	10 430,291	10 322,372
Toila vald, %	29,751	31,844	42,374	36,934	19,548
Kohtla vald, %	55,262	55,083	45,458	59,737	77,182
Kohtla-Nõmme vald, %	14,987	13,074	12,168	3,329	3,271

3.1.2 Tekkivate jäätmete kogused tekitajate kaupa

Riiklik jäätmetestatistika andmebaas JATS koondab kokku tekitatud, kogutud ning käideldud jäätmekogused. Antud andmestik võimaldab anda ülevaadet, kui suur osa tekkivatest jäätmetest taaskasutatakse, ladestatakse ning põletatakse. Jäätmeliikide kaupa tekkivad jäätmekogused ettevõtetes ja majapidamistest aastatel 2012-2016 on esitatud tabelis 3.5.

Tabel 3.5. Toila vallas tekkinud jäätmekogused (t/a) aastatel 2012-2016, ettevõtetest ja majapidamistest, sh 19 12 ja 19 05 jäätmegrupid (Keskkonnaagentuur, 2018).

Jäätmekood	Jäätmete nimetus	2012		2013		2014		2015		2016	
		Ettevõtetest	Majapidamistest	Ettevõtetest	Majapidamistest	Ettevõtetest	Majapidamistest	Ettevõtetest	Majapidamistest	Ettevõtetest	Majapidamistest
02 01 03	Taimsete kudede jäätmed	0,000	0,000	615,000	0,000	905,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
02 01 04	Plastijäätmed (välja arvatud pakendid)	0,000	0,000	0,000	0,000	5,800	0,000	3,000	0,000	11,920	0,000
02 01 07	Metsamajandusjäätmed (näiteks oksad, risu)	3,100	1,300	0,000	0,000	0,620	0,000	12,300	2,140	4,180	0,200
02 01 10	Metallijäätmed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,340	0,000	0,000	0,000	0,000
02 02 02	Loomsete kudede jäätmed	44,300	0,000	37,520	0,000	105,600	0,000	108,840	0,000	192,800	0,000
02 02 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	38,988	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
03 01 01	Puukoore- ja korgijäätmed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	364,000	0,000
03 01 05	Saepuru, sealhulgas puidutolm, laastud, pinnud, puit, laast- ja muud puidupõhised plaadid ning vineer, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 03 01 04*	349,190	0,000	421,910	0,000	900,700	0,000	1308,920	0,000	11,150	0,000
03 01 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	0,000	0,760	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
08 01 11*	Orgaanilisi lahusteid või muid ohtlikke aineid sisaldavad värvi- ja lakijäätmed	1,203	0,000	1,580	0,000	3,703	0,000	3,173	0,000	3,129	0,000
10 12 08	Keraamiliste materjalide, telliste, plaatide ja ehitustoodete jäätmed (pärast termilist töötlemist)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	109,760	0,000
12 01 01	Mustmetalliviilmed ja -treilaastud	7,526	0,000	3,220	0,000	5,331	0,000	3,660	0,000	10,969	4,053
12 01 03	Värvilise metalli viilmed ja treilaastud	0,000	0,749	0,000	0,003	3,120	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
13 02 08*	Muud mootori-, käigukasti- ja määrideõlid	0,240	0,027	2,720	0,000	8,072	0,000	2,714	0,000	0,831	0,000
13 07 01*	Kütteeõli ja diislikütus	0,000	0,000	25,860	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,600	0,000
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	229,031	13,710	534,326	5,314	48,918	2,647	82,113	1,071	40,360	0,560
15 01 02	Plastpakendid	188,069	0,000	126,744	1,360	57,886	1,530	163,111	0,000	207,151	0,000
15 01 03	Puitpakendid	8,786	0,000	14,920	0,000	37,419	0,000	25,973	0,000	0,000	0,000
15 01 04	Metallpakendid	0,939	0,000	16,430	0,000	7,143	0,255	26,266	0,000	95,356	0,154
15 01 06	Segapakendid	7,555	63,653	23,162	115,126	54,446	122,020	74,157	139,594	55,920	124,800
15 01 07	Klaaspakendid	317,157	7,642	128,740	1,457	91,120	0,962	37,309	0,000	9,705	0,000
15 01 10*	Ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	0,817	0,000	1,150	0,025	1,003	0,000	1,662	0,000	2,320	0,000
15 02 02*	Ohtlike ainete saastatud absorbendid, puhastuskaltsud, filtermaterjalid (sealhulgas	0,571	0,000	0,590	0,000	2,220	0,000	0,591	0,000	0,770	0,000

	nimistus mujal nimetamata õlifiltrid) ja kaitseriietus										
16 01 03	Vanarehvid	11,280	25,230	27,120	2,150	61,990	0,000	22,380	0,000	15,322	0,000
16 01 03 01	M1 ja N1 kategooria mootorsõidukite vanarehvid	0,000	0,147	4,850	0,000	0,000	5,000	35,916	3,420	60,953	1,257
16 01 03 03	M2, M3, N2 ja N3 kategooria mootorsõidukite vanarehvid	0,000	0,000	13,260	0,000	11,000	0,000	4,320	0,000	19,955	0,000
16 01 04 01*	M1 ja N1 kategooria romusõidukid	0,000	2,965	0,000	2,395	0,000	1,180	0,000	1,275	0,000	28,153
16 01 04*	Romusõidukid	0,000	0,000	0,000	3,648	0,000	7,223	0,000	6,890	1,305	0,000
16 01 06	Romusõidukid, mis ei sisalda vedelikke ega ohtlikke osi	0,000	0,000	0,000	9,892	0,000	19,335	0,000	8,272	0,000	77,065
16 01 06 01	M1 ja N1 kategooria romusõidukid, mis ei sisalda vedelikke ega ohtlikke osi	1,000	45,863	1,000	43,020	0,000	20,200	0,000	0,000	0,000	36,056
16 01 07*	Õlifiltrid	0,259	0,000	0,200	0,000	0,240	0,000	0,150	0,000	0,140	0,000
16 01 15	Antifriis, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 01 14*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,700	0,000
16 01 17	Mustmetallid	0,000	0,500	300,000	0,000	319,430	0,000	175,278	0,000	179,932	0,000
16 01 18	Värvilised metallid	0,000	0,036	29,330	0,000	12,700	0,589	42,240	0,037	50,198	0,259
16 01 99	Nimistus mujal nimetamata jäätmed	0,000	6,380	159,060	0,000	58,200	0,000	15,000	0,000	13,000	0,000
16 02 14	Kasutuselt kõrvaldatud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 09* kuni 16 02 13*	0,000	1,592	0,000	0,151	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
16 02 15*	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud ohtlikud osad	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,084	0,000	0,053	0,000
16 02 16	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud osad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15*	0,297	4,463	1,618	11,551	0,000	10,101	0,480	0,604	0,038	0,980
16 02 16 07	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud segametallidest osad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 15 06	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	2,560	0,130	0,000	0,375
16 02 16 09	Muud plastosad, mida ei ole nimetatud jäätmekoodidega 16 02 15 07* ja 16 02 16 08	0,000	0,000	0,000	0,000	10,464	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
16 02 98	Muud kasutuselt kõrvaldatud seadmed ja aparaadid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 97*	0,000	0,000	0,787	5,582	0,054	0,566	0,000	0,000	0,000	0,000
16 02 98 01	Muud kasutuselt kõrvaldatud metallseadmed ja -aparaadid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 02 97 01	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,104	0,000	0,653
16 05 04*	Ohtlikke aineid sisaldavad gaasid (sealhulgas haloonid) survemahutis	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,025	0,000	0,000	0,000

16 05 06*	Ohtlikest ainetest koosnevad või neid sisaldavad laborikemikaalid, sealhulgas laborikemikaalised	0,000	0,000	0,000	0,000	0,267	0,000	0,098	0,000	0,000	0,000
16 05 07*	Ohtlikest ainetest koosnevad või neid sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud anorgaanilised kemikaalid	0,181	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
16 05 09	Kasutuselt kõrvaldatud kemikaalid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 16 05 06*, 16 05 07* või 16 05 08*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,900	0,000
16 06 01*	Pliiakud	0,262	3,882	3,079	0,437	7,350	0,906	5,972	2,390	2,785	10,465
16 06 02*	Ni-Cd-patareid ja -akud	0,025	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
16 07 08*	Õli sisaldavad jäätmed	41,000	0,000	62,420	0,000	43,000	0,000	75,520	0,000	348,700	0,000
17 01 01	Betoon	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	1428,000	0,000	0,000	0,000
17 01 02	Tellised	0,000	0,000	0,000	0,000	57,100	0,000	1280,400	0,000	0,000	0,000
17 01 07	Betooni-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 01 06*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	13,620	0,000	294,780	0,000
17 02 01	Puit	0,000	0,000	0,000	0,000	1,340	0,000	31,820	0,000	324,300	0,840
17 02 02	Klaas	0,000	0,000	0,000	0,000	0,340	0,000	5,720	0,000	5,560	0,000
17 02 03	Plastid	2,200	0,580	0,340	0,000	0,540	0,000	0,000	0,000	24,240	0,000
17 04 01	Vask, pronks, valgevask	0,920	8,023	1,305	6,709	0,504	6,963	0,000	4,498	0,000	5,193
17 04 02	Alumiinium	3,152	39,514	7,131	12,711	59,234	17,534	75,915	10,985	3,472	29,504
17 04 03	Plii	0,247	8,435	2,596	11,702	0,017	2,008	0,000	2,717	0,000	0,070
17 04 04	Tsink	0,000	0,122	0,000	0,017	0,000	0,005	0,000	0,000	0,000	0,005
17 04 05	Raud ja teras	625,880	257,301	328,350	502,154	192,987	1293,178	368,980	220,893	851,181	888,099
17 04 07	Metallised	1,378	21,697	2,044	5,415	0,000	10,846	10,480	5,490	0,000	6,720
17 05 03*	Ohtlike aineid sisaldavad kivid ja pinnas	0,000	0,000	6,380	0,000	0,000	0,000	3,440	0,000	0,000	0,000
17 05 04	Kivid ja pinnas, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 03*	68,860	40,260	38,920	2,180	8,980	0,000	422,760	0,000	161,920	0,000
17 05 06	Süvenduspinnas, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 05*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	81,420	0,000	2341,520	0,000
17 06 05*	Asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	42,090	14,340	10,160	0,000	30,780	0,000	49,980	0,000	17,680	0,000
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 09 01*, 17 09 02* ja 17 09 03*	90,020	31,790	120,930	6,060	134,887	2,840	289,240	19,880	104,289	13,960
18 01 03*	Jäätmed, mida peab nakkuse vältimiseks koguma ja kõrvaldama erinõuete kohaselt	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,055	0,000
19 05 03	Praakkompost	3428,720	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	1323,900	0,000	0,000	0,000
19 08 01	Võrepraht	2,157	0,000	2,400	0,000	2,380	0,000	1,000	0,000	5,180	0,000

19 08 02	Liivapüümisese							4,500			
19 08 05	Olmereovee puhastusseted	28,200		25,000		27,000		15,000		10,000	0,000
19 12 02	Mustmetallid	64,525	0,000	0,488	0,000	0,978	0,000	0,670	0,000	0,000	0,000
19 12 04	Plastid ja kummi	0,000	0,000	0,000	0,000	26,380	0,000	0,000	0,000	2291,000	0,000
19 12 07	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 12 06*	558,820	0,000	272,810	0,000	458,840	0,000	518,400	0,000	0,000	0,000
19 12 09	Mineraaljäätmel (näiteks liiv, kivid)	0,000	0,000	0,000	0,000	4728,060	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
19 12 10	Põlevjäätmel (prügikütus)	810,840	0,000	537,440	0,000	3683,900	0,000	17091,290	0,000	6782,780	0,000
19 12 12	Muud jäätmete mehaanilise töötlemise jäägid (sealhulgas materjalisegud), mida ei ole nimetatud koodinumbriga 19 12 11*	0,000	0,000	3834,090	0,000	698,700	0,000	24341,320	0,000	16696,280	0,000
20 01 01	Paber ja kartong	17,800	14,269	2,184	4,306	2,705	2,879	157,749	10,472	153,160	1,950
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmel	5,188	0,000	25,292	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 13*	Lahustid	0,000	0,000	0,000	0,030	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 14*	Happed	0,000	0,000	0,000	0,018	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 17*	Fotokemikaalid	0,000	0,000	0,000	0,088	0,000	0,050	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 19*	Pestitsiidid	0,040	0,000	0,000	0,050	0,018	0,000	0,020	0,000	0,082	0,000
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmel	0,198	0,040	0,161	0,042	0,534	0,061	1,063	0,000	0,332	0,000
20 01 23 01*	Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad	0,000	1,720	0,000	1,249	1,316	0,000	2,591	0,000	1,638	0,000
20 01 25	Toiduõli ja -rasv	16,520	0,000	11,200	0,000	28,190	0,000	26,571	0,000	9,450	0,000
20 01 26*	Õli ja rasv, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 25	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,232	0,000
20 01 27*	Ohtlike ainete sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud	1,681	0,473	0,000	1,038	0,000	0,500	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 29*	Ohtlike ainete sisaldavad pesuained	0,000	0,000	0,000	0,080	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 33*	Koodinumbriga 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid	0,029	0,000	0,033	0,035	0,034	0,000	0,047	0,000	0,094	0,000
20 01 35 01*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 21* ja 20 01 23*	3,340	0,000	8,975	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 35 03*	Ohtlike osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud infotehnoloogia- ja kommunikatsiooniseadmed, mida ei ole	0,000	0,070	0,075	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

	nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*										
20 01 35 04*	Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud tavatarbijatele määratud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*	0,140	0,310	0,000	0,343	6,610	0,000	21,557	0,000	19,237	0,000
20 01 35*	Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*	1,802	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,034	0,000	0,005	0,000	0,000
20 01 36 01	Kasutuselt kõrvaldatud suured kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0,000	0,000	0,000	0,473	0,000	0,000	1,668	0,000	1,469	0,000
20 01 36 02	Kasutuselt kõrvaldatud väikesed kodumasinad, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0,000	0,000	0,000	0,700	2,777	0,000	0,000	0,000	0,189	0,000
20 01 36 03	Kasutuselt kõrvaldatud infotehnoloogia- ja kommunikatsiooniseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0,000	0,680	0,000	0,000	0,000	0,000	1,697	0,000	4,549	0,000
20 01 38	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbri 20 01 37*	0,000	1,700	0,320	0,000	0,000	0,000	0,880	0,000	2,400	0,000
20 01 40	Metallid	0,000	5,847	21,650	1,300	0,000	25,435	0,000	9,853	0,000	0,685
20 01 97*	Muid ohtlikke toimeaineid sisaldavad ravimid	0,007	0,000	0,010	0,000	0,009	0,000	0,008	0,000	0,000	0,000
20 01 98*	Sortimata ravimikogumid	0,028	0,033	0,000	0,025	0,000	0,013	0,102	0,000	0,061	0,000
20 01 99	Nimistus mujal nimetamata muud jäätmed	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	2,056	0,000	9,590	0,000
20 02 01	Biolagunevad jäätmed	0,000	0,200	0,120	0,000	4,500	0,000	0,000	0,000	0,120	0,000
20 02 03	Muud jäätmed, mis ei ole biolagunevad	2,080	0,220	2,020	0,000	1,800	0,000	2,020	0,000	2,080	0,000
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)	312,229	438,044	206,043	631,109	63,351	539,251	193,657	1615,198	68,654	794,340
20 03 03	Tänavapühkmed	0,440	0,000	0,120	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 03 06	Kanaliseerimispuhastusjäätmed	120,920	0,000	4,000	0,000	4,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
20 03 07	Suurjäätmed	0,000	0,000	2,200	0,000	29,140	0,000	21,100	19,080	32,660	0,000
20 03 98	Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäätmed	80,720	0,000	87,920	0,000	200,080	0,000	1541,280	0,000	2017,640	0,000
20 03 99	Nimistus mujal nimetamata olmejäätmed	36,340	6,780	47,640	0,000	39,920	0,000	55,140	0,000	13,260	0,000

	KOKKU	7579,287	1071,347	8166,943	1389,945	13260,73	2094,451	51620,9	2084,998	34066,03 6	2026,396
--	--------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	----------------	-----------------	-----------------------	-----------------

3.2 Jäätmete kogumine ja käitlus

3.2.1 Olmejäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Riigi jäätmekavas 2014-2020 esitatud põhjal on olmejäätmete tekkel otsene seos majandusolukorra ja üldise tarbimise tasemega – mida paremini läheb riigi majandusel ning seeläbi inimestel, seda enam tarbitakse erinevaid tooteid ja teenuseid. Viimastega kaasubki jäätmeteke. Seetõttu on olmejäätmete (aga ka muude jäätmete) tekke vähendamise aluseks elanikkonna teadlikkus, tarbimisharjumised ning olukord, kus inimestele on jäätmete sortimine ja ära andmine võimalikult mugavaks tehtud.

Jäätmeseaduse § 66 lg 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo. Sellest tulenevalt on igal haldusorganil kaasaarvatud Toila vallas kohustus korraldatud jäätmeveole.

Enne haldusreformi oli piirkonnas moodustatud kaks jäätmeveo piirkonda: 1) Kohtla ja Kohtla-Nõmme; 2) Toila. Tiheasustuspiirkonnas teostati jäätmevedu 1 kord kuus ning hajaasustuspiirkonnas 1 kord kvartalis. Ka peale haldusreformi toimib korraldatud jäätmevedu koostöös samade piirkondadega, samadel tingimustel. Jäätmeveo leping on sõlmitud AS EKO VIR-iga.

Jäätmeseaduse § 69 lg 1 kohaselt loetakse kõik jäätmevaldajad korraldatud jäätmeveoga automaatselt liitunuks alates kohaliku omavalitsuse vastavasisulise määruse jõustumisest. Tulenevalt valdade määrustest (Toila Vallavolikogu 21.november. 2012.a määrus nr 12; Kohtla Vallavolikogu 1. mai.2008.a määrus nr 37; Kohtla-Nõmme Vallavolikogu 7. juuni 2016. aasta määrus nr 8) on kõikide valdade territooriumil kinnistut omavad kodanikud kohustatud koguma oma krundil tekkinud olmejäätmed, soetama (ostma või rentima) piisava suurusega jäätmekonteineri ja korraldama jäätmete üleandmise jäätmekäitlejale.

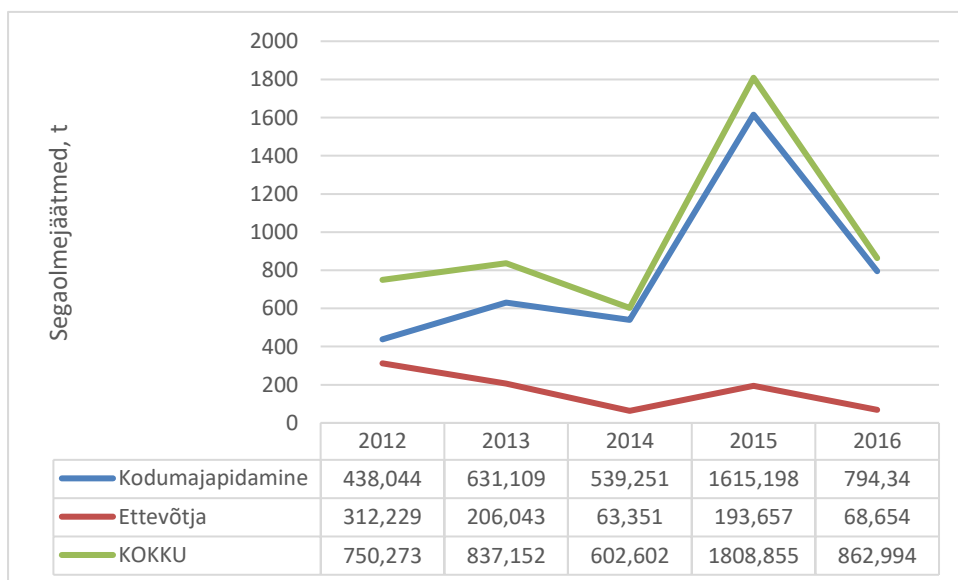
Avaliku konkursi tulemusel on jäätmeveo ainuõigus vallas jäätmevedajal OÜ EKO VIR. Jäätmeveo piirkond on jagunenud kaheks: endine Toila vald ning endised Kohtla ja Kohtla-Nõmme vallad. Endises Toila vallas on korraldatud jäätmeveo leping sõlmitud kuni 30.11.2018 ning endistes Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdades on lepingud sõlmitud 31. detsembrini 2020. aastal. OÜ EKO VIR sõlmib kõigi jäätmevaldajatega vastava lepingu. Lepingu sõlmimata jätmine ei tähista korraldatud jäätmeveoga liitunuks lugemist ega vabasta Jäätmeseadusest tulenevatest nõuetest. Alates 01.12.2018 alustab korraldatud jäätmeveoga endises Toila valla piirkonnas AS Ragn-Sells.

Tabel 3.6. Toila vallas korraldatud jäätmeveoga kogutud segaolmejäätmete kogused aastatel 2012-2016 (Keskkonnaagentuur, 2018). Segaolmejäätmete kogused on esitatud tonnides.

-seoses viimati esitatud jäätmearuannetest saadud andmete töötlemisega puuduvad Keskkonnaagentuuril eelneva (2017) aasta andmed

2012			
Jäätmeliik	Jäätmekood	Kogus	Jäätmetekitaja
Prügi (segaolmejäätmed)	20 03 01	438,044	Kodumajapidamine
Prügi (segaolmejäätmed)	21 03 01	312,229	Ettevõtja
Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäägid	20 03 98	80,72	Ettevõtja
KOKKU		830,993	

2013			
Jäätmeliik	Jäätmekood	Kogus	Jäätmetekitaja
Prügi (segaolmejäätmed)	20 03 01	631,109	Kodumajapidamine
Prügi (segaolmejäätmed)	21 03 01	206,043	Ettevõtja
Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäägid	20 03 98	87,92	Ettevõtja
KOKKU		925,072	
2014			
Jäätmeliik	Jäätmekood	Kogus	Jäätmetekitaja
Prügi (segaolmejäätmed)	20 03 01	539,251	Kodumajapidamine
Prügi (segaolmejäätmed)	21 03 01	63,351	Ettevõtja
Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäägid	20 03 98	200,08	Ettevõtja
KOKKU		802,682	
2015			
Jäätmeliik	Jäätmekood	Kogus	Jäätmetekitaja
Prügi (segaolmejäätmed)	20 03 01	1615,2	Kodumajapidamine
Prügi (segaolmejäätmed)	21 03 01	193,657	Ettevõtja
Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäägid	20 03 98	1541,28	Ettevõtja
KOKKU		3350,14	
2016			
Jäätmeliik	Jäätmekood	Kogus	Jäätmetekitaja
Prügi (segaolmejäätmed)	20 03 01	794,34	Kodumajapidamine
Prügi (segaolmejäätmed)	21 03 01	68,654	Ettevõtja
Prügi (segaolmejäätmete) sortimisjäägid	20 03 98	2017,64	Ettevõtja
KOKKU		2880,63	

Joonis 3.2. Segaolmejäätmete (v.a prügi sortimisjäägid) koguteke Toila vallas 2012-2016. a. Andmed eistatud tonnides. (Keskkonnaagentuur, 2018)

Tabelis 3.6 on esitatud Toila valla haldusterritooriumilt kokku kogutud segaolmejäätmed ning tekkinud (ladestatud) prügi sortimisjäägid. On märgata, et ladestatavate sortimisjääkide hulk on vaadeldaval perioodil kasvanud. Siinkohal on oluline märkida, et valla territooriumil paikneb Uikala Prügila, kuhu kogutakse kokku lisaks Toila valla jäätmetele ka teiste kõrvalvaldade jäätmed, peegeldades pigem Ida-Virumaakonna sortimisjääkide teket (ladestamist), mitte

üksnes Toila valla oma. Joonisel 3.2 on esitatud Toila valla haldusterritooriumil tekkinud segaolmejäätmekogused kodumajapidamistes ja ettevõtetes.

Liigiti kokku kogutud jäätmekogused on esitatud järgnevides peatükkides.

3.2.2 Liitumine kogumissüsteemidega (sh. hajaasustus, kortermajad, vabaturg)

Korraldatud olmejäätmete vedu

Jäätmetete sortimist ning tekke vähendamist soosib selle mugavus ja lihtsus. Viimane on võimalik saavutada jäätmeveoga tekkekohast. *Jäätmeseaduse* § 66 määrab kohaliku omavalitsusele kohustuse korraldada kogumine ja jäätmevedu oma haldusterritooriumil eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete osas.

Jäätmeseaduse § 67 on sätestatud, et kohaliku omavalitsuse üksus peab korraldama üksi või koostöös teise kohaliku omavalitsusega kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse lähtuvalt riigihangete seaduses sätestatust. Avaliku konkursi tulemusel on jäätmeveo ainuõigus kogu Toila vallas jäätmevedajal OÜ EKOVIIR. Endises Toila vallas on korraldatud jäätmeveo leping sõlmitud kuni 30.11.2018 ning endistes Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdades on lepingud sõlmitud 31. detsembrini 2020. aastal. Käesoleva aasta juuni-augustis viis Toila Vallavalitsus läbi hanke „Teenuste kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Toila vallas Toila jäätmeveopiirkonnas“. Alates 01.12.2018 teostab Toila jäätmeveopiirkonnas korraldatud jäätmevedu AS Ragn-Sells.

Jäätmete liigiti kogumine

Toila vallas kogutakse korraldatud jäätmeveoga segaolmejäätmeid (jäätmekoodiga 20 03 01), suurjäätmeid (jäätmekoodiga 20 03 07) ning paberi ja kartongi jäätmeid (jäätmekoodiga 20 01 01). Kuigi *Jäätmeseadus* kehtestab nõude vaid segaolmejäätmete korraldatud kogumisele ja veole, võib omavalitsusüksus avaliku huvi olemasolul ning lähtuvalt vajadusest korraldada ka muude jäätmete vedu.

Toila valda on paigaldatud mitmeid jäätmekonteinereid, millega kogutakse liigiti segapakendit, paber- ja kartongpakendit ning klaaspakendit. Biolagunevaid jäätmeid on eramutel soovitatav kompostida oma kinnistul, avalikest ruumidest haljastustöödel kokku koristatud aia- ja haljastusjäätmed antakse üle jäätmekäitlejale. Omavalitsuse haldusterritooriumil on kaks kalmistut kus jäätmed kogutakse kokku, sortitakse ning biolagunevad jäätmed ladustatakse kalmistu lähedasel alal. Mittebiolagunevatele jäätmetele on paigaldatud statsionaarsed konteinerid ja need jäätmed antakse üle vastavat luba omavale jäätmekäitlejale.

Kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed, elektri- ja elektroonikajäätmed, suurjäätmed, vanarehvid, ehitusjäätmed, on võimalik anda üle AS Uikala Prügilasle või Järve külas paiknevasse jäätmejaama. Korduskasutatavaid esemeid on võimalik üle anda jäätmejaama ning second-hand kauplustesse.

Varasemalt on korraldatud kord aastas Toila vallas ohtlike ja suurjäätmete kogumisringe. Kuna aga suurjäätmed on haaratud korraldatud jäätmeveoga, ei jätkata tulevikus suurjäätmete kogumisega.

Jäätmejaam

Moodustatud Toila valla haldusterritooriumil on üks jäätmejaam (Järve küla, Toila vald) ning kolm ohtlike jäätmete kogumiskonteinerit (Pikk tn 41, Toila alevik; Narva mnt 5a, Voka alevik, Kohtla-Nõmme alev, Kaevurite pst 19), kus eraisikutele on jäätmete üleandmine tasuta.

Jäätmejaamas võetakse tasuta vastu ohtlike jäätmeid (akud, patareid, värvi- ja ravimijäätmed, päevavalguslambid, õlid jm), elektroonikaromusid (külmikud, telerid jm), väikeses koguses lehtklaasi, autorehve, eterniiti (kuni 20 tahvlit), olmejäätmetes tekkinud klaasi-, plast-, puit-, metall-, tekstiil-, ja suurjäätmeid, paber ja pappjäätmeid ning pakendijäätmeid. Tasu eest on võimalik ehitusjäätmeid (sh suuremõõtmelised ehitusjäätmed nt aknaraamid, aknaklaas jm), eterniiti, biolagunevad aia- ja haljatsusjäätmed, bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljatsusjäätmed AS Uikala prügilasse. Ohtlike jäätmete kogumispunktis võetakse eraisikutelt tasuta vastu patareisid ja akusid, luminestsentslampe ja muud elavhõbedat sisaldavaid jäätmeid nt kraadiklaasid, aegunud ravimid, lakid, värvid, liimid, lahustid, õlijäätmeid ja kemikaale.

3.2.3 Segaolemejäätmed ja nende koostis

Jäätmeseaduse § 7 kohaselt on olmejäätmed (segaolmejäätmete) kodumajapidamisjäätmed ning kaubanduses ja teeninduses või mujal tekkinud oma koostise ja omaduste poolest samalaadsed jäätmed.

Riikliku jäätmetatistika kohaselt tekkis 2012. aastal Toila valla haldusterritooriumil kokku 750,273 tonni (majapidamistes ca 438 t, ettevõtetes ca 312 t) segaolemejäätmeid, 2016. aastaks oli segaolemejäätmete tekke kogused mõnevõrra tõusnud – 862,994 tonni ([vt ka joonis 3.2](#)). Selle kohaselt tekkis ühe elaniku kohta majapidamistes 2012. aastal 84,744 kg ning 2016. aastal 162,110 kg segaolemejäätmeid (vt ka tabel 3.7).

Tabel 3.7. Jäätmetekke näitajad Toila valla haldusterritooriumil aastatel 2012-2016 (Keskkonnaagentuur, 2018; Siseministeerium, 2018).

Aast a	Elanik e arv	Kogu jäätm e teke maja- pidamiste s, tonni	Segaoleme- jäätmete teke ette- võtetest ja kodumaj a- pidamis- test kokku, tonni	Segaolemejäätm e-teke maja- pidamistes, tonni	Kogu jäätm e teke maja- pidamiste s elaniku kohta, kg	Segaoleme- jäätmete teke maja- pidamiste s elaniku kohta, kg	Segaoleme- jäätmete teke maja- pidamiste s ja ettevõtete s kokku elaniku kohta, kg
2012	5169	1071,347	750,273	438,044	207,264	84,744	145,149
2013	5139	1389,945	837,152	631,109	270,470	122,808	162,902
2014	5038	2094,451	602,602	539,251	415,731	107,037	119,611
2015	4954	2084,998	1808,855	1615,198	420,872	326,039	365,130
2016	4900	2026,396	862,994	794,34	413,550	162,110	176,121

Segaolemejäätmete teke majapidamises elanikkonna kohta on olnud 2012. aastast alates pidevas tõus, rekordaastaks oli 2015, pärast mida toimus jäätmetekkes oluline langus. Kogu jäätmetekke majapidamises elaniku kohta vaatlusperioodil oli sarnaselt segaolemejäätmete tekkega suurim 2015. aastal. Segaoleme (ja teiste) jäätmeliikide teke sõltub tugevalt piirkonna elanikkonna arvust, piirkonna majanduslikust arengust, ettevõtete tegevusest jms.

Praeguse Toila valla haldusterritooriumil ei ole läbi viidud segaolmejäätmete koostise uuringuid, mistõttu lähtutakse koostise hindamisel teistes Eesti paikkondades korraldatud uuringutest. Säästva Eesti Instituut, Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse poolt valmis 2013. aastal töö *Uuringu lõpparuanne – 2013 Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuring*. Sortimisuuringu eesmärgiks oli analüüsida Eesti erinevates piirkondades tekkivate segaolmejäätmete, liigiti kogutud paber- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostist. Sortimisuuringusse kaasati 6 erinevat piirkonda:

- Tallinna suurelamute piirkond (Lasnamäe linnaosa-Priisle-Mustakivi)
- Tallinna erinevate elamutüüpidega piirkond (Kesklinna linnaosa)
- Tallinna väikeelamute piirkond (Nõmme linnaosa)
- Väikelinna piirkond (Pärnu linn)
- Väikelinna piirkond (Jõhvi linn)
- Maapiirkond (Järvamaa-Imavere, Koigi vald ja Paide vald)

Käesoleva jäätmekava toimepiirkonnaks on maapiirkond, sestap on sortimisuuringu kuues piirkond (Järvamaa-Imavere, Koigi vald ja Paide vald) kõige sarnasem iseloomustamaks praeguse Toila valla haldusterritooriumi jäätmeteket. Järgnevalt (vt tabel 3.8) on esitatud arvutuslik segaolmejäätmete koostis, lähtudes sortimisuuringu Imavere, Koigi ja Paide valdade segaolmejäätmete liigilisest koostisest (massiprotsentides).

Tabel 3.8. Praeguse Toila valla haldusterritooriumilt (maapiirkonna) kogutud segaolmejäätmete liigiline koostis jäätmeliikide kaupa aastatel 2012 - 2016. (massiprotsendid). (Alus: Uuringu lõpparuanne – 2013 Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuring, 2013)

Jäätmeliik	Sisaldus segaolmejäätmetes (massiprotsentides)	Kogus t/a 2012	Kogus t/a 2013	Kogus t/a 2014	Kogus t/a 2015	Kogus t/a 2016
Plast	17,800	133,549	149,013	107,263	321,976	153,613
Klaas	5,300	39,764	44,369	31,938	95,869	45,739
Metall	4,000	30,011	33,486	24,104	72,354	34,520
Paber ja papp	12,600	94,534	105,481	75,928	227,916	108,737
Biojäätmed kokku, sh	31,300	234,835	262,029	188,614	566,172	270,117
köögijäätmed	27,500	206,325	230,217	165,716	497,435	237,323
aiajäätmed	2,900	21,758	24,277	17,475	52,457	25,027
muud biojäätmed	0,800	6,002	6,697	4,821	14,471	6,904
Puit	2,100	15,756	17,580	12,655	37,986	18,123
Ohtlikud jäätmed	1,500	11,254	12,557	9,039	27,133	12,945
Elektroonikaromu	1,500	11,254	12,557	9,039	27,133	12,945
Muu põlev materjal	13,300	99,786	111,341	80,146	240,578	114,778
Tekstiil ja rõivad	7,400	55,520	61,949	44,593	133,855	63,862
Muu mittepõlev materjal	3,200	24,009	26,789	19,283	57,883	27,616
Kokku	100,000	750,273	837,152	602,602	1808,855	862,994

Tabeli 3.10. tulemustest on näha, et kõige suurema osakaalu segaolmejäätmetest moodustavad maapiirkonnas biolagunevad jäätmed. Teisel kohal on plast ja järgneb muu põlev materjal.

Biolagunevate jäätmete osakaal segaolmejäätmetes on suur. Vastavalt jäätmeseadusele ei tohi alates 2013. aastast ladestatavate olmejäätmete hulgas biolagunevaid jäätmeid olla üle 30

massiprotsendi ja alates 2020. aastast üle 20 massiprotsendi. Biolagunevate jäätmete suur osakaal segaolmejäätmetes näitab, et antud jäätmeliigi kogumisele ja taaskasutamisele peaks pöörama suuremat tähelepanu.

Segaolmejäätmete tekke kogus sõltub jäätmete liigiti kogumisest – kui tõhusalt on viimane korraldatud. Kui liigiti kogumine on tehtud inimestele mugavaks, haldusterritooriumil paikneb piisavalt jäätmekonteinereid ning korraldatud jäätmeveo sagedus on piisav, siis võib eeldada ka segaolmejäätmete tekke vähenemist. Segaolmejäätmete tekke koguseid võib mõjutada ka elanike arv piirkonnas, kui piirkonda kolib elanikke juurde, asustustihedus kasvab, tekib ka rohkem segaolmejäätmeid. Samuti tarbivad inimesed tooteid ja teenuseid rohkem, kui piirkonna ja riigi majandusel läheb hästi.

Segaolmejäätmete (jäätmekoodiga 20 03 01) kogumine ja vedu on korraldatud Toila valla korraldatud jäätmeveoga. Toila vallas teostab jäätmevedu Ekovir OÜ. Endises Toila vallas on korraldatud jäätmeveo leping sõlmitud kuni 30.11.2018 ning endistes Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdades on lepingud sõlmitud 31. detsembrini 2020. aastal. Alates 01.12.2018 teostab Toila jäätmeveopiirkonnas korraldatud jäätmevedu AS Ragn-Sells. Segaolmejäätmeid käideldakse Toila vallas Uikala prügilas (Kukruse külas). Vallas tegutseb ka üks jäätmejaam, mis asub Järve külas. Jaamas toimub jäätmete esmane sortimine ning käitluskeskusesse saatmine.

Uikala prügilas vastuvõetavaid segaolmejäätmeid ei suunata otse ladestamisele. Uikala prügilas kasutatakse vastuvõetud segaolmejäätmeid suures osas jäätmekütuse tootmisel, kuid vähesel määral ladestatakse ka otse prügilasse. Jäätmekütuseks mõeldud segaolmejäätmed suunatakse esmalt kompostimisplatsile, kus toimub jäätmete eelpurustamine, sõelumine ning aunastamine. Ca 3 kuud aunades hoitud materjal sõelutakse peene fraktsiooni (nt liiv, klaasikillud jm) eraldamiseks. Seejärel viiakse materjal sorteerimisele, mille käigus võetakse taaskasutuseks kõlbulik osa (st mittepõlevad osad nagu kivid, klaas, metall jne) välja, ning ülejääv jäätmekütuseks sobiv materjal suunatakse RDF-purustisse. Kompostitud materjalist ca 40 % moodustab jäätmekütuse tootmise sisendmaterjal, 50 % on inertne materjal ning 10 % tekib jääke, mis ladestamisele viiakse. Inertset materjali kasutatakse prügila vahekihtides, prügilateede ja uue ladestusala rajamisel, hiljem on kavandatud kasutada ka prügila rekultiveerimisel. Inertne materjal ladustatakse 0,6 ha suurusel alal kompostimisväljaku kõrval. Jäätmekütuse tootmine toimub Uikala prügilas ainult nendest jäätmetest, mis otseselt ei sobi materjali ringlussevõttu või millekski muuks kasutustleidvaks. Siia alla kuuluvad nt liigselt määrdunud ja tehnoloogiliselt raskesti ümbertöödeldavad jäätmed, sh määrdunud pakendijäätmed. Tehasesse suunatakse aastas on 25 000 t jäätmeid. Jäätmekütuse lõpptarbija on kas koospõletusjaamad või mõned ehitusmaterjale tootvad ettevõtted, kus ehitusmaterjalide tootmiseks kasutatakse põletamist või siis põletusprotsessi käigus tekkivat tuhka ühe komponendina. Jäätmekütust tarnitakse käesoleval ajal Kunda Nordic Tsement AS-le.

Hinnang

Käesoleva jäätmekava haldusterritooriumilt on 2012. aastal kogutud segaolmejäätmeid majapidamistest kokku 438,044 tonni, mis moodustas kogu jäätmetekkest 40,89% (kogu jäätmeteke majapidamistes 1071,347 tonni), 2016. aastaks on segaolmejäätmete teke majapidamistest tõusnud 794,34 tonnini (kogu jäätmeteke majapidamistest 2026,396 tonni), mis moodustab kogutekkest 39,2 %. Kuigi segaolmejäätmete teke on aastatega kasvanud on märgata, et kogu jäätmetekkes on osakaal vähenenud, mis viitab suuremale jäätmete sortimisele.

Lähtudes 2013. aastal läbiviidud segaolmejäätmete uuringus esitletud segaolmejäätmete koostise liigilistest osakaaludest (pakendijäätmed moodustavad maapiirkonna segaolmejäätmetest 27,6%) on 2012. aastal valla haldusterritooriumil kodumajapidamistest kogutud segaolmejäätmetes pakendijäätmeid 120,9 tonni (segaolmejäätmete koguteke 438,044 tonni) ning 2016. aastal 219,2 tonni (koguteke 794,34 tonni).

Põlev materjal moodustas kokku vastavalt 377,16 tonni (massiprotsent 86,1) 2012. aastal ning 683,93 tonni 2016. aastal kodumajapidamistest kogutud jäätmetest.

2015. aastal on toimunud järsk kasv kogutud segaolmejäätmetes, seda just kodumajapidamistes kogutud jäätmete puhul, mil jäätmeid oli 1615,198 tonni (2014 – 539,251 tonni; 2016 – 794,34 tonni). Antud perioodil ei olnud kõik jäätmetekkohad liidetud korraldatud jäätmeveoga, mistõttu võib segaolmejäätmete järsu tekke põhjuseks olla korraldatud jäätmeveoga liitunute kasv.

3.2.4 Pakendijäätmed

Lisaks segaolmejäätmete korraldatud veole on paigaldatud omavalitsuse haldusterritooriumile pakendi, klaasi ja vanapaberikonteinereid. *Pakendiseaduse* § 2 kohaselt on pakend mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks või esitlemiseks selle kauba olelusringi vältel: toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavaid ühekorrapakendeid. *Pakendiseaduses* § 2 lg 3 on esitatud pakendimaterjali liigid: klaas, plastik, paber ja kartong (k.a kihiline kartong), metall, puit ning muu materjal.

SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus poolt 2013.a valminud segaolmejäätmete koostise uuringu alusel moodustavad pakendijäätmetest kõige suurema osa plastpakendid (keskmiselt 46 %). Paber- ja papp pakend moodustas pakendijäätmetest keskmiselt 20 %. Klaaspakend ning metallpakend moodustasid ligikaudu võrdse osa pakendijäätmetest (vastavalt 16,1% ja 14,7%).

Endiste Toila, Kohila ja Kohtla-Nõmme valdade ühinemisel moodustati Toila vald. Toila valla haldusterritooriumi pindalaks on 264,3 km². Rahvaarv 01.01.2018 seisuga Toila vallas oli 4806 elanikku.

Toila vallal ei ole jäätmekava koostamise hetkel kehtivat üldplaneeringut, sellest lähtuvalt on üldplaneeringulistes küsimustes aluseks võetud endiste valdade üldplaneeringud. *Kohtla valla üldplaneeringus* on sätestatud tiheasustusalana Järve küla, *Toila valla üldplaneeringus* (2005) on määratud kompaktse asustusega ja detailplaneeringu kohustusega tiheasustusaladeks Toila ja Voka alevikud ning Martsa küla, Pühajõe planeeritud elamurajoon, Konju/Voka piirnev ala ning kompaktse asustusega aiandusühistud. *Kohtla-Nõmme üldplaneeringus* (2001) ei ole määratud ühtegi tiheasustusalala. Küll aga on *Kohtla-Nõmme valla jäätmehoolduseeskirjaga* sätestatud, et kogu Kohtla-Nõmme valla haldusterritoorium, ehk sisuliselt Kohtla-Nõmme alev, kuulub tiheasustusalala alla.

Toila alevikus on asustustihedus 400,7 in/km² ning Voka alevikus 431,39 in/km², Martsa külas 17,17 in/km², Kohtla-Nõmme alevis 211.73 in/km².

Pakendiseaduse § 17¹ kohaselt peab tiheasustusega alal, kui asustustihedus on rohkem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril, olema vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses. Kui asustustihedus on rohkem kui 1000 elanikku ühel ruutkilomeetril, vähemalt üks

kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses. Kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta. *Pakendiseadus* sätestab, et kogumiskonteinerite miinimumarv ja miinimummaht ning nende tühjendamissagedus lepitakse iga kogumiskoha kohta kokku taaskasutusorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse organi vahel.

Kehtivate lepingute alusel tühjendatakse pakendikonteinereid minimaalselt kord kuus, tiheasustusega aladel kaks korda kuus. *Pakendiseadusest* tulenevate nõuete täitmist vaadeldi Toila valla haldusterritooriumi tihe- ja hajaasustuspriirkondi. Tabelis 3.9 on esitatud segapakendikonteinerite asukohad Toila valla haldusterritooriumil.

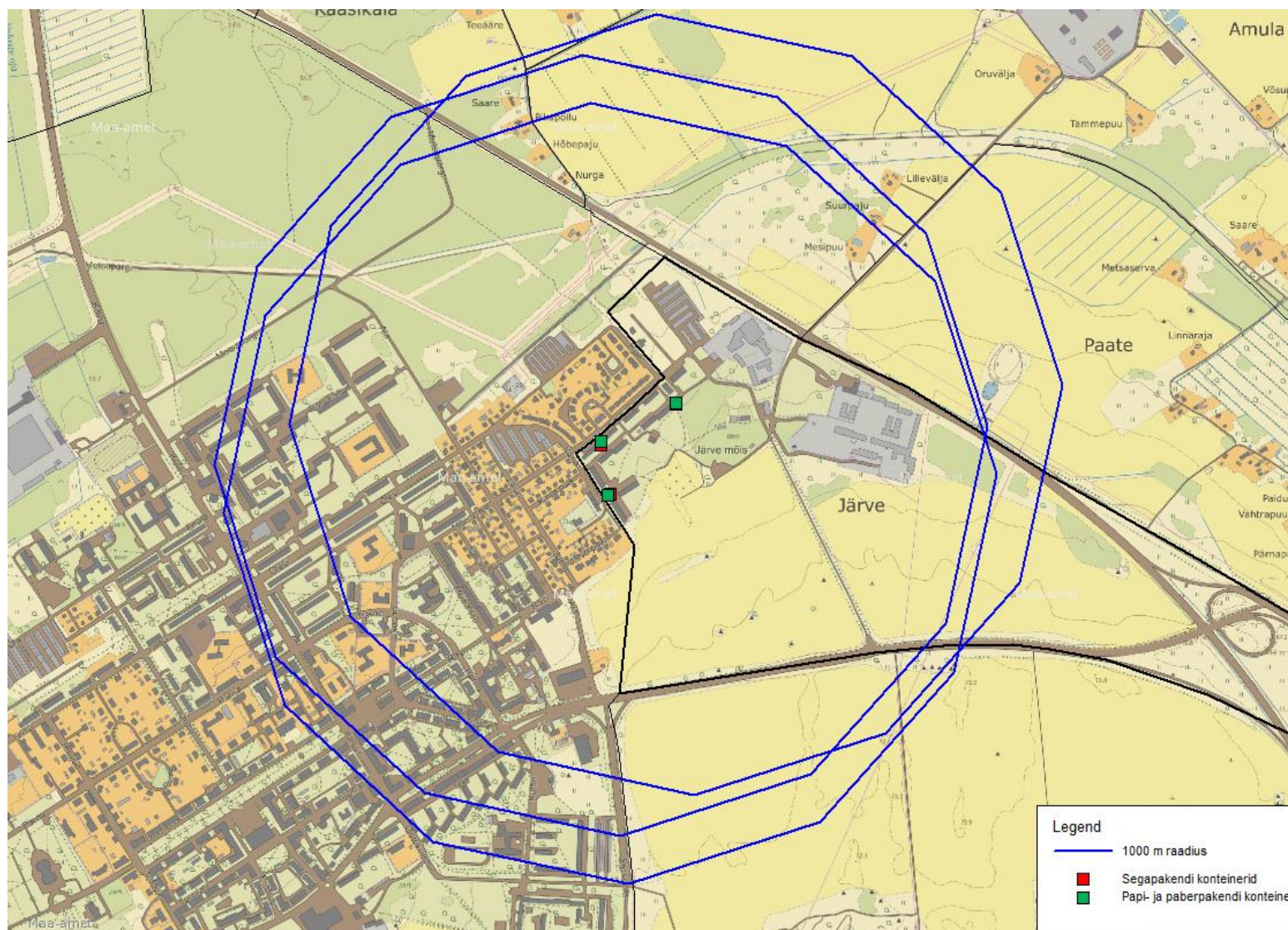
Tiheasustusalad

Pakendiseaduse § 17¹ lg 1 p 2 nõue, kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elanikku, rakendub Toila vallas ainult ühes asulas, kus ületatakse asustustihedust üle 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – Järve külas. Järve külas on kokku 3 segapakendikonteinerit, mis täidavad pakendiseaduses sätestatud nõude – iga 500 elaniku kohta 1 konteiner 1000 meetri raadiuses. Lisaks on külas 3 paber- ja kartongpakendi konteinerit. Jooniselt 3.3 on näha, et pakendikonteinerite asukohad koos puhveraladega katavad Järve küla kompaktse hoonestusega ala.

Ülejäänud viiel tiheasustusalal ei ületata asustustihedust 500 elanikku ühel ruutkilomeetril, seega vastavalt *Pakendiseadusele* peab KOV territooriumil paiknevates asulates olema üks kogumiskoht 500 elaniku kohta. Antud juhul paiknevad pakendikonteinerid järgmiselt: Toila alevikus 6, Voka alevikus 3, Konju külas 2 ja Kohtla-Nõmme alevi territooriumil 9 segapakendikonteinerit. Kuigi Martsa küla kompaktse hoonestusega ala loetakse piirkonna tiheasustusalaks, ei paika alal segapakendikonteinerit, seetõttu teeb töö koostaja ettepaneku lisada pakendikonteiner Martsa küla kompaktse hoonestusega ala territooriumile.

Hajaasustusalad

Pakendiseaduse § 17¹ lg 1 p 3 kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta (k.a hajaasustusaladel). Toila vallas on vaid ühes külas elanike arv ruutkilomeetril üle 500 elaniku, ülejäänud piirkonnas elab kokku 4192 inimest. Hajaasustusalala pindala Toila valla haldusterritooriumil ca 263,2 km². See teeb keskmiseks asustustiheduseks hajaasustuspriirkonnas 15,9 in/ km². Lähtuvalt *pakendiseaduse* § 17¹ lg 1 p 3, kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, tuleb arvestada üks kogumiskoht 500 elaniku kohta (k.a hajaasustusaladel). Sellest lähtuvalt oleks *Pakendiseaduse* § 17¹ lg 1 p 3 täitmiseks vajalik 8 konteinerit hajaasustusaladel. Hajaasustuspriirkonnades (kõik piirkonnad v.a Järve küla) kokku on hetkel 43 segapakendi kogumiskonteinerit (lisaks 1 klaaspakendi, 1 paberpakendi konteinerit), mis näitab, et avalikke pakendikonteinereid on piisavalt.

Joonis 3.3. Toila valla haldusterritooriumi tiheasustusala Järve küla (üle 500 inimese ruutkilomeetril) pakendikonteinerite asukohad ja segapakendikonteinerite puhverala 1000 m.

Pakendikonteinerite asukohad Toila vallas

Tabel 3.9. Pakendikonteinerite asukohad Toila vallas

Aadress	Pakendiliik	Kont. maht	Kont. Arv	Teenindaja
Kohtla-Nõmme, Jaama tn bussipeatus	segapakend	3	3	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Kohtla-Nõmme, Käbi, Kopli, Seene tänav	segapakend	3	2	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Järve küla, Järve küla 1 kauplus	segapakend	2,5	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Järve küla, Järve küla 1 kauplus	paberpakend	2,5	2	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Järve küla, Järve küla 14	segapakend	2,5	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Järve küla, Järve küla 14	paberpakend	2,5	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Uikala prügil	klaaspakend	4,5	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Uikala prügil	segapakend	1,1	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Toila, sadama territoorium	segapakend	2,5	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Voka alevik, Konju küla teerist	segapakend	2,5	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Valaste küla	segapakend	1,5	1	Prügitont OÜ
Kaasikaia	segapakend	1,1	2	OÜ Eesti Pakendiringlus
Kukruse	segapakend	1,1	2	OÜ Eesti Pakendiringlus
Ontika	segapakend	0,8	2	OÜ Eesti Pakendiringlus
Peeri küla	segapakend	0,77	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Saka küla rahvamaja	segapakend	1,1	2	OÜ Eesti Pakendiringlus
Saka küla kortermajad	segapakend	0,77	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Täkumetsa küla	segapakend	0,77	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Uikala teerist	segapakend	0,77	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Vanaküla teerist, Kohtla	segapakend	0,77	2	OÜ Eesti Pakendiringlus
Kohtla-Nõmme kauplus	segapakend	0,8	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Konju vana kauplus	segapakend	1,5	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Oru pargi peavärav, Oru 8	segapakend	1,5	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Toila Gümnaasiumi ülemine parkla	segapakend	1,5	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Toila, Mere pst,8 / Pühaoru 2A	segapakend	1,5	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Toila, Pikk 18	segapakend	1,5	2	OÜ Eesti Pakendiringlus
Toila, Pikk 19	segapakend	1,5	1	OÜ Eesti Pakendiringlus
Voka kauplus	segapakend	1,5	2	OÜ Eesti Pakendiringlus
Paate küla	segapakend	0,6	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Peeri küla	segapakend	1,1	2	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Järveküla, Järveküla 7	segapakend	2,5	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Kabelimetsa küla	segapakend	0,8	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Kabelimetsa küla	segapakend	0,6	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Kabelimetsa küla	paberpakend	0,6	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Kohtla nõmme alev, Juurdeveo ja Posti tänava ristmik	segapakend	2,5	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Kohtla-Nõmme alev, Jaama tn 6 vastas	segapakend	2,5	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ

Aadress	Pakendiliik	Kont. maht	Kont. Arv	Teenindaja
Kohtla nõmme alev, Juurdeveo ja Posti tänava ristmik	segapakend	1,1	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Kohtla-Nõmme alev, Jaama tn 6 vastas	segapakend	1,1	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ
Voka alevik, Staadion	segapakend	0,6	1	Tootjavastutusorganisatsioon OÜ

Kaardil näeb konteinerite asukohti interneti aadressil: <http://www.kuhuviia.ee/> (seal määratakse asukoht).

Hinnang

Pakendijäätmeid (va paberi- ja kartongjäätmed) koguti valla haldusterritooriumilt liigiti kokku 2012. aastal 837,36 tonni, 2016 aastal oli kogus vähenenud ligi kolmandiku võrra – kogutud pakendijäätmeid kokku 536,33 tonni. *Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuringus* on esitatud, et segaolmejäätmed sisaldavad maapiirkondades keskmiselt 27,6% pakendijäätmeid, see teeb aastal 2012 hinnanguliselt 207,075 tonni pakendijäätmeid ning 2016. aastal 238,186 tonni pakendijäätmeid.

Liigiti kogutud pakendijäätmed moodustavad kogu olmejäätme massist (sh segaolmejäätmed) 21,1 %, liigiti kogutud olmejäätmetest (va segaolmejäätmed) aga 98,1 %.

Tekitatud pakendijäätmetest (segaolmejäätmetes sisalduv ja liigiti kogutud) koguti aga lõppkokkuvõttes liigiti kokku 69,2 % pakendijäätmeid. Eeldusel, et liigiti kogutud pakendijäätmed suunatakse taaskasutusse, võib öelda, et Toila vallas on täidetud *Pakendiseadusega* sätestatud taaskasutamise sihtarvud.

Valda paigutatud 51 avalikku pakendikonteinerit ületavad *Pakendiseadusega* sätestatud pakendikonteinerite arvu nõuded haja- ja tiheasustuspiirkondades (Toila vallas vallas sellekohaselt 9 vajalikku).

3.2.5 Paber ja kartong

Paber ja kartongi jäätmed on puhas ja kuiv tarbimisest kõrvaldatud paber ja papp, ajalehed, reklaamlehed, ajakirjad, koopia- ja masinakirjapaberid, muu kontori- ning majapidamis-paber (va dokumendid).

Endiste Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdade jäätmehoolduseeskirjade kohaselt peab jäätmetekitaja jäätmete tekkekohas vanapaberi ja kartongi koguma liigiti kokku ning ladustama mahutites nende äraveoni (hõlmatud korraldatud jäätmeveoga) või viima selleks ette nähtud kogumispunkti või andma üle asjakohast jäätmeluba omavale isikule.

Samuti on endise Toila valla jäätmehoolduseeskirjades välja toodud, et vanapaberi kogumiseks on vaja eraldi konteinerit juhul, kui elamumaa sihtotstarbega kinnistul on 8 või enam korterit ning Kohtla valla jäätmehoolduseeskirja kohaselt 5 või enama ning Kohtla-Nõmme valla jäätmehoolduseeskirjas 10 või enama korteriga elamumaal. Kui kinnistul on üksikelamu või vähema korteri arvuga elamu või mõni muu hoone, mille kütmiseks kasutatakse tahkekütust, tuleb paber ja papp koguda liigiti ning viia selleks ettenähtud avalikku kogumispunkti või jäätmekäitluskohta või põletada küttekoldes.

Jäätmehoolduseeskirjades on sätestatud, et korraldatud jäätmeveoga on hõlmatud segaolmejäätmete kogumine ja vedu, kuid sellega võidakse hõlmata ka teisi jäätmeliike, kui

seda tingib avalik oluline huvi. Lähtuvalt viimasest, on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud lisaks segaolmejäätmetele ka vanapaber ning suurjäätmed.

Toila valla jäätmehoolduseeskirjades on sätestatud, et veopiirkonna kirjeldus, jäätmeveo tingimused ning sagedus ja aeg, peamised korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliigid, korraldatud jäätmeveoga liitumise ja liitumise kohustusest vabastamise kord, korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete kogumiskoht või –kohad, kuhu korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed tuleb nende edasivedamiseks toimetada, jäätmevedaja valikuks teenuste kontsessiooni riigihanke korraldamise ning jäätmeveo teenustasude suuruse määramise kord ning kehtestatakse Toila vallavolikogu määrusega.

Vanapaberit ja kartongi on Toila valla haldusterritooriumil elavatel inimestel võimalik viia avalikesse konteineritesse (vt tabel 3.10) või AS Uikala Prügilasse.

Täna on Toila valla haldusterritooriumil kolm avalikku paberi ja kartongi konteinerit: kaks neist asuvad Järve külas ning üks Uikala külas (AS Uikala Prügila territooriumil).

Tabel 3.10 Paberi-papi konteinerid Toila vallas

Aadress	Pakendi liik	Kont. maht	Kont. Arv	Teenindaja
Järve küla. Järve küla 1 kauplus	Paber ja kartong	2,5	2	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Järve küla. Järve küla 14	Paber ja kartong	2,5	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon
Uikala prügila	Paber ja kartong	1,1	1	MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon

Aastatel 2012-2016 on Toila valla haldusterritooriumilt paber- ja kartongjäätmeid kokku kogutud 1325,524 tonni, seejuures ettevõtetelt 1268,346 tonni (vt ka tabel 3.11).

Tabel 3.11. Toila valla haldusterritooriumil tekkinud paberi- ja kartongi jäätmed perioodil 2012-2013 (Keskkonnaagentuur, 2018).

	2012		2013		2014		2015		2016	
	Ettevõtte test	Majapid amistest	Ettevõtte test	Majapid amistest	Ettevõtte test	Majapid amistest	Ettevõtte test	Majapid amistest	Ettevõtte test	Majapid amistest
Paber- ja kartong-pakendid	229,031	13,710	534,326	5,314	48,918	2,647	82,113	1,071	40,360	0,560
Paber ja kartong	17,800	14,269	2,184	4,306	2,705	2,879	157,749	10,472	153,160	1,950
KOKKU	246,831	27,979	536,510	9,620	51,623	5,526	239,862	11,543	193,520	2,510

Keskkonnaagentuuri andmetel tekkis endiste valdade lõikes paber- ja kartongjäätmeid viie aasta jooksul enam Kohtla vallas (1182,381 tonni), kusjuures valdav osa ettevõtetest paber- ja kartongpakendina, järgnes Toila vald 133,59 tonniga, kus majapidamistest pärit jäätmed moodustas ca viiendiku (24,896 tonni). Kohtla-Nõmme vallas tekkis perioodil 2012-2016 kõige vähem jäätmeid - kokku 9,553 tonni.

Hinnang

Paberi- ja papi jäätmeid on liigiti kokku kogutud 2012. aastal 57,178 tonni kodumajapidamistest ning 1268,346 tonni ettevõtetest, kokku 1325,524 tonni. Aastaks 2016 on kodumajapidamistest kogutud papi- ja paberijäätmete hulk langenud 2,51 tonnini ning ettevõtetes 193,520 tonni (kokku 196,03 tonni).

Toila valla haldusterritooriumilt kogutud segaolmejäätmed sisaldavad hinnanguliselt paberi- ja papijäätmeid (vt tabel 3.10 paber- ja papp) 12,6%. Sellest lähtuvalt sisaldasid 2016. aastal Toila valla haldusterritooriumilt kokku kogutud segaolmejäätmed hinnanguliselt 108,737 tonni paberi- ja papi jäätmeid, liigiti oli kogutud 196,03 tonni jäätmeid. Kokku tekkis seega koos segaolmejäätmetes sisalduvate jäätmetega paberi- ja papijäätmeid 304,767 t. Vastavalt võib järeldada, et tekkinud paberi- ja papijäätmetest koguti liigiti 64,3%.

Eelnevat arvestades moodustasid 2016. aastal liigiti kogutud ja segaolmejäätmetes sisalduvad paber- ja kartongjäätmed olmejäätmetest 8,3%, liigiti kogutud olmejäätmetest (v.a segaolmejäätmed) aga 38,6%.

Jäätmeseaduse § 136³ lg 1 on esitatud 2020. aastast kehtima hakkavad kodumajapidamistest või muudest allikatest pärinevate samalaadsete jäätmete taaskasutamise sihtarvud (50% jäätmete kogumassist). Eelnevat silmas pidades võib öelda, et Toila vallas on antud sihtarvud saavutatud juba 2016. aastal.

Võib eeldada, et ahiküttega piirkondades on segaolmejäätmete hulgas paberi- ja papikogused väiksemad kui keskküttega piirkondades. Seda põhjusel, et ahikütte korral põletatakse suur osa paberist ja papis küttekolletes.

Kuna vallas on piisavalt pakendikonteinereid elanike teenindamiseks, on peamiseks paberi- ja papijäätmete vähendamiseks vajalik suurendada olmejäätmete sortimist. Hetkel on paber ja kartongjäätmed kaasatud korraldatud jäätmeveo teenusega, kuid endistes valades erinevatel tingimustel. Sellest tulenevalt teeb töö koostaja ettepaneku kaasata paber ja kartongjäätmed korraldatud jäätmeveoga alates kümne (10) korteriga korterelamutest.

3.2.6 Biolagunevad jäätmed

Biolagunevad jäätmed on anaeroobselt või aeroobselt lagunevad jäätmed. Biojäätmed on aia- ja haljastusjäätmed, kodumajapidamises, jaemüügikohas ja toitlustusasutuses tekkinud toidu ja köögijäätmed ning toiduainetööstuses tekkinud jäätmed, mis on oma koostise ja olemuse poolest samalaadsed kodumajapidamises ja jaemüügikohtades tekkivate toidu ja köögijäätmetega (*Jäätmeseadus* § 5 ja § 5¹).

Jäätmeseaduse kohaselt ei tohi prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas olla biolagunevaid jäätmeid üle 30 massiprotsendi alates 2013. aasta 16. juulist ning üle 20% alates 2020. aasta 16. juulist. Eelnevast tulenevalt on kohustus prügila käitajal tagada ning vajadusel valmis tõendama prügilasse ladestatud olmejäätmete hulgas oleva biolaguneva jäätmeprotsendilist kogust.

Ladestamisele suunatud segaolmejäätmete koostist (sh biolagunevate jäätmete protsendilist sisaldust) on võimalik kindlaks teha vahetute sortimisuuringute abil. Sortimisuuringute tarbeks võetakse prügilasse toodud jäätmekoormatest proovid ning analüüsitakse neid. SA Stockholm Keskonnainstituudi Tallinna Keskuse poolt 2013. aastal koostatud *Segaolmejäätmete koostise uuringust* selgus, et olmejäätmetest suurima osakaalu moodustavad biolagunevad jäätmed.

Toila vallas paikneb AS Uikala Prügila poolt käitatav prügila, kuhu ladestatakse segaolmejäätmeid, inertseid jäätmeid jms. Lisaks paikneb prügila territooriumil kompostimisväljak, kuhu on võimalik üle anda biolagunevaid jäätmeid (sh aia- ja haljastusjäätmeid). Eraisikutel on soovitatud biolagunevaid jäätmeid kompostida isiklikel kinnistutel. Seetõttu on raske hinnata vallas tekkivate ja kogutavate biolagunevate jäätmete koguseid. Samas ei suunata Uikala prügilas vastuvõetavaid segaolmejäätmeid otse ladestamisele. Uikala prügilas kasutatakse vastuvõetud segaolmejäätmeid suures osas jäätmekütuse tootmisel. Segaolmejäätmetest jäätmekütuse tootmisel väheneb segaolmejäätmete aunistamisel ja ~3-kuulisel käitlemisel jäätmetes sisalduv biolaguneva materjali sisaldus, kuivõrd see laguneb segaolmejäätmete aunades analoogselt tavapärasele aunkompostimisprotsessile.

Toila valla haldusterritooriumil on 44 korterelamut, 12 ridaelamut, 1833 eramut (sh aiajamad), lisaks garaažikoperatiivid. Kuna biolagunevate jäätmete kogumissüsteemi pole valla haldusterritooriumil ühtselt lahendatud, teeb töö koostaja ettepaneku tuleval korraldatud jäätmeveo kontsessioonil kaaluda biolagunevate jäätmete kaasamist.

3.2.6.1 Aia- ja haljastusjäätmed

Jäätmeseaduse kohaselt on aia- ja haljastusjäätmed biolagunevad jäätmed, mis on tekkinud aedade ja haljasalade hooldamisel. Sellised jäätmed on näiteks muru, puu- ja põõsa lehed, oksad jne.

Keskkonnaagentuuri andmetel on perioodil 2012-2016 Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdade ühinemisel tekkinud Toila valla haldusterritooriumil aia- ja haljastusjäätmeid kokku kogutud 15,16 tonni (vt ka tabel 3.12). Seejuures on enam tekkinud aia- ja haljastusjäätmeid endise Toila valla territooriumilt (perioodil 2012-2016; 10,38 tonni).

Aia- ja haljastusjäätmeid on võimalik tasu eest üle anda AS Uikala Prügilasse (Kukruse küla). Kord aastas (tavapäraselt sügisel) korraldatakse biolagunevatele jäätmete kogumisringe tiheasustusaladelt ja kompaktse hoonestusega aladelt, mille käigus on elanikele loodud võimalus tasuta tekkinud biolagunevaid jäätmete üle anda.

2016. a on Keskkonnaagentuuri andmetel valla haldusterritooriumilt kokku kogutud 2,2 tonni aia- ja haljastusjäätmeid, 536,326 tonni pakendijäätmeid ning teisi olmejäätmeid (va segaolmejäätmed) 253,238 tonni (vt ka [tabel 3.5](#)). See teeb liigiti kogutud biolagunevate jäätmete osakaaluks 2016. aastal olmejäätmete kogumassist (sh segaolmejäätmed) 7,41%, liigiti kogutud olmejäätmetest (va segaolmejäätmed) 34,5 %.

Tekitatud aia- ja haljastusjäätmetest kokku koguti aga lõppkokkuvõttes ca 0,8 % biolagunevatest jäätmetest, selle hulka kuuluvad nii liigiti kogutud biolagunevad jäätmed jäätmed, kui ka segaolmejäätmed, millest on biolagunevad jäätmed välja sorditud.

Tabel 3.12. Liigiti kogutud aia- ja haljastusjätmete kogused moodustatud Toila valla haldusterritooriumil. (Keskkonnaagentuur, 2018).

	2012		2013		2014		2015		2016	
	Ettevõtetest	Majapidamistest	Ettevõtetest	Majapidamistest	Ettevõtetest	Majapidamistest	Ettevõtetest	Majapidamistest	Ettevõtetest	Majapidamistest
Kokku	2,080	0,420	2,140	0,000	6,300	0,000	2,020	0,000	2,200	0,000
Ettevõtetest ja majapidamistest kokku	2,500		2,140		6,300		2,020		2,200	

Hinnang

Toila valla haldusterritooriumil korraldatakse kord aastas (tavapäraselt sügisel) aia- ja haljastusjätmete kogumisringe tiheasustusaladel ja komapkse hoonestusega aladel. Vallas on ka üks kompostimisväljak, mis asub Kukruse külas (AS Uikala Prügila). Kalmistutel tekkivad aia- ja haljastusjätmed kogutakse kokku ning ladustatakse.

Toila valla ajalehes ja kodulehel propageeritakse eramaja omanikele kompostimist oma hoovis, jagades infot kompostimisvõimaluste kohta. Korterelamute elanikel üldiselt ei teki aia- ja haljastusjätmeid (va akna peal taimede kasvatamisel tekkivad biolagunevad jätmed).

Kui tabel 3.7 järgi sisaldasid 2013. a segaolmejätmed 31,3 % biolagunevaid, siis sisaldasid Toila valla territooriumil 2016. a tekkinud segaolmejätmed hinnangulisel 270,117 t biolagunevaid jätmeid. Koos liigiti kogutuga oli seega olmes biolagunevate jätmete teke 272,317 t. Vastavalt saab hinnata, et olmes tekkinud biolagunevatest jätmetest koguti hinnanguliselt liigiti 0,8%. Antud hinnangu põhjal võib järeldada, et segaolmejätmetes ei ole tõenäoliselt eriti biolagunevate jätmete osatähtsus vähenenud. Siiski on biolagunevate jätmete liigiti kogumist raske hinnata, kuna puuduvad andmed kodumajapidamistes kompostitud biolagunevate jätmete koguste kohta. Siiski on suur tõenäosus, et Uikala prügilasse suunatavad segaolmejätmed sisaldavad enam kui 30% biolagunevaid jätmeid. Samas, kuna Uikalas toimub segaolmejätmetest jäätmekütuse tootmine, mille käigus laguneb suur osa biolagunevatest jätmetest või satuvad need jäätmekütuse koosseisu, siis ladestamisele minevates jätmetes on biolagunevate jätmete osakaal oluliselt vähenenud.

Endiste Kohtla ja Toila valdade jäätmehoolduseeskirjades on esitatud, et jäätmevaldaja võib aia- ja haljastusjätmeid oma kinnistu piires põletada, kuid põletamine on lubatud vaid tuulevaikse ilmaga ning naabreid mittehäirival viisil. Oluline on seejuures järgida kõiki tuleohutusnõudeid. Endise Kohtla-Nõmme jäätmehoolduseeskirjas ei ole aia- ja haljastusjätmete põletamine jäätmevaldaja kinnistul reguleeritud.

Kalmistujätmed kogutakse kalmistul kokku ning ladustatakse. Perspektiivis oleks vallal soov rajada kompostimisväljak kalmistujätmete kompostimiseks.

3.2.7 Ohtlikud jätmed

Ohtlike jätmeid tekib nii majapidamistes kui ettevõtetes. Majapidamistes kogutakse ja antakse ohtlike jätmetena üle peamiselt akusid ja patareisid, värvijätmeid, õliseid jätmeid, vanu ravimeid, päevavalguslampe jmt. Ettevõtetes tekib spetsiifilisi tootmisjätmeid, samuti majapidamistes tekkivatega sarnaseid ohtlike jätmeid. Ohtlike jätmete kogumine

elanikkonnalt ja jäätmekäitlejale üleandmise kohustus, kaasa arvatud nende tegevuste finantseerimine, on *Jäätmeseadusega* pandud kohalikele omavalitsustele täitmiseks.

Ohtlike jäätmeid saavad käesoleva jäätmekava haldusterritooriumil elavad elanikud viia Kohtla-Nõmme alevi Kaevurite pst 19 asuvasse ohtlike jäätmete kogumispunkti, Toila alevikus Pikk tn 41 asuvasse kogumispunkti ning Voka alevikus Narva mnt 5a kogumispunkti ja Järve külas asuvasse jäätmejaama. Eterniiti on võimalik üle anda Järve külas asuvasse jäätmejaama (kuni 20 tahvlit inimese kohta). Tasu eest on võimalik eterniiti üle anda Uikala prügilasse.

Juriidilised isikud peavad oma ohtlikud jäätmed üle andma vastavat jäätmeluba ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale jäätmekäitlejale, näiteks AS Uikala Prügilasse, kes tegeleb muuhulgas ka ohtlike jäätmete vastuvõtmisega. SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus poolt 2013 valminud segaolmejäätmete koostise uuringu alusel, moodustavad ohtlikud jäätmed maapiirkonnas 1,5 % segaolmejäätmete koostisest.

Kord aastas korraldatakse valla haldusterritooriumil ka kogumisringe, mille raames on elanikel võimalik üle anda tekkinud ohtlikke jäätmeid.

Ohtlikke jäätmeid koguti Toila valla haldusterritooriumilt 2012.a – 117,773 t; 2013.a – 132,896 t; 2014.a – 115,089 t; 2015.a – 179,352 t ja 2016.a. – 438,662 t. Siinkohal tuleb arvestada, et koguse arvutamisel on kokku liidetud ohtlikud kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, ohtlikud ehitusjäätmed, teised ohtlikud jäätmed (näiteks värvijäägid, õlid, filtrid jne) ja ohtlikud tervishoiujäätmed. 2016. aastal tekkinud rekordkogus ohtlikke jäätmeid pärineb ettevõtetest kogutud õli sisaldavatest jäätmetest (mis moodustasid kogu tekkinud ohtlikest jäätmetest 318,7 tonni).

Hinnang

Kui võrrelda vaatlusperioodi algusaegseid liigiti kogutud ohtlike jäätmete koguseid ning lõpuperioodi jäätmekoguseid on märgata, et liigiti kogutud ohtlike jäätmete kogused on kasvanud (mitte ainult 2016. aastal). See viitab asjaolule, et elanike teadlikkus on jäätmetest ja nende ohtlikkusest on kasvanud ning olmejäätmete hulka ohtlike jäätmeid enam ei visata – jäätmete sortimine on suurenenud.

Segaolmejäätmete uuringu (2013) kohaselt moodustab ohtlike jäätmete kogus maapiirkonna segaolmejäätmetest 1,5%. Arvestades, et segaolmejäätmeid koguti vaatlusperioodi alguses (2012.a) kokku 750,273 tonni, moodustasid ohtlikud jäätmed neist hinnanguliselt 11,254 tonni ning 2016. aastal 12,945 tonni (segaolmejäätmeid kokku 862,994 tonni).

Arvestuslikult moodustasid ettevõtetest ja kodumajapidamistest liigiti kogutud ning segaolmejäätmete koostises olnud ohtlikud jäätmed 2012. aastal kokku 129,02 tonni ning 2016. aastal 451,6 tonni. Olmejäätmetest liigiti kogutud ohtlikud jäätmed moodustasid aga vastavalt 2012 – 22 tonni ning 2016 – 37 tonni.

Sellest lähtuvalt moodustasid olmejäätmetest liigiti kogutud ohtlikud olmejäätmed 2012. aastal kogu olmejäätmevoost (sh segaolmejäätmed; koodid 15 ja 20) 1,15% ning liigiti kogutud olmejäätmetest (va segaolmejäätmed) 2%. 2016. aastaks oli kogu olmejäätmevoog mõnevõrra kasvanud, niisamuti ka olmejäätmetest liigiti kogutud ohtlike jäätmete hulk. Tulemusena langes liigiti kogutud ohtlike jäätmete osakaal – kogu olmejäätmevoost (sh segaolmejäätmet, koodid 15 ja 20) 1,0%-le ning liigiti kogutud olmejäätmetest (va segaolmejäätmed) 4,7%.

Valla haldusterritooriumil tekkinud (liigiti kogutud+segaolmejäätmetes sisalduv) ohtlikest jäätmetest koguti liigiti aga koguni 97%.

Varasemalt on korraldatud valla haldusterritooriumil ohtlike jäätmete kogumisringe, millega on hõlmatud ka elektroonika jäätmed. Tulevikus korraldatakse jätkuva nõudluse olemasolul ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonika jäätmete) kogumisringe.

3.2.7.1 Vanaõli ja romusõidukid

Jäätmeseaduse tähenduses on vanaõli mineraalne või sünteetiline määrdeaine või tööstusõli, eelkõige sisepõlemismootorites kasutatud õli ja käigukastiõli, määrdeõli, turbiiniõli ning hüdraulikaõli, mis ei sobi enam algselt ette nähtud kasutuseks. *Jäätmeseaduse* § 65 lõike 3 alusel tuleb võimaluse korral vanaõli koguda eraldi ning lõike 5 alusel tuleb vanaõli taaskasutamisel eelistada vanaõli regenereerimist ehk vanaõli rafineerimisel toota uue õli valmistamiseks sobivat baasõli.

Toila valla haldusterritooriumil on perioodil 2012-2016 kokku tekkinud erinevaid õlijäätmeid 704,856 (jäätmegrupid: 13, 16, 20) ning 2006,145 tonni romusõidukeid ja nendest tekkinud jäätmeid. Neist ettevõtete tegevusest 1647,708 tonni.

Vanaõli jäätmeid transporditakse käitlemiseks omavalitsustest välja. Erinevad vanaõlid tekivad peamiselt ettevõtetelt, kes peavad vanaõli jäätmed üle andma vastavalt jäätmeluba ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale käitlejale.

Vanaõli on Toila valla haldusterritooriumil elavatel inimestel võimalik tasuta üle anda Toila alevikus asuvasse ohtlike jäätmete kogumispunkti (Pikk tn 41), Kohtla-Nõmme alevi (Kaevurite pst 19) asuvasse ohtlike jäätmete kogumispunkti, Voka alevikus asuvasse jäätmejaama (Narva mnt 5a) või Järve külas asuvasse jäätmejaama. Toila vallas korraldatakse ka kord aastas ohtlike jäätmete kogumisringe.

Romusõidukid viiakse käitlemiseks omavalitsustest välja. Enamasti Narva või Jõhvi linna, kus on mitmeid metallromude kokkuostjaid ning autolammutustöökodasid.

Hinnang

Aastal 2012 koguti Toila valla haldusterritooriumilt kokku 58,046 tonni vanaõli (jäätmegrupid 13, 16, 20) ning 93,66 tonni romusõidukeid ja nendest tekkinud jäätmeid. Aastaks 2016 on romusõidukitest tekkinud jäätmete osakaal kasvanud ca viiekordselt, 484,295 tonnile ning õli sisaldavate jäätmete teke kasvanud 58,046 tonnilt 359,953- le tonnile. Seejuures on kõik õlijäätmed tekkinud ettevõtete tegevuse käigus.

Vanaõlide suurenenud kokku kogumist võib seostada sortimise kasvuga, aga ka majandusolukorraga. Mida jõudsamalt läheb majandusel, seda enam soovivad elanikud soetada uuemaid sõidukeid ja rohkem sõidukeid antakse üle romusõidukitena.

3.2.8 Probleemtoodete jäätmed

Jäätmeseadus käsitleb probleemtoodetena tooteid, millele laieneb tootja vastutuse põhimõte. Tootja vastutusega kaetud tootjad ja maaletoojad on kohustatud tagama neist toodetest tekkinud jäätmete tagasivõtmise ja nende nõuetekohase käitlemise korraldamise, kattes samas kõik sellega seotud kulud.

Probleemtooted on näiteks mootorsõidukid ja nende osad (sh rehvid), elektri- ja elektroonikaseadmed, patareid ja akud. Elektri- ja elektroonikaseadmete osas eristatakse veel seadmeid kümnes kategoorias – seega on probleemtooteid ning nendega seotud ettevõtjaid väga suur hulk. 2012. aastal lisandus uue jäätmeliigina ka põllumajandusplast.

Probleemtoodete kogumis- ja taaskasutussüsteem toimub läbi probleemtooteregistri (PROTO), kuhu tootja peab ennast registreerima ja regulaarselt andmeid esitama. Üldjuhul on tootjale kehtestatud kohustus probleemtooteid vastavalt märgistada ning samuti teavitada avalikkust, sh lõppkasutajaid, probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise toimimisest.

Tootja võib valida, kas ta täidab eespool nimetatud kohustused individuaalselt või annab oma kohustused üle tootjate ühendusele ehk tootjavastutusorganisatsioonile (TVO) kirjaliku lepingu alusel või TVO-ga ühinedes.

3.2.8.1 Patareid ja akud

Alates 26. septembrist 2008 peavad kõik akude ja patareide tootjad varustama oma tooteid turustavad kauplused ja muud müügikohad kogumismahuti(te)ga, kuhu tarbijad saavad kasutatud patareisid ja akusid üle anda. Patareide ja akujäätmete tagastamine on tasuta, ka ei pea samasugust uut kaupa asemele ostma.

Kasutatud patareisid ja akusid saab viia tasuta Toila alevikus (Pikk tn 41) ja Vola alevikus (Narva mnt 5a) asuvasse jäätmekogumiskohtadesse. Samuti saab kasutatud patareisid ja akusid üle anda Toila ja Voka alevikes tegutsevatesse vastavaid tooteid müüvatesse kauplustes paikenavtesse kogumiskastidesse.

Aastal 2010. viidi läbi uuring „Kasutatud patareidega ümberkäimine ja teadlikkus“. Küsimustele vastas 1762 Eesti elanikku, kes valiti välja juhuvaliku teel kaupluste külastajate hulgast. Küsitluse eesmärgiks oli saada ülevaade, kuidas on tarbija käitumine muutunud seoses 2009 aasta läbi viidud uuringu tulemustega. Teadlikkus, et patareide müügikohas saab tasuta ära anda kasutatud patareisid on kasvanud 14% võrreldes 2009.a. – 3 inimest 4 - st on sellest teadlikud. Samas ainult 44 % kõikidest vastanutest on seda võimalust kasutanud, mis on aga kokkuvõttes 30% rohkem, kui 2009.a.

Umbes 1 inimene 10-st vastanust oli selline, kes ei olnud kuulnud sellisest võimalusest ega kasutaks seda võimalust. Ligikaudu 4 inimest 10-st kasutavad ainult laetavaid või pigem laetavaid patareisid. Ülejäänud enamus jaguneb kasutuseelistustelt pooleks - ½ ainult mittelaetavaid patareisid ja ½ pigem mitte laetavaid patareisid. Võrreldes 2009.a. on tulemused suurelt jaolt sarnased. Sama suur osakaal vastanuid nagu 2009 aasta (9 inimest 10 st), arvavad, et patareid on ohtlikud keskkonnale. Üle poolte vastanutest (6 inimest 10-st) teavad, et kasutatud patareisid saab ümber töödelda ja materjale taaskasutusele võtta. See on veidi rohkem, kui 2009.a.

Toila valla haldusterritooriumil on 2012-2016. aastal kokku tekkinud 37,825 tonni patarei ja aku jäätmeid (vt ka tabel 3.13).

Tabel 3.13. Toila valla haldusterritooriumil tekkinud patarei ja aku jäätmed perioodil 2012-2016 (Keskkonnaagentuur, 2018).

Jäätmekood	Jäätmete nimetus	2012	2013	2014	2015	2016
16 06 01*	Pliiakud	4,144	3,516	8,256	8,362	13,25
16 06 02*	Ni-Cd-patareid ja -akud	0,025	0,000	0,000	0,000	0,000

Jäätmekood	Jäätmete nimetus	2012	2013	2014	2015	2016
20 01 33*	Koodinumbritega 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patareid ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid	0,029	0,068	0,034	0,047	0,094
	KOKKU	4,198	3,584	8,29	8,409	13,344

Hinnang

Tabelis 3.12 on esitatud Toila valla haldusterritooriumilt kokku kogutud patareide ja pliiakude kogused. Tabelist on näha, et aastate jooksul on patareide ja pliiakude tekkekogused mõneti kõikunud. Võrreldes aga aastaid 2012. ja 2016 on märgata, et jäätmete tekkekogused on märgatavalt kasvanud. Tekkekoguste suurenemise põhjus võib tuleneda inimeste keskkonnateadlikkuse kasvust, mistõttu sorditakse jäätmeid tekkekohas enam, aga ka tarbimisharjumuste kasvamisest.

3.2.8.2 Vanarehvid

Toila valla elanikel on võimalik kasutuskõlbmatud rehvi jäätmeid tasuta üle anda Järve külas asuvasse jäätmejaama.

9. juulil 2010. aastal jõustus Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010. a määrus nr 80 *Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord*. Määruses seatakse kohustus eelkõige kogumisvõrgustikku täiendada, samuti on tootjatel ehk rehvide maaletootjatel kohustus kord aastas teha üleriigilise levikuga meediaväljaandes teavituskampaania tarbijatele, mille sisuks on info tasuta rehvide üleandmisvõimaluste kohta. Samuti peab tootja oma toodete edasimüüjate juures teatavaks tegema teabe, kuhu saab rehve tasuta ära anda. Teavitus pidi olema tehtud 1. septembriks 2010. Nimetatud kohustuse täitmise ülesanne on tootjavastutusorganisatsioonil.

Tabelis 3.5. on esitatud Toila valla haldusterritooriumilt (endised Toila, Kohtla, Kohtla-Nõmme vallad) kokku kogutud vanarehve 2012.a – 36,66 t; 2013.a – 47,38 t; 2014.a – 77,99 t; 2015.a – 66,04 t ja 2016.a – 97,49 t. Vanarehvide peamiseks tekitajaks on ettevõtted, kelle tegevusel on tekkinud ca 89% vanarehvidest.

Hinnang

Vanarehvide tekkekogused on pidevalt tõusnud. Kuigi üldpilti (periood 2012-2016) vaadates on ettevõtted tekitanud ca 89% jäätmetest, on aastal 2016 ettevõtete poolt tekitatud ca 97% jäätmetest.

Rehvi jäätmeid on hetkel võimalik üle anda Toila vallas, Järve külas asuvasse jäätmejaama ning Kohtla-Nõmmel asuvasse rehvi jäätmete kogumise väljakule (Kaevurite pst 19).

3.2.8.3 Elektri- ja elektroonikajäätmed

Jäätmeseaduse § 25 kohaselt kuuluvad elektri- ja elektroonikajäätmed probleemtoodete hulka, mis võivad põhjustada tervise- või keskkonnoahtu, kuna võivad sisaldada eri liiki ohtlike jäätmeid. Elektroonikaseadmed võivad sisaldada näiteks raskmetalle, halogeene ühendeid ja asbesti. Toila valla haldusterritooriumi elanikud saavad ohtlike elektroonikajäätmeid üle anda Järve külas asuvasse jäätmejaama. Ohtlike jäätmete kogumispunktides (Toila alevik, Pikk

tn 41; Voka alevik, Narva mnt 5a; Kohtla-Nõmme alev, Kaevurite pst 19) ei võeta vastu elektroonikajäätmeid. Kord aastas korraldatakse ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonikajäätmete) kogumisringe.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele „Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtsajad“ § 4 lg 4 peab tootja rajama kodumajapidamises kasutatavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumispunktid igasse Eesti maakonda, võttes arvesse rahvastiku tihedust ning nõuet, et elektroonikaromude üleandmine oleks tarbijale võimalikult mugav. Tootja peab rajama vähemalt iga üle 3500 elanikuga kohaliku omavalitsuse territooriumile kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumispunkti.

Riikliku statistika alusel koguti Toila valla haldusterritooriumilt elektri- ja elektroonikajäätmeid enam kodumajapidamistelt, kui ettevõtetelt. Seejuures oli elektri- ja elektroonikajäätmete koguteke suurim 2014. aastal (30,606 tonni), aastaks 2016 olid kogused mõnevõrra langenud (27,543 tonni) (vt ka tabel 3.14).

Tabel 3.14. Elektri- ja elektroonikajäätmete teke Toila valla haldusterritooriumit (Keskkonnaagentuur, 2018).

	2012	2013	2014	2015	2016
Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed,	12,694	30,255	30,606	28,889	27,543
Sh ohtlikud elektri/elektronika jäätmed	5,662	9,393	6,61	21,641	19,29
Sh mitteohtlikud elektri/elektrijäätmed	7,032	20,862	23,996	7,248	8,253

Kokku tekkis perioodil 2012-2016 elektri- ja elektroonikajäätmeid 129,987 tonni, kusjuures ligi pool tekkinud jäätmetest (62,596 tonni) olid ohtlikud (0,72 tonni kodumajapidamistest; 61,87 tonni ettevõtetest). Ohtlikud elektroonikajäätmed on näitekst arvutid, külmikud ja nutiseadmed.

Hinnang

Tabelist 3.13 on esitatud liigiti kogutud elektri- ja elektroonikajäätmete tekkekogused perioodil 2012-2016. Mitteohtlike elektroonikajäätmeid tekib kogused püsivad aastate lõikes üpris stabiilsed, ohtlike elektroonikajäätmete kogused on aga viie aasta lõikes kasvanud. Seda peegeldavad hästi ka aasta 2012 – mil ohtlike tekkis 5,7662 tonni, mitteohtlike aga 7,032, aastaks 2016 on küll mitteohtlike jäätmete kogus veidi kasvanud (8,253 tonnile), kuid ohtlike elektroonikajäätmete kogused on kasvanud ligi neljakordselt (19,29 tonnini).

Segaolmejäätmete uuringu (2013) kohaselt sisaldub maapiirkonna segaolmejäätmetes 1,5% elektri- ja elektroonikajäätmeid. Selle kohaselt moodustasid elektroonikajäätmed 2016. aastal segaolmejäätmetest 12,94 tonni. Liigiti kogutud olmejäätmetest moodustasid elektri- ja elektroonikajäätmed 2016. aastal ca 5%, kõigist olmejäätmetest (sh segaolmejäätmed ja nende sortimisjäägid) aga vaid 1,1%. Võrreldes tulemusi 2012. aastaga on märgata, et olmejäätmetest liigiti kogutud elektri- ja elektroonikajäätmete hulk on kasvanud (2012. aastal vaid 2,2%).

Liigiti kogutud elektri- ja elektroonikajäätmed moodustasid 2016. aastal kõigist tekkinud elektri- ja elektroonikajäätmetest (liigiti; olmejäätmed) aga koguni 68%.

Toila valla haldusterritooriumil elab kokku 4806 elanikku, lähtuvalt Vabariigi Valitsuse määruse „Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtsajad“ § 4 lg 4 on tootja kohustatud rajama vähemalt iga üle 3500 elanikuga kohaliku omavalitsuse territooriumile kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumispunkti. Toila vallas on võimalik elektroonikajäätmeid üle anda Järve külas asuvasse jäätmejaama.

EL elektri- ja elektroonikaseadmete direktiivi (2002/96/EÜ) kohaselt on püstitatud eesmärgiks koguda kodumajapidamistest alates 31.12.2006. a 4 kg elektri- ja elektroonikajäätmeid inimese kohta aastas. Ohtlikke ja mitteohtlikke elektri- ja elektroonikajäätmeid koguti 2016. a kokku kodumajapidamisest 2,008 tonni ja seega on ühe elaniku kohta kodumajapidamistest kokku kogutud 0,41 kg elektri- ja elektroonikajäätmeid. Kui vaadata kogu kokku kogutud elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete koguseid 2016.a (27,543 t/a), siis on elaniku kohta kokku kogutud 5,62 kg elektri- ja elektroonikajäätmeid.

3.2.9 Metallijäätmed

Metallijäätmeteks loetakse jäätmeid, mis koosnevad värvilistest metallidest, mustmetallidest ja nende sulamitest. *Segaolmejäätmete koostise uuringu (2013)* kohaselt moodustavad metallijäätmed olmejäätmetest 4-5,6% piiresse, seejuures valdav osa sellest oli metallpakend. Metallpakend jaguneb kaheks: tagatisrahaga ja tagatisrahata ning nende kogumist korraldavad pakendatud kaupa müüvad pakendiettevõtjad. Tagatisrahaga metallpakendi saab viia taarapunktidest. Tagatisrahata metallpakend tuleb panna pakendikonteinerisse. Kõik muud olmes tekkivad jäätmed saab viia jäätmekäitlusettevõttesse või jäätmekogumispunkti(jaama).

Metallijäätmeid tekkis Toila valla haldusterritooriumil perioodil 2012-2016 kokku 1495,366 tonni, neist metallpakendeid oli 146,543 tonni. Kogu 2016. aasta jäätmevoost moodustasid liigiti kogutud metallijäätmed ca 6%. (vt ka tabel 3.15).

Tabel 3.15 Toila valla haldusterritooriumil tekkinud metallijäätmed perioodil 2012-2016 (Keskkonnaagentuur, 2018). Andmed esitatud tonnides.

Jäätmekood	Jäätmete nimetus	2012	2013	2014	2015	2016
02 01 10	Metallijäätmed	0,00	0,00	0,34	0,00	0,00
12 01 01	Mustmetalliviilmed ja -treilaastud	7,53	3,22	5,33	3,66	15,02
12 01 03	Värvilise metalli viilmed ja treilaastud	0,75	0,00	3,12	0,00	0,00
15 01 04	Metallpakendid	0,94	16,43	7,40	26,27	95,51
16 01 17	Mustmetallid	0,50	300,00	319,43	175,28	179,93
16 01 18	Värvilised metallid	0,04	29,33	13,29	42,28	50,46
16 02 16 07	Kasutuselt kõrvaldatud seadmetelt eemaldatud segametallidest osad, mida ei ole nimetatud	0,00	0,00	0,00	2,69	0,38

Jäätmekood	Jäätmete nimetus	2012	2013	2014	2015	2016
	koodinumbriga 16 02 15 06					
17 04 01	Vask, pronks, valgevask	8,94	8,01	7,47	4,50	5,19
17 04 02	Alumiinium	42,67	19,84	76,77	86,90	32,98
17 04 03	Plii	8,68	14,30	2,03	2,72	0,07
17 04 04	Tsink	0,12	0,02	0,01	0,00	0,01
17 04 05	Raud ja teras	883,18	830,50	1486,17	589,87	1739,28
17 04 07	Metallisegud	23,08	7,46	10,85	15,97	6,72
19 12 02	Mustmetallid	64,53	0,49	0,98	0,67	0,00
20 01 40	Metallid	5,85	22,95	25,44	9,85	0,69
KOKKU		1046,79	1252,56	1958,60	960,65	2126,23

Hinnang

Toila valla haldusterritooriumilt on aatsal 2012 kokku kogutud 1046,79 tonni metallijäätmeid. Metallijäätmete kogumises toimus aastaks 2014 ootamatu tõus (1958,6 tonni), peale mida jäätmete kogus langes järsult. Aastal 2016 kasvas aga metallijäätmete teke taaskord (2126,23 tonni).

Segapakendi uuringu kohaselt sisaldub metallijäätmeid segaolmejäätmetes 4%. Selle kohaselt sisaldasid 2012. aasta segaolmejäätmed 30,11 tonni metallijäätmeid ning 2016. aastal 34,52 tonni.

Olmejäätmetest liigiti kogutud metallijäätmed moodustasid liigiti kogutud olmejäätmetest 2012. aastal 3,33% ning kõigist olmejäätmetest (sh segaolmejäätmed) 1,8%. Aastaks 2016 oli metallijäätmete osakaal liigiti kogutud olmejäätmetest mõnevõrra kasvanud, moodustades 4,5%, kogu kõigist segaolmejäätmetes osakaal aga vähenes 0,9%-ni. Selle põhjuseks oli olmejäätmetest liigiti kogutud metallide koguse vähenemine.

Kõigist valla haldusterritooriumil tekkinud metallijäätmetest (sh segaolmejäätmetes sisalduv) moodustasid aga liigiti kogutud metallijäätmed ca 98%.

3.2.10 Suurjäätmed

Suurjäätmed on jäätmed, mida ei ole võimalik nende mõõtude või kaalu tõttu paigutada mahutisse, näiteks mööbliesemed, vaibad ja madratsid. Suurjäätmetena ei käsitleta autovrakke, autoosi, sh autorehve, ehitus- ja lammutusjäätmeid ja alates 2005. a augustist elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmeid, sh külmikud, elektripliidid, pesumasinad ja telerid.

Keskkonnaagentuuri (2018) andmetel on Toila valla haldusterritooriumilt aastatel 2012-2016 tekkinud ühtekokku 104,18 tonni suurjäätmeid, täpsem jaotus on esitatud [tabelis 3.5](#). Suurjäätmete tekitajateks on nii ettevõtted kui ka majapidamised.

Varasemalt on kord aastas korraldatud valla haldusterritooriumil kogumisringe, mille raames oli elanikel võimalik üle anda tekkinud suurjäätmeid ja ohtlikke jäätmeid. Kuna aga suurjäätmed hõlmati korraldatud jäätmeveoga, lõpetatakse suurjäätmete kogumine kord aastas toimuvatel kogumisringidel.

Hinnang

Aastal 2012 ei tekkinud Toila valla haldusterritooriumilt suurjäätmteid, aastast 2013 algas aga jäätmetekke kasv – 2013. aastal koguti kokku 2,2 tonni jäätmeid, 2014. aastaks kerkis tekkinud suurjäätmete kogus juba 29,14 tonnini ning 2015. aastaks 40,18 tonnini. Aastal 2016 toimus suurjäätmete tekkes kerge langus, mil tekkis vallas kokku 32,66 tonni suurjäätmteid. Oluline on välja tuua, et vaid 2015. aastal tekkis jäätmeid majapidamistelt.

Suurjäätmteid moodustasid kõigist liigiti kogutud olmejäätmetest 12,9%, kõigist kogutud olmejäätmetest aga 1%.

Toila valla elanikud saavad kodumajapidamises tekkinud suurjäätmteid tasuta üle anda Järve külas asuvasse jäätmejaama ning tasu eest AS Uikala Prügilasse.

3.2.11 Kasutuskõlblikud esemed ja riided

Tekstiiljäätmteid ning kasutuselt eemaldatud esemed ja riided võetakse elanikelt tasuta vastu Järve külas asuvas jäätmejaamas. Vallavalitsusel käivad hetkel läbirääkimised HUMANA ühendusega, mis pakuks võimaluse tekstiiljäätmete taaskasutuseks.

SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus poolt 2013. a valminud *Segaolmejäätmete koostise uuringu* alusel oli maapiirkonna proovides tunduvalt suuremas koguses tekstiili- ja rõivajäätmteid (7,4%) kui linnade jäätmeproovides. Selle kohaselt tekkis Toila valla haldusterritooriumil 2012.aastal hinnanguliselt ligikaudu 55,52 tonni ning 2016. aastal 63,86 tonni tekstiiljäätmteid. Materjalina üldjuhul segaolmejäätmes sisalduvad riide ja tekstiiljäätmteid taaskasutamiseks ei sobi, kuna on sageli määrdunud ning sisaldavad detailelemente (lukud, nööbid), mille eemaldamine on keerukas.

Toila valla haldusterritooriumilt viimastel aastatel eraldi tekstiiljäätmteid kogutud ei ole. Jäätmejaamas alustati tekstiiljäätmete liigiti vastuvõttu 01.07.2018.

Hinnang

Toila valla haldusterritooriumil eraldi tekstiiljäätmteid kogutud ei ole. Tekstiili ja riidejäätmete liigiti mittekogumise ja hinnanguliste segaolmejäätmes sisalduvate koguste suurenemise põhjuseks võib olla elanike suurenenud tarbimine ning üleandmiskohtade kaugus ning tekstiiljäätmete üleandmisvõimaluste kesisus.

Elanike sortimisharjumuste kujundamisele omab suurt rolli kogumispunktide lähedus – mida mugavamaks on elanikele jäätmete üleandmine tehtud, seda enam neid võimalusi kasutatakse. Hetkel on aga tekstiiljäätmete üleandmine võrdlemisi ebamugav – nende üleandmine on võimaldatud valla halduspiirist väljapool ning kuna üldiselt tekstiili ja riidejäätmteid suurtes kogustes ei teki, viskab elanik oma kasutuskõlbmatud esemed olmejäätmete hulka.

Kasutuskõlbmatute/ ja kõlblike riide ja tekstiiljäätmete osakaalu vähendamiseks olmejäätmete hulgas, käivad läbirääkimised organisatsiooniga HUMANA. Läbirääkimiste tulemusel paigaldatakse valla haldusterritooriumile riidekonteiner, mis annab võimaluse kasutuskõlblike tekstiiljäätmete liigiti kogumiseks ning tasuta üleandmiseks.

3.2.12 Ehitus- ja lammutusjäätmteid

Ehitus- ja lammutusjäätmete hulka kuuluvad puidu, metalli, betooni, telliste, ehituskivide, klaasi ja muude ehitusmaterjalide jäätmteid (sealhulgas asbesti ja teisi ohtlikke jäätmteid

sisaldavad materjalid) ning väljaveetav pinnas, mis tekivad ehitamisel, remontimisel ja lammutamisel (edaspidi ehitamine) ning mida ehitusobjektile tööd tegemiseks ei kasutata.

Ehitus- ja lammutusjäätmete käitlust omavalitusse haldusterritooriumil reguleerivad endiste omavalitsusüksuste jäätmehoolduseeskirjad.

Endise Toila valla jäätmehoolduseeskiri:

- Ehitusjäätmete käitlemise eest vastutab jäätmevaldaja.
- Ehitiste lammutamiseks peab olema nõuetekohane lammutuskava, kooskõlastus kinnistu omaniku ja vallavalitsusega.
- Lammutuskavas peab olema ette nähtud ehitusjäätmete eraldi kogumine taaskasutamise eesmärgil. Sorteeritud materjalid tuleb üle anda taaskasutamiseks vastavat luba omavale jäätmekäitlejale. Sorteerimata ehitusjätmed antakse üle jäätmekäitlejale nende täiendavaks sortimiseks või ladestamiseks jäätmete tekkekohale võimalikult lähedal asuvasse tehnoloogiliselt sobivasse ning tervisekaitse- ja keskkonnanõuetele vastavasse jäätmekäitluskohta.
- Lammutuskavas esitatud jäätmekäitlustingimuste täitmise eest vastutab ehitise omanik või isik, kellele on välja antud ehitise lammutusluba.
- Eraldi tuleb sorteerida taaskasutamiseks puit, metall (eraldi must ja värviline metall), mineraalsed jätmed (kivid, tellised, krohv, kips, betoon jne), raudbetoon- ja betoondetailid, tõrva mittersisaldav asfalt. Ohtlikud ehitusjätmed (asbesti sisaldavad jätmed, värvi-, laki-, liimi- ja vaigujätmed, naftaprodukte sisaldavad jätmed ning saastunud pinnas) tuleb koguda eraldi ja pakendada kehtestatud nõuete kohaselt ning üle anda ohtlike jätmete käitluslitsentsi omavale ettevõttele.
- Tekkinud ehitusjätmed kas taaskasutatakse, kõrvaldatakse või antakse käitlemiseks üle sellekohast jätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele. Ohtlike jätmete käitlemiseks peab jäätmekäitlusettevõtte omama ohtlike jätmete käitluslitsentsi.
- Ehitusjätmete valdaja on ehitise omanik, kui tema ja ehitusettevõtja või kinnisvaraarendaja vaheline leping ei näe ette teisiti, või muu isik, kelle valduses on jätmed.
- Ehitusjätmete valdajad on oma tegevuses kohustatud:
 - rakendama kõiki tehnoloogilisi ja muid võimalusi ehitusjätmete liikide kaupa kogumiseks tekkekohas;
 - korraldama oma jätmete taaskasutamise või andma jätmed käitlemiseks üle jätmeluba omavale isikule. Ohtlike ehitusjätmete puhul on täiendavalt nõutav ohtlike jätmete käitluslitsentsi olemasolu;
 - võtma tarvitusele abinõud tolmu tekke vältimiseks ehitusjätmete paigutamisel konteineritesse või laadimisel veokitele.

Endise Kohtla valla jäätmehoolduseeskirja alusel:

- Ehitusjätmete valdaja on oma tegevuses kohustatud:
 - rakendama kõiki tehnoloogilisi ja muid võimalusi ehitusjätmete liikidekaupa kogumiseks tekkekohas;
 - korraldama oma jätmete taaskasutamise või andma jätmed käitlemiseks üle jätmeluba omavale ettevõttele. Ohtlike ehitusjätmete puhul on täiendavalt nõutav ohtlike jätmete käitluslitsentsi olemasolu;
 - võtma tarvitusele abinõud tolmu tekke vältimiseks ehitusjätmete paigutamisel mahutitesse või laadimisel veokile;

- tagama, et ehitusplatsil oleksid eraldi märgistatud kogumismahutid eri liiki jäätmete kogumiseks;
- eraldi tuleb sorteerida järgmised ehitusjäätmelad:
 - puit;
 - kiletamata paber ja papp;
 - metall (eraldi must- ja värviline metall);
 - mineraalsed jäätmelad (kivid, ehituskivid, tellised, krohv, kips, lehtklaas jne);
 - raudbetoon- ja betoondetailid;
 - kiled;
 - ohtlikud ehitusjäätmelad liikide kaupa;
 - muud segajäätmelad;
- ehitusprojekti peab olema ära toodud:
 - jäätmelad hinnangulised kogused ja liigitus vastavalt kehtivale jäätmeloadile;
 - pinnasetööde mahtude bilanss;
 - selgitused jäätmelad liigiti kogumiseks ehitusplatsil;
 - jäätmelad edasine suunamine;
- juhul, kui ehitusjäätmelad tekkekohas puudub võimalus jäätmelad sorteerimiseks või see osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, võib jäätmelad sorteerimiseks üle anda vastavale jäätmeloadiga jäätmekäitlusettevõttele;
- kui ehitamise käigus tekib jäätmelad rohkem kui 10 m³, tuleb ehitise vastuvõtmiseks esitatavatele dokumentidele lisada ehitusjäätmelad õiend jäätmelad nõuetekohase käitlemise kohta;
- ehitise (mille ehitus nõudis ehitusluba) lammutamiseks peab olema kehtivatele nõuetele vastav lammutusprojekt, mis on kooskõlastatud Kohtla vallavalitsusega, ja lammutusluba;
- õiendi vorm ehitus- ja lammutusjäätmelad nõuetekohase käitlemise kohta on ära toodud eeskirja lisas 2;
- ehitusjäätmelad ei tohi anda vedamiseks, kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks üle isikule, kellel puudub vastav jäätmeluba või kes ei ole ehitusjäätmelad vedajana registreeritud. Ohtlike ehitusjäätmelad üleandmisel peab lisaks kontrollima ka ohtlike jäätmelad käitlusalitsentsi olemasolu;
- tekkinud ehitusjäätmelad taaskasutatakse või kõrvaldatakse läheduse põhimõtet järgides Kohtla vallas või selle lähikümbruses paiknevas ja vastavat jäätmeluba omavas ehitusjäätmelad käitluskohas;
- ehitusjäätmelad eraldikogumise eesmärk on nende võimalikult suures ulatuses taaskasutamine ja ohtlike jäätmelad eraldamine,
- eraldi kogutud ehitusjäätmelad on lubatud tekkekohas taaskasutada või kõrvaldada vastavalt keskkonnaministri 21.04.2004.a määrusega nr 21 kehtestatud tingimustele;
- liikidesse sorteeritud jäätmelad tuleb koguda eraldi ja taaskasutada või anda taaskasutamiseks üle vastavat jäätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele;
- ehitise tavajäätmelad kõrvaldamine väljaspool ametlikke ladustuspaiku nende taaskasutamise eesmärgil (näiteks territooriumi planeerimiseks jne) on lubatud ainult projekti alusel kinnistu omaniku ja vallavalitsusega kooskõlastatult. Vallavalitsuse kooskõlastust pole vaja, kui saastumata pinnast kasutatakse territooriumi planeerimiseks oma kinnistul või krundil vähem kui 50 m³;
- saastumata pinnast või sorteerimisel ülejäänud mineraalsete püsijäätmelad segu (liiv, killustik, graniitpuru, paas jne) võib kinnistu valdaja kasutada oma kinnistu heakorrastamiseks;

- ehitusel taaskasutatavad ehitusjäätmel (nt ehituskividena kasutatavad kivid) paigutatakse ehitusjäätmel kogumismahutisse või krundi piires selleks eraldatud maaalale nende hilisemaks taaskasutamiseks;
- kasvupinnas tuleb koorida eraldi ja kasutada samal ehitusel haljastamiseks. Raudbetoon- ja betoondetailide, asfaldi ja eelsorditud ehituskivide ja telliste ning puidu ladestamine prügilas või pinnasetäiteks väljaspool prügilat ei ole lubatud. Raudbetoon- ja betoondetailid tuleb üle anda purustamiseks ja materjalide taaskasutamiseks vastavale jäätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele. Eelsorditud ehituskivid tuleb kas taaskasutada ehituskividena ja tellistena või anda purustamiseks ja materjalide taaskasutamiseks üle vastavale jäätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele. Puhast puitu tuleb kasutada kas küttena või anda puiduhakke valmistamiseks üle vastavale jäätmeluba omavale jäätmekäitlusettevõttele;
- mahukad ehitusjäätmel (vannid, pliidiid, raudbetoon- ja betoondetailid, palgid, metall- ja puittalad jne), mida oma kaalu või mahu tõttu pole võimalik paigutada konteinerisse ja mida ei anta koheselt üle jäätmekäitlusettevõttele, paigutatakse krundi piires selleks eraldatud territooriumile nende hilisemaks transportimiseks jäätmekäitluskohta hilisemalt 14 päeva jooksul objekti valmimisest.

Endise Kohtla-Nõmme valla jäätmehoolduseeskirja alusel:

- Ehitusjäätmel hulka kuulub pinnas ning puidu, metalli, betooni, telliste, ehituskivide, klaasi ja muude ehitusmaterjalide jäätmel (sh asbesti ja teisi ohtlike jäätmel sisaldavad materjalid), mis tekivad ehitamisel, remontimisel ja lammutamisel (edaspidi ehitamine). Ehitus- ja lammutusjäätmel käitlemine peab olema kirjeldatud ehitusprojekti või lammutusprojekti seletuskirjas;
- tekkinud ehitusjäätmel taaskasutatakse või kõrvaldatakse sellekohase jäätmeloaiga ehitusjäätmel käitluskohas;
- ehitusjäätmel ei tohi anda vedamiseks, kõrvaldamiseks ega utiliseerimiseks üle isikule, kellel puudub sellekohane jäätmeluba või kes ei ole ehitusjäätmel käitlejana registreeritud. Ohtlike ehitusjäätmel üleandmisel peab jäätmelvaldaja kontrollima, et isikul, kellele jäätmel üle antakse, on lisaks jäätmelole ka ohtlike jäätmel käitluslitsents;
- Ehitusjäätmel tuleb liigiti sortida eraldi vastavalt sorditavatele jäätmeliikidele tähistatud mahutitesse nende tekkekohal, lähtudes jäätmel taaskasutusvõimalustest. Eraldi tuleb sortida:
 - puit;
 - kiletamata paber ja papp;
 - metall (eraldi must- ja värviline metall);
 - mineraalsed jäätmel (kivid, ehituskivid ja tellised, krohv, betoon, kips, lehtklaas jne);
 - raudbetoon- ja betoondetailid;
 - tõrva mittesisaldav asfalt;
 - kile;
- kui ehitusjäätmel tekkekohas puudub võimalus neid sortida või see osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, tuleb jäätmel anda käitlemiseks üle sellekohase jäätmeloaiga jäätmekäitlejale;
- jäätmel tuleb koguda liikide kaupa eraldi mahutitesse, taaskasutada või anda taaskasutamiseks üle sellekohase jäätmeloaiga jäätmekäitlejale. Ehitusjäätmel, mida ei saa materjali või tootena taaskasutada, kõrvaldatakse läheduse põhimõtet järgides jäätmeloaiga jäätmekäitluskohas.

- mahukad ehitusjäätmel, mida kaalu või mahu tõttu pole võimalik paigutada mahutisse ja mida ei anta kohe üle jäätmekäitlejale, paigutatakse krundi piires selleks eraldatud territooriumile nende hilisemaks transportimiseks jäätmekäitluskohta;
- Mahukad ehitusjäätmel on suuregabariidilised ja raskemad ehitus- ja lammutustöödel tekkinud jäätmel (vannid, raudbetoon- ja betoondetailid, palgid, metall- ja puittalad jne);
- sortimisel üle jäänud mineraalsete püsijäätmel segu (kivid, tellised, betoon) taaskasutamine väljaspool ametlikke ladestuspaiku, sh territooriumi heakorrastamiseks, on lubatud ainult kehtivate nõuete kohaselt vormistatud ehitusprojekti alusel;
- raudbetoon- ja betoondetaile, asfaldi, eelsorditud ehituskive ja telliseid ning puitu ei ole lubatud ladestada prügilas ega kasutada pinnasetäiteks väljaspool prügilat. Raudbetoon- ja betoondetailid ning tõrva mittesisaldav asfalt tuleb üle anda purustamiseks ja materjalide taaskasutamiseks. Tõrva sisaldavat asfaldi tuleb käidelda ohtliku ehitusjäätmelena. Jäätmel vastuvõtjad sätestab seadus;
- kasvupinnas tuleb koorida eraldi ja kasutada samal ehitusel haljastamiseks. Ülejäävat kasvupinnast käsitatakse kaeviseana ning selle kasutamine toimub vastavalt maapõueseaduse nõuetele.

AS Maves koostas 2010.a. Keskkonnaministeeriumi tellimisel uuringu „*Ehitus- ja lammutusjäätmel sortimisuuring*“. Töö eesmärgiks oli teha kindlaks ehitus- ja lammutusjäätmel teke ja taaskasutamine, et kindlustada EL uue jäätmedirektiivi (2008/98/EL) täitmine 2020. aastaks - ehitus- ja lammutusjäätmel taaskasutus 70% ulatuses. Uuringu käigus tehti visuaalseid vaatlusi jäätmekoormel hindamiseks järgmistes firmades: ATI Grupp OÜ; Slpos OÜ, Veolia Keskkonnateenused AS, Paikre OÜ, Uikala prügilas AS, Torma prügilas (Amestop OÜ) ja Jäätmeproff OÜ. Töö käigus võeti käitluskohtadesse veetud pinnase ja puiduproovid.

Uuringu alusel saabub vallale lähimasse, Uikala prügilasse, ehitus- ja lammutusjäätmel vähe, ca 10% kogu saabuvast jäätmelvoost (ülejäändu 90% olmejäätmel). Ehitus- ja lammutusjäätmeltest sortitakse välja kõik taaskasutatav materjal. Välja sortitavast puitmaterjalist moodustab puhas puit ca 70%. Väljasorditud puit suunatakse hakkemasinasse ning müüakse katlamajadele kütetarbeks või kasutatakse kompostimisel. Betoonjäätmel kasutatakse prügilas teede rajamiseks ning pinnas vahekihtideks. Väljasorditavast põlevmaterjalist tehakse tahket jäätmekütust.

Toila valla haldusterritooriumil on ehitus- ja lammutusjäätmel tekitajateks nii ettevõtted kui ka kodumajapidamised (erinevatel aastatel tekib ühest või teisest allikast rohkem jäätmel). Asbesti sisaldavaid ehitusjäätmel tekib rohkem ettevõtetes. Endises Kohtla vallas tekkis 2016. aastal suur kogus süvenduspinnast (17 05 06) (vt ka tabel 3.16). Keskkonnaregistrisse on sellel perioodil tehtud kaks kannet - Roodu külas olev jääkreostusobjekt – Vahtsepa peakraavi mudane põhi ning Peeri külas - Kukruse aheraine ladestus.

Tabeli 3.16. Kogutud ehitusjäätmel aastatel 2012-2016, tonnides (Keskkonnaagentuur, 2018).

Ehitusjäätmel	2012	2013	2014	2015	2016
Ohtlikud ehitusjäätmel	56,43	16,54	30,78	53,42	17,68
Ohutud ehitusjäätmel	1200,38	1048,56	1789,30	4272,82	5055,65
KOKKU	1256,81	1065,10	1820,08	4326,24	5073,33

Toila vallas tekkinud ehitus- ja lammutusjätmeid on võimalik tasu eest üle anda AS Uikala Prügilasse (Kukruse küla) ning BRD Mineral OÜ poolt käitavasse ehitusjätmete prügilasse (Sompä linnaosa).

Hinnang

Ehitusjätmete liigiti kogumine on Toila valla haldusterritooriumil kasvanud – mitteohtlike ehitusjätmete osakaal on võrreldes 2012. aastaga kasvanud neljakordselt ning ohtlike ehitusjätmete osakaal langenud ligi kolm korda.

Ehitus- ja lammutusjätmete hulk on seotud otseselt majandusolukorraga. Mida suurem on majanduskasv, seda enam rajatakse uusi või renoveeritakse vanu ehitisi. Ehitus- ja lammutussegaprahi jätmete suurimaks negatiivseks küljeks on nendes sisalduvad segaolmejätmed (AS Maves poolt 2010.a koostatud ehitus- ja lammutusjätmete sortimisuuringu alusel).

Ehitus- ja lammutusjätmete taaskasutuskoguseid 2016. aasta kohta valla haldusterritooriumilt ei ole. Küll on olemas aga andmed varasema nelja aasta kohta. Võttes eelduseks, et omavalitsusest välja transporditud jätmed suunatakse taaskasutusse, kuna omavalitsuse siseselt on jätmete kõrvaldamise koht olemas, on võimalik arvutuslikult leida ligikaudne jätmete ladestamise ning taaskasutamise osakaal (vt tabel 3.17). Tabelist nähtub, et taaskasutuse osakaal on vaadeldaval perioodil kõikunud, kuid aastaks 2015 tõusnud koguni 85% juurde. Taaskasutusena käsitletakse ka jätmete pinnasetäitena kasutamist.

Tabel 3.17. Ehitus- ja lammutusjätmete käitlus Toila valla haldusterritooriumil aastatel 2012-2016. Andmed esitatud tonnides.

	Koguteke (transport omavalitsusse+teke)	Ladestamine	Ladestamise %	Taaskasutus	Taaskasutus, %
2012	22284,06	8005,24	35,92	13900,44	62,38
2013	18998,479	7511,056	39,54	11386,103	59,93
2014	9970,723	5903,04	59,20	1180,853	11,84
2015	14892,528	2206,52	14,82	12644,67	84,91

Aastaks 2020 on jäätmedirektiivi eesmärgiks - ehitus- ja lammutusjätmete taaskasutus 70% ulatuses.

3.2.13 Mittemaaksete maavarade kaevandamisjätmed

Keskkonnaagentuuri andmetel ei ole mittemaaksete maavarade kaevandamisjätmete käitlemist Toila vallas viimase viie aasta jooksul näidatud.

3.2.14 Tervishoiu jätmed

Tervishoiujätmeteks loetakse inimeste ja loomade tervishoiu, ravimise ja hooldusega seotud asutustes tekkivad jätmed (haiglates, hooldekodudes, perearstikeskustes, hambaravi- ja veterinaarasutustes). Riikliku jäätmetatistika alusel koguti kogu Eesti vabariigis 2012-2016 aastal kokku 469807 tonni tervishoiu jätmeid (18 jäätmegrupiga). Toila valla haldusterritooriumil tekkinud on esitatud tabelis 3.18.

Tabel 3.18. Tervishoiu jäätmete koguteke perioodil 2012-2016 (Keskkonnaagentuur, 2018)

	2012	2013	2014	2015	2016
Toila vald	0,00	0,00	0,00	0,00	0,055
Kohtla vald	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kohtla-Nõmme vald	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KOKKU (TOILA VALD)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,055

Jäätmeseaduse § 71 lg 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus kinnitab jäätmehoolduseeskirjaga oma haldusterritooriumil tervishoiu ja veterinaarteenuste osutaja jäätmete käitlemise korra. Jäätmehoolduseeskirjade kohaselt peavad tervishoiu- ja veterinaarasutused välja töötama sisemised juhised jäätmete liigiti kogumiseks ja edasiseks käitlemiseks. Jäätmete liigiti kogumise ja jäätmete edasisse käitlusse suunamise eest vastutav isik, peab saama vajalikku informatsiooni ja/või instruktaazi, kuidas neid seatud juhiseid järgida. Teravad ja torkivad jäätmed tuleb asetada raskesti läbitorgatavast materjalist valmistatud suletavasse kanistrisse. Nakkusohtlikke jäätmeid, mis võivad sisaldada elujõulisi mikroorganisme ja toksiine, samuti haigestunud kehavedelikke, ei tohi ladestada prügilasse eelkäitluseta. Eelnevalt esitatud tervishoiu jäätmed tuleb pakkida kollasesse jäätmekotti ning anda üle vastavat jäätmeluba omavale ettevõttele. Bioloogiliste jäätmete kogumiseks kasutatakse punaseid jäätmekotte, ravimijäätmed pakitakse kilekotti ning elavhõbedat sisaldavad jäätmed hoiustatakse teineteisest eraldi ning hoiustada plastik- või klaaspurgis, mis on suletud õhukindla korgiga. Kuna omavalitsuse siseselt puuduvad tervishoiujäätmete käitlejad, suunatakse vastavad jäätmed käitlusele omavalitsusüksusest välja poole. Loomsed jäätmed tuleb üle anda Loomsete Jäätmete Käitlemise Tehasele (Ebavere küla, Lääne-Viru maakond).

Toila valla haldusterritooriumil paikneb üks perearstikeskust (Toila Perearstikeskus) ja kolm perearstikabineti. Tervishoiuasutustes tekkivate jäätmete käitlust korraldab tervishoiuasutus.

Keskkonnaagentuuri (2018) andmetel ei ole Toila valla haldusterritooriumil paiknevad kodumajapidamised tekitanud või üle andnud tervishoiujäätmeid. Siin kohal võib esineda mõningane ebatäpsus – aegunud ning kasutuskõlbmatuid ravimijäätmeid võivad elanikud viia apteekidesse, kes korraldavad jäätmete edasise utiliseerimise. See jäätmekogus võib aga kajastuda ettevõtete (apteekide) poolt tekitatud jäätmetatistikas või osaliselt ka teiste omavalitsuste jäätmetatistikas, kuna suuremad apteegid asuvad suuremates asulates.

Hinnang

Toila valla haldusterritooriumil paikneb üks perearstikeskus ja kolm perearstikabinetti. Tervishoiuasutustes tekkivate jäätmete käitlust korraldab tervishoiuasutus. Tervishoiuasutused vastutavad oma tegevuse käigus tekkivate jäätmete utiliseerimise eest.

3.2.15 Ülevaade suurematest kõrvaldamis- ja taaskasutusrajatistest.

Toila valla haldusterritooriumil paikneb üks tegev prügila (AS Uikala Prügila), mis on ühtlasi ka jäätmete sortimiskeskus ja jäätmekütuse tootmise asukoht – sellest lähtuvalt ka üks suurim taaskasutusrajatis. Olemas on ka jäätmete kogumis- ja vaheladustamisrajatised – jäätmejaam Järve külas, ohtlike jäätmete kogumispunktid (Toila alevik, Pikk tn 41; Voka alevik, Narva mnt 5a; Kohtla-Nõmme, Kaevurite pst 19).

Suurimad taaskasutusrajatised Toila vallas Keskkonnaregistri alusel on AS Toila Vallavalitsuse poolt käitav Voka reoveepuhasti, ning WOLF TYRES OÜ poolt käitav vanarevide käitluskoht, kuhu transporditakse vanarehvid, mis suunatakse taaskasutusse.

3.3 Jäätmemajanduse korraldamine ja rahastamine

3.3.1. Jäätmemajanduse korraldamine

Jäätmeseaduse § 66 lg 1 järgi on korraldatud olmejäätmevedu kohaliku omavalitsusorgani korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja poolt olmejäätmete kogumine ja vedu määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta. Korraldatud olmejäätmete kogumise ja veo all mõeldakse korraldatud olmejäätmeveoga haaratud jäätmeliikide laadimist jäätmetekitaja poolt kogutud jäätmemahutitest (konteineritest) jäätmete transpordiks mõeldud spetsiaalsele prügiautole ning jäätmete vedamist ja edasist suunamist taaskasutusse või kõrvaldamisele.

Jäätmete kogumine Toila valla haldusterritooriumil (endiste Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdade) põhineb eelkõige korraldatud jäätmeveol. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik käesoleva seaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi. Lähtuvalt eelnevast on Toila valla haldusterritooriumil korraldatud jäätmeveoga hõlmatud, lisaks jäätmehoolduskirjas sätestatud segaolmejäätmetele ja vanapaberile, ka suurjäätmed. Jäätmeseaduse § 69 lg 1 kohaselt loetakse kõik jäätmevaldajad korraldatud jäätmeveoga automaatselt liitunuks alates kohaliku omavalitsuse vastavasisulise määruise jõustumisest.

Korraldatud jäätmevedu teostab alates 2017. a neljandast kvartalist kogu haldusterritooriumil OÜ EKO VIR. Korraldatud jäätmeveo leping kehtib vastavalt endiste valdade vahel sõlmitud lepingutest endise Kohtla ja Kohtla-Nõmme valla territooriumil kuni 31.12.2020. ning jäätmeveo teises piirkonnas endises Toila vallas kuni 30.11.2018. Esimesest detsembrist (2018) teostab Toila piirkonnas korraldatud jäätmevedu AS Ragn-Sells, leping kehtib kuni 31.12.2020.

Taaskasutatavad jäätmed viiakse taaskasutuseks ettevalmistamiseks Ragn-Sells AS jäätmekäitluskeskusesse Suur-Sõjamäe 31a Tallinn, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusesse või Uikala prügilasse. Segaolmejäätmed viiakse Uikala prügilasse, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusesse või Iru masspõletustehasesse.

Toila vallas on jäätmete kogumiseks rajatud kolm ohtlike jäätmete kogumiskohta (Toila aleviku, Voka alevikus ja Kohtla-Nõmme alevis), üks jäätmejaam (Järve külas) ning üksikud jäätmemajad. Samuti on võimalik jäätmeid üle anda Uikala Prügilasse ning kord aastas korraldatavatel ohtlike jäätmete kogumisringidel.

Korraldatud jäätmeveo teenustasu

Korraldatud jäätmeveo olulisemaks aspektiks jäätmevaldajate jaoks on jäätmeveo teenustasu.

Korraldatud jäätmeveo rakendamise tingimused ja kord, sealhulgas jäätmeliigid, millele kohaldatakse korraldatud jäätmevedu, veopiirkonnad, vedamise sagedus ja aeg ning jäätmeveo teenustasu suuruse määramise kord on määratud määrustega. Jäätmeveo teenustasu suuruse kindlaksmääramisel juhendatakse jäätmete liigist, kogusest, omadustest, jäätmeveo teenindussagedusest ning teistest asjaoludest, mis oluliselt mõjutavad käitlemise maksumust.

Toila valla kodulehel on esitatud korraldatud jäätmeveole hetkel kehtiv(ad) ning peatselt kehtima hakkav jäätmekäitlusteenuste tasumäärad. Väljavõte hetkel kehtivatest ja kehtima hakkavatest teenustasudest on esitatud joonistel 3.19, 3.20 ja 3.21.

Tabel 3.19. Korraldatud jäätmeveo esimese piirkonna (endise Kohtla ja Kohtla-Nõmme valla territoorium) jäätmekäitlusteenuse hinnakiri alates 01.05.2018 (Toila valla koduleht, 2018).

Jäätmeliik	Mahuti maht m ³	Regulaarne graafi- kujärgne tühjen- dus EUR/kord	Graafikuväline tellimusel tüh- jendus EUR/kord	Konteineri rent EUR/kuu	Konteineri müük EUR/tk
Segaolmejäät- med 1 m ³ 13,68 €	Jäätme- kott kuni 150 l	2,05 €	2,67 €	-	-
	0,08	1,09 €	1,42 €	1,25€	
	0,14	1,92 €	2,49 €	1,25€	60,00 €
	0,24	3,28 €	4,27 €	1,58€	70,00 €
	0,37	5,06 €	6,58 €	2,44€	100,00 €
	0,66	9,03 €	11,74 €	4,36€	250,00 €
	0,80	10,94 €	14,23 €	5,28€	310,00 €
	1,50	20,52 €	26,68 €	7,26€	1070,00 €
	2,50	34,20 €	44,46 €	9,90€	1370,00 €
	4,50	61,56 €	80,03 €	16,50€	1750,00 €
Paber ja kar- tong 1m ³ 0,01 €	0,24	0,01 €	0,01 €	1,58€	70,00 €
	0,60	0,01 €	0,01 €	4,36€	250,00 €
	0,77-0,80	0,01 €	0,01 €	5,28€	310,00 €
	2,50	0,01 €	0,01 €	9,90€	1370,00 €
	4,50	0,01 €	0,01 €	16,50€	1750,00 €
Suurjäätmed	1m ³	7,20 €			
Tühisõit objektile			100%		
Hüvitus rikutud paberi ja papi eest			13,68 €		

Tabel 3.20. Korraldatud jäätmeveo teise piirkonna (endise Toila valla territoorium) jäätmekäitlusteenuse hinnakiri 15.10.2013 (Toila valla koduleht, 2018).

Jäätmeliik	Mahuti maht m3	Regulaarne graafikujärgne tühjendus EUR/kord	Graafikuväline tellimusel tühjendus EUR/kord	Konteineri rent EUR/kuu	Konteineri müük EUR/tk
Segaolmejäätmed 1 m³ €	Jäätmekott kuni 100 l	0,80 €	1,04 €	-	-
	0,08	0,64 €	0,84 €	1,25€	
	0,14	1,12 €	1,45 €	1,25€	60,00 €
	0,24	1,93 €	2,51 €	1,58€	70,00 €
	0,60	4,80 €	6,24 €	2,44€	100,00 €
	0,66	5,28 €	6,86 €	4,36€	250,00 €
	0,80	6,41 €	8,33 €	5,28€	310,00 €
	1,50	12,01 €	15,61 €	7,26€	1070,00 €
	2,50	20,01 €	26,01 €	9,90€	1370,00 €
	4,50	36,02 €	46,82		
Tühisõit objektile, 1 kord		0,80 €			

Tabel 3.21. Korraldatud jäätmeveo teise piirkonna (endise Toila valla territoorium) jäätmekäitlusteenuse hinnakiri alates 01.12.2018 (Ragn-Sells AS, 2018).

Jäätmeliik	Mahuti tüüp	Graafikujärgne tühjendus	Graafikuväline tühjendus (tellimisel)	Konteineri rent (kuu)
Olmejäätmed	Jäätmekott < 100 l	1,48 €	2,21 €	-
	tüüp 80 l	1,18 €	1,78 €	1,75 €
	tüüp 140 l	2,06 €	3,08 €	1,75 €
	tüüp 240 l	3,53 €	5,29 €	2,10 €
	tüüp 370 l	5,44 €	8,16 €	2,80 €
	tüüp 600 l	8,82 €	13,24 €	3,85 €
	tüüp 800 l	11,78 €	17,64 €	4,25 €
	tüüp 1100 l	16,18 €	24,28 €	5,70 €
	tüüp 1500 l	22,06 €	33,07 €	12,00 €
	tüüp 2500 l	38,78 €	55,13 €	16,80 €
	tüüp 4500 l	66,16 €	99,23 €	19,20 €
Paber ja kartong	tüüp 600 l	0,01 €	0,01 €	3,85 €
	tüüp 800 l	0,01 €	0,01 €	4,25 €
	tüüp 1100 l	0,01 €	0,01 €	5,70 €
	tüüp 2500 l	0,03 €	0,04 €	16,80 €
	tüüp 4500 l	0,05 €	0,08 €	19,20 €
Suurjäätmed	1 m³	-	0,01 €	-

Jäätmevaldaja register

Jäätmeseaduse § 69 kohaselt peab kohaliku omavalitsuse organ asutama oma määrusega jäätmevaldajate registri ning kehtestama registri pidamise korra. Jäätmevaldajate registri pidamise eesmärgiks on tekitada omavalitsusel ülevaade kõikidest piirkonna jäätmevaldajatest, nende poolt jäätmeliikidest ja kogustest ning üles ehitada tõhus andmevahetus jäätmekäitlejatega.

Jäätmeseaduse muudatusega kehtestati alates 01.01.2011 senisest rangem kord korraldatud jäätmeveost vabastamisel. Jäätmeseaduse § 69 lg 5¹ alusel jäätmevaldaja, kes ei esita 20. jaanuariks nimetatud tähtajaks kinnitust kinnistul mitte elamise kohta, loetakse korraldatud jäätmeveoga liitunuks 21. jaanuarist alates. Vastavalt Jäätmeseaduse § 69 lõikele 4 on vabastamine lubatud vaid juhul, kui kohaliku omavalitsuse üksus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata. Jäätmeseaduse § 69 lg 4¹ alusel on korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest vabastatud isikud, kellel on jäätmeluba või kompleksluba.

Jäätmevaldajate register võimaldab:

- jäätmevaldaja ja jäätmetekkekoha andmete lehitsemist ja redigeerimist;
- fikseerida jäätmetekkekohad ning jäätmeveo mahud koos vastavate jäätmevaldajate andmetega;
- jälgida vastavate jäätmetekkekohtade hetkestaatust, näidates, kas jäätmevaldaja on korraldatud jäätmeveoga liitunud, liitumata, korraldab jäätmeveo ise või on saanud vabastuse;
- määrata korraldatud jäätmevedu teostavad firmad vastavalt kehtestatud jäätmeveopiirkondadele;
- teostada päringuid ja kaardieristusi vastavalt registris fikseeritud andmetele, nagu jäätmeveo staatus, maht, kategooria jne;
- jälgida iseseisvalt jäätmevedu korraldanud jäätmevaldajate poolt esitatud aruandlust.

Toila vallas kasutatakse jäätmevaldajate registri tarkvarana EVALD-it.

3.3.1.1. Korraldatud jäätmeveo piirkonnad

Korraldatud jäätmeveo raames on Toila valla haldusterritoorium jagatud kaheks veopiirkonnaks. Enne valdade ühinemist tehti koostööd ümberkaudsete valdadega ning sõlmiti leping ühisele jäätmeveole:

- 1) Endiste kohtla ja Kohtla-Nõmme valla jäätmeveopiirkond;
- 2) Endise Toila valla jäätmeveopiirkond.

Toila valla jäätmehoolduseeskirjas on esitatud kaheks tasandiks jagatud jäätmeveo piirkonnad: I tasand koosneb tiheasustusaladest ning II tasand hajaasustusaladest.

Endiste valdade üldplaneeringus sätestatud tiheasustusalad: Toila alevik, Voka alevik, Martsa küla kompaktse asustusega piirkond, Pühajõe planeeritud elamurajoon, Konju/Voka piirnev ala, kompaktse asustusega aiandusühistud, Järve küla, kogu Kohtla-Nõmme valla haldusterritoorium, ei kattu täielikult korraldatud jäätmeveos arvestatavate piirkonna jaotustega.

Korraldatud jäätmeveos kehtivad tiheasustuspriirkonnad on esitatud Toila valla kodulehel - Järve küla (Kohtla), Kohtla-Nõmme alev, Toila alevik, Voka alevik, ülejäänud valla

haldusterritoorium kuulub hajaasustuspriirkonna alla. Tühjendussagedused vastavalt määratud tasanditele:

- I tasand: Tiheasustusala, kus toimub segaolmejäätmete vedamine 1 kord 4 nädala jooksul. Kui biolagunevate jäätmete kompostimine on jäätmetekke kohas korraldatud, võib olmejäätmeid regulaarselt ära vedada üks kord 12 nädala jooksul;
- II tasand: Hajaasustusala, kus toimub segaolmejäätmete vedamine 1 kord 12 nädala jooksul.

3.3.2. Taaskasutusorganisatsioonid ja tootjavastutusorganisatsioonid

Peale segaolmejäätmete kogumise on oluliseks jäätmemajanduse korraldamise süsteemiks pakendijäätmete kogumine. Avalikes pakendikonteinerites, kogutakse liigiti sega-, metall-, klaas- ja plastpakendid. Lisaks on paigutatud ka paber- ja papikonteinerid vastavate pakendimaterjalide kogumiseks.

Toila vallas on koostöölepingud tootjavastutusorganisatsiooni (TVO), MTÜ Eesti taaskasutusorganisatsiooni (ETO) ja Eesti Pakendiringlusega.

Taaskasutusorganisatsioon on *pakendiseaduse* § 10¹ kohaselt keskkonnaministri akrediteeringuga juriidiline isik, kelle asutajad ja liikmed on pakendiettevõtjad või nende moodustatud juriidilised isikud, kus pakendiettevõtjad on liikmed, osanikud või aktsionärid. Seadusest tulenevalt on taaskasutusorganisatsiooni ülesanne korraldada pakendiettevõtjate pakendi ja pakendijäätmete üleriigilist kogumist ja taaskasutamist ning arendada edasi taaskasutus-süsteemi eesmärgiga tagada pakendijäätmete taaskasutamine vähemalt pakendiseadusega sätestatud taaskasutuse sihtarvude ulatuses.

2018. aasta seisuga on Eestis neli akrediteeritud taaskasutusorganisatsiooni. Neist kolm: Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO) MTÜ, MTÜ Eesti Pakendiringlus ja OÜ Tootjavastutusorganisatsioon tegelevad tagatisrahata pakendite ning üks, Eesti Pandipakend OÜ, tagatisrahaga- ehk pandipakendite kogumise ja taaskasutamise korraldamisega. Täpsem info pakendikonteinerite paiknemise kohta Toila valla haldusterritooriumil on esitatud [peatükis 3.2.3.](#)

3.4. Jäätmehoolduse kulud ja rahastamine

Järgnevas peatükis antakse ülevaade omavalitsuste jäätmehoolduse halduskulude ning jäätmete kogumise, veo, töötlemise ja lõppkõrvaldamise kohta.

Kohaliku omavalitsuse üksus koostab igaks majandusaastaks (1.jaanuar - 31.detsember) eelarve, millest eraldatakse osa keskkonnakaitsele. Keskkonnatasudest saadav raha jaotatakse käesoleva seadusega sätestatud ulatuses riigieelarve ja keskkonnakasutuse asukoha või muul alusel määratud kohaliku omavalitsuse üksuste eelarvete vahel (*Keskkonnatasude seadus* § 4 lg 2)

Kui varasemalt laekus kohaliku omavalitsuse eelarvesse keskkonnakaitseks kulutusteks raha peamiselt saastetasudest, siis 2016. aastal vastu võetud *Jäätmeseaduse* muutmise seadus näeb ette, et vastavalt riigieelarve võimalustele antakse kohaliku omavalitsuse üksusele toetust jäätmehoolduse arendamise kulude osaliseks katmiseks (§ 72). Toetuse saamise aluseks on aga aadressiandmete süsteemi infosüsteemis registreeritud kohaliku omavalitsuse üksuses asuvate geograafiliste aadressiobjektide arv aasta alguse seisuga. Geograafiliste objektidena

arvestatakse eluruume ning ehitisregistri andmetel elamu kasutusotstarbega hooneid, milles ei asu eluruume.

2017. aastal muudeti toetuse saamise tingimusi (*Jäätmeseadus* § 72 lg 4), mille kohaselt peab toetust saava kohaliku omavalitsuse territooriumil tootama jäätmejaam või elanikele on tagatud jäätmejaama teenuse kasutamine teises kohaliku omavalitsuse üksuses, territooriumil peab olema korraldatud jäätmevedu (sh jäätmehoolduseeskiri; jäätmevaldajate register). Toetuse saamiseks on kohaliku omavalitsuse üksus kohustatud esitama toetuse saamisele eelneva aasta 31. oktoobriks dokumendid, mis kinnitavad sätestatud tingimuste täitmist (*Jäätmeseadus* § 72 lg 7).

Moodustatud Toila vallal on endiste valdade poolt kehtestatud jäätmehoolduseeskirjad, sõlmitud jäätmekäitlejaga lepingud korraldatud jäätmeveoks, üks jäätmejaam ning kolm ohtike jäätmete kogumispunkti, tagamaks elanikele jäätmete üleandmise võimalus. Toila vallas on üks ladestamisala, millelt laekub kohaliku omavalitsuse eelarvesse lisaks üldistele keskkonnatasudele (õhu, vee) ka keskkonnatasu jäätmete kõrvaldamiselt.

Toila valla eelarvesse on viimase viie aasta (2013-2017) jooksul laekunud kokku 1917 euro väärtuses keskkonnatasusid. Kohtla valla eelarvesse samal perioodil aga 8559 eurot ning Kohtla-Nõmme valla eelarvesse 184 eurot. Tabelis 3.22 on esitatud täpsemad keskkonnatasu laekumised ning tabelis 3.23 on esitatud perioodil 2013-2017 keskkonnakaitse eelarve kulud.

Tabel 3.22 Keskkonnatasude laekumine endistes Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdades perioodil 2013-2017 (eurodes).

	2013	2014	2015	2016	2017	KOKKU
Toila vald	549,00	429,00	755,00	184,00	0,00	1917,00
Kohtla vald	292,64	587,19	2195,12	5484,70	0,00	8559,00
Kohtla-Nõmme vald	57,00	68,00	44,00	15,00	0,00	184,00
KOKKU	898,64	1084,19	2994,12	5683,7	0,00	898,64

Tabel 3.23 Endiste Toila, Kohtla, Kohtla-Nõmme valdade eelarve kulud jäätmemajandusele perioodil 2013-2017 (eurodes).

Kulu liik	Kulu suurus, €				
	2013	2014	2015	2016	2017
Toila vald					
Kulud jäätmekäitlusele	3388,21	2756,62	3488,6	5116,78	1754,12
KOKKU	3388,21	2756,62	3488,6	5116,78	1754,12
Kohtla vald					
Kulud jäätmekäitlusele	1536,52	2016,71	3792,67	27522,44	18639,39
Ohtlike jäätmete kogumispunkti haldamine	6727,93	10153,99	10376,66	10896,67	14799,81
KOKKU	8264,45	12170,7	14169,33	38419,11	33439,2
Kohtla-Nõmme vald					
Kulud jäätmekäitlusele	2067,96	2604,82	4016,08	4484,26	4676,68
KOKKU	2067,96	2604,82	4016,08	4484,26	4676,68

3.5. Andmed suletud prügilate ning jääkreostusobjektide kohta

Keskkonnaregistri andmetel paikneb Toila valla haldusterritooriumil üks töötav prügila (AS Uikala Prügila). Küll on territooriumil viis keskkonnoohtlikku objekti – tankla Neste Eesti AS (aadress Toila vald, Järve küla; geograafilised koordinaadid X: 6590398, Y: 687899), Vahtsepa peakraavi mudane põhi (aadress Toila vald, Roodu küla; geograafilised koordinaadid X: 6585648, Y: 682399), Pühajõe põhi (aadress Toila vald, Pühajõe küla; geograafilised koordinaadid X: 6592056, Y: 700097), Kukruse aheraine ladestus (aadress Toila vald, Peetri küla; geograafilised koordinaadid X: 6588760, Y: 688862) ning Kohtla-Nõmme Autokumvide remonditehase mahutipark (aadress Toila vald, Kohtla-Nõmme alev; geograafilised koordinaadid X: 6584370, Y: 679984).

Hetkel on koostamisel Kukruse aherainemäe korrastamise raames mäe ümberpaigutamiseks sobivaima asukoha leidmiseks ja detailse lahenduse koostamiseks eriplaneering. Eriplaneeringule on koostatud keskkonnamõjude sotsiaalne hindamine ettevõtte Alkranel OÜ poolt. Eriplaneeringuga seonduvad materjalid on kättesaadavad Toila valla kodulehelt (<http://toila.kovtp.ee/eriplaneering>).

Kohtla-Nõmme Autokumvide remonditehase mahutipargis on toimunud 2011. aastal maapealsete mahutite likvideerimine. Tegemist on 2 kategooria jääkreostusobjektiga, mis reostab põhjavee- või pinnaveekogumeid ning üksiktarbijate veehaardeid. 2013. aastal teostas AS Maves piirkonnas reostusuuringu, mille põhjal määratti reoainete kontsentratsioonid, reostunud pinnase kogus jms. Reostusuuringu tulemusena leiti, et piirkonnas esineb ulatuslik pinnase ja põhjavee reostus põlevkiviga, mis vajab puhastamist.

Jääkreostusobjekt Pühajõe põhi (tööstusettevõtete kütusehoidlatest pärit reostus) asub elutsoonis, tegemist oli 4 kategooria jääkreostusobjektiga, mis kujutas ohtu pinnase ja pinnaveele või, kus lahtised jäätmed ja avariilised mahutid on likvideeritud, kuid teadaolevalt varasemate uuringute alusel või eksperthinnangute tasemel on pinnas reostunud OA-ga. Jääkreostusobjekt likvideerimistöödega alustati 2014. aastal, tööprojekti rahastas SA KIK. Ülejäänud reostusobjektid on likvideerimata või likvideerimisel.

AS Neste Eestile teostatakse perioodiliselt keskkonnaseiret (viimane seiretulemus kütusesire andmebaasis 2015.a).

3.6. Hinnang eelmise jäätmekava raames seatud eesmärkide täitmisele

Toila vald on moodustatud endistest Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdadest. Enne valdade ühinemist oli Toila vallal jäätmekava *Toila valla jäätmekava 2016-2021*, vastu võetud 19.10.2016 määrusega nr 24 ning Kohtla vallal *Kohtla valla jäätmekava 2015-2020*, vastu võetud 04.02.2016 määrusega nr 30. Kohtla-Nõmme vallal puudus kehtiv jäätmekava.

Lähtudes jäätmemajanduse õiguslikest alustest ning põhjendatud järgides Eesti keskkonnastrateegias esitatud põhieesmärke, olid *Toila valla jäätmekava 2016-2021 ning Kohtla valla jäätmekava 2015-2020* peamiseks eesmärgiks korraldada jäätmehooldus nii, et see toimuks keskkonnoohtult ja oleks majanduslikult põhjendatud.

Kohtla valla jäätmekava 2015-2020 ja Toila valla jäätmekava 2016-2021 toovad välja olulised jäätmehoolduse strateegilised eesmärgid nende saavutamise meetmed, tegevused ning mõõdikud, mis aitavad eesmärkide täitmist seirata. Järgnevalt (vt ka tabel 3.24) on esitatud strateegilised eesmärgid, meetmed ja hinnang eesmärgi täitmisele.

Tabel 3.24. Ülevaade Kohtla valla jäätmekava 2015-2020 ja Toila valla jäätmekava 2016-2021 seatud eesmärkide täitmisest.

Tegevus	Eeldatav tulemus	Kokkuvõtlik hinnang eesmärgi täitmisest
EESMÄRK 1: Jäätmehoolduse korraldamise pikaajaline planeerimine		
Jäätmealaste artiklite avaldamine valla kodulehel	Valdade elanikud ja ettevõtted on teadlikud jäätmetekke vältimise võimalustest ning tahavad ja saavad panustada jäätmetekke vältimisse ja jäätmete korduskasutusse.	Seoses haldusreformiga on loodud uus Toila valla koduleht, mida ajakohastatakse ning kuhu lisatakse artikleid jm jäätmealast infot. Osaliselt täidetud.
Jäätmealaste juhendmaterjalide väljaandmine ja levitamine		Osaliselt täidetud.
Korraldatud olmejäätmevedu ja jäätmevedaja valimine läbi teenuse kontsessiooni		Täidetud.
Jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja ajakohastamine		Täidetud.
EESMÄRK 2: Jäätmetekke vältimise, jäätmete sorteerimise, liigiti kogumise ja taaskasutamise suurendamine		
Ohtlike jäätmete ja elektroonikaromude kogumisringide korraldamine.	Tekkivate jäätmete ringlussevõtu tõhustamine.	Eesmärk täidetud.
Ohtlike jäätmete käitlemine valla ohtlike jäätmete kogumispunktides.		Eesmärk täidetud. .
Valla ohtlike jäätmete kogumispunkti/jäätmejaama haldamine.		Eesmärk täidetud.
Suurjäätmete kogumiskoha loomine jäätmejaamas.		Eesmärk osaliselt täidetud. Suurjäätmete kogumine on hõlmatud korraldatud jäätmeveoga. Kasutuskõlblikku mööbli üleandmiseks võimalused puuduvad.
Korduskasutamise suurendamine läbi jäätmejaama (konteineri soetus, varjualuse ehitus vms).		Eesmärk ei ole täidetud.
Suurjäätmete kogumisringide korraldamine.		Antud eesmärk esitati ainult endise Toila valla

Tegevus	Eeldatav tulemus	Kokkuvõtlik hinnang eesmärgi täitmisest
		jäätmekavas. Antud eesmärk on täidetud erineva lahendusega, kuna suurjäätmel hõlmati korraldatud jäätmeveoga. Sellest lähtuvalt ei ole vajalik korraldada suurjäätmel kogumisringe.
EESMÄRK 3: Ehitus- ja lammutusjäätmel taaskasutamine		
Maastikupilti kahjustavate ehitiste lammutamine ja ehitiste lammutusjääkide likvideerimine.	Ehitusjäätmel taaskasutatakse maksimaalsel määral ning jäätmel kogutakse liigiti.	Osaliselt täidetud.
Ehitusjäätmel käitluse kontrollimine.	Kõrvaldatakse maastikupilti häirivad objektid.	Eesmärk ei ole täidetud.
Eterniidijäätmel liigiti kogumise propageerimine ja kogumine kogumisringidel.		Eesmärk osaliselt täidetud. Varasemalt on eterniidi kogumine olnud hõlmatud kord aastas toimuvate kogumisringidega. Edaspidi plaanitakse eterniiti kogutakse KIK-i rahatsuse toel.
EESMÄRK 4: Järelevalvesüsteemi tõhustamine		
Järelevalvealane koostöö keskkonnainspeksiooni ja naaberomavalitsustega	Omada ülevaadet jäätmelvaldajatest, ning tõhustada järelevalvet jäätmelveoga mitteliitunud ja vastavat kohustust mitteomavate jäätmelvaldajate üle. Teha ettekirjutusi kohustusest kõrvale hoidjatele.	Eesmärk täidetud.
Jäätmelveo järelevalve jäätmeltekkekohtadel toimiva jäätmelvaldajate registri alusel.		Eesmärk on täidetud. Seoses omavalitsuste ühinenemisega toimub jäätmelvaldajate registri ajakohastamine.
Rahalist trahvid jäätmelalaste õigusaktide nõuete rikkumisel		Eesmärk ei ole täidetud.

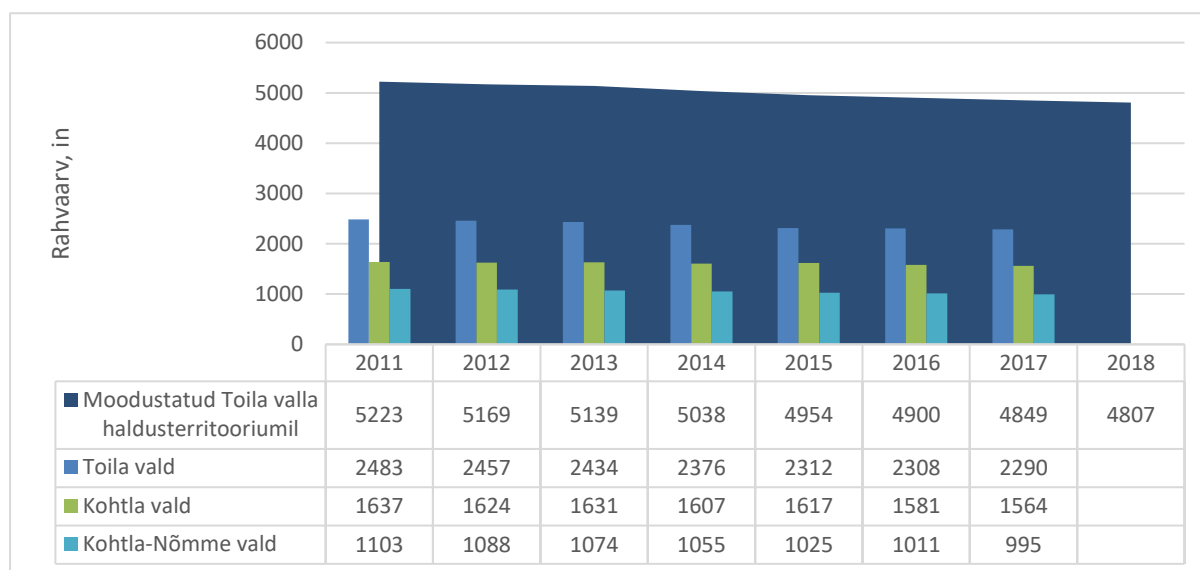
4. Planeerimine

Jäätmehoolduse planeerimise aluseks on jäätmeõigusaktid ja strateegilised dokumentid, mis sisaldavad konkreetseid riiklikke eesmärke ning seisundiosa teavet (hetkeolukorra analüüsi ja hinnanguid), millest tuleb kohalikul tasandil lähtuda.

4.1 Hinnang jäätmevoogude arengule tulevikus

2015. aastal teostas Tartu Ülikooli rakendusuuringu keskus (RAKE) uuringu esmatasandi tervishoiuteenuste geograafilise kättesaadavuse vajaduse hindamine ja esmatasandi tervishoiuteenuste optimaalse korralduse mudeli loomine, mille esimeses osaraportis on koostatud rahvastikuproгноos kohalike omavalitsusüksuste lõikes aastateks 2020 ja 2030. Osaraportis on esitatud rahvastikuproгноos endiste Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdade ning vanusgruppide lõikes. Rahvastikuproгноosi aluseks on võetud 2011. aasta rahvaloenduse andmed. Osaraportis esitatud rahvastikuproгноosi kohaselt on jäätmekava piirkonna oodatav rahvaarv 2020. aastaks 3012 elanikku ning 2030. aastaks 2839 elanikku, see teeb võrreldes 2011. aastaga keskmiselt 8% protsendist rahvaarvu langust ning 2030. aastaks ligi 13% langust.

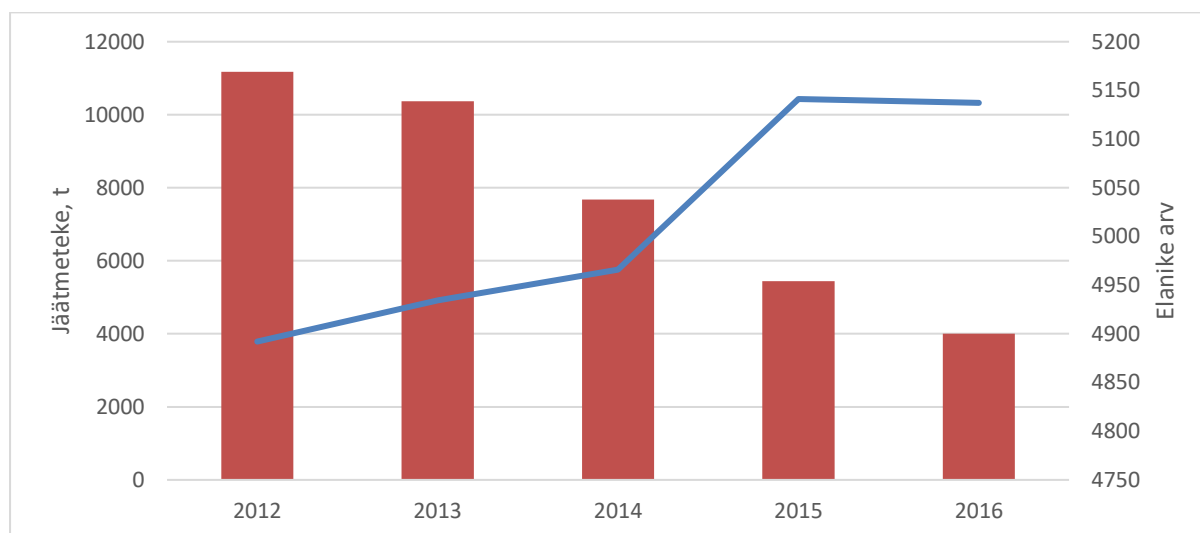
Uuringu koostamisest on möödas kolm aastat, mistõttu on võrreldud ka rahvastikuregistri andmeid viimase 8 aasta rahvastikumuutuste osas. Rahvastikuregistri andmed kinnitavad prognoosist ilmnenu tendentsi – rahvaarvu langust. Küll ei ole rahvaarvu langus olnud nii drastiline. Rahva arv on 2018. aastal (kaks aastat prognoosini) 1,6 korda kõrgem, kui 2020 aasta prognoosis ennustati. Sellegipoolest võib eeldada, et viimaste aastate rahvaarvu muutuste põhjal, et rahvaarv jätkab senist langustrendi (vt ka joonis 4.1).

Joonis 4.1. Rahvaarvu muutus 2011-2018. (Statistikaamet, 2018; Siseministeerium, 2018)

Jäätmetekkekogused on sõltuvuses inimeste tarbimisharjumustega. Inimeste tarbimisharjumused sõltuvad aga sissetulekust, mis on otseses seoses riigi ja piirkonna majandusolukorraga – mida paremini läheb majandusel, seda kõrgemad on elanike töötasud ning seda enam tarbitakse kaupu ja teenuseid. Järgnevalt on esitatud jäätmetekkekogused Toila valla piirkonnas (vt ka joonis 4.2). Kui tavapäraselt võib öelda, et elanike arvu muutused piirkonnas on korrelatsioonis jäätmetekkega, siis Toila valla haldusterritooriumil esineb vastupidine tendents – elanike arv piirkonnas on vähenenud, kuid jäätmete on piirkonnas aastani 2015 kasvanud. Selline anomaalia võib olla tingitud majandusolukorra paranemisest.

2015. aastast on märgata, et aastased jäätmekogused on hakanud langema, järgides rahastikuarvu muutust.

Joonis. 4.2. Jäätmete (t) Toila valla piirkonnas perioodil 2012-2016 (Keskkonnaagentuur, 2018)

Proгноositavalt tekkivate jäätmekoguste hindamiseks on kasutatud riikliku jäätmetatistika andmeid. Proгноosi aluseks on võetud jäätmekava piirkonna elanike arv ning jääätmete elaniku kohta aastas. Jäätmetekke proгноosi arvestamisel võetakse aastaseks segaolmejäätmete tekkeks 365,14 kg (maksimaalne aastane jäätmete vaatlusperioodil) ning kogu jääätmetekkeks 2106,61 kg (maksimaalne aastane jäätmete vaatlusperioodil) elaniku kohta aastas. Proгноositavad segaolmejäätmete kogused kodumajapidamistes ja ettevõtetes on esitatud tabelis 4.1. Tihe- ja hajasustuspriirkondi on kirjeldatud ptk-s 3.2.3.

Tabel 4.1. Toila valla elanike arv ning proгноositavad segaolmejäätmete ja kogu jääätmetekke kogused nii kodumajapidamistest ja ettevõtetest kokku.

Asula	Elanikud (seisuga 01.01.2018)	Proгноositav jääätmete koguteke, t	Proгноositav segaolme-jääätmete teke, t
Kohtla-Nõmme alev	977	2058,15	356,61
Toila alevik	836	1761,12	305,14
Voka alevik	781	1645,26	285,07
Altküla küla	73	153,78	26,65
Amula küla	35	73,73	12,78
Järve küla	614	1293,46	224,11
Kaasikaia küla	37	77,94	13,51
Kaasikvälja küla	39	82,16	14,24
Kabelimetsa küla	81	170,64	29,57
Kohtla küla	79	166,42	28,84
Konju küla	163	343,38	59,50
Kukruse küla	49	103,22	17,89
Martsa küla	48	101,12	17,52
Metsamägara küla	9	18,96	3,29
Mõisamaa küla	3	6,32	1,10

Asula	Elanikud (seisuga 01.01.2018)	Prognoositav jäätmete koguteke, t	Prognoositav segaolme-jäätmete teke, t
Ontika küla	94	198,02	34,31
Paate küla	31	65,30	11,32
Peeri küla	81	170,64	29,57
Päite küla	26	54,77	9,49
Pühajõe küla	187	393,94	68,26
Roodu küla	50	105,33	18,25
Saka küla	120	252,79	43,80
Servääre küla	19	40,03	6,94
Täkumetsa küla	34	71,62	12,41
Uikala küla	4	8,43	1,46
Vaivina küla	26	54,77	9,49
Valaste küla	117	246,47	42,71
Vitsiku küla	47	99,01	17,16
Voka küla	114	240,15	41,61
KOV täpsusega	32	67,41	11,68
KOKKU	4806	10124,35	1754,19

Arvestades viimase viie aasta maksimaalseid jäätmetekke koguseid ning eeldades, et rahvaarv püsib samal tasemel, teostati jäätmetekke prognoos. Sellistel tingimustega prognoosi kohaselt kasvab segaolmejäätmete teke võrreldes 2016. aasta tasemega ca 103 % jäätmete koguteke aga prognoosi kohaselt langeb ca 1,9 % (vt ka tabel 4.2).

Tabel 4.2. Jäätmetekke 2016. aastal ning jäätmetekke prognoos.

	Jäätmete koguteke, t	Segaolmejäätmete teke, t
Jäätmetekke 2016. aastal	10322,37	862,99
Jäätmetekke prognoos	10124,35	1754,19

4.2 Eesmärkide seadmine

4.2.1 Jäätmekäitluse kavandamise lähtekohad

Jäätmekava eesmärkide seadmisel tuleb arvestada jäätmehoolduse põhimõtteid, jäätmealaseid õigusakte, Euroopa-Liidus ja *Riigi jäätmekavas 2014-2020* püstitatud eesmärgid ning hetkeolukorda, samuti jäätmehoolduse arendamise võimalusi. Jäätmehoolduse kavandamisel võetase arvesse saavutatud jäätmehoolduse taset (sh esile kerkinud probleeme) ning olemasolevaid ja lähiajal tekkivaid tehnilisi võimalusi jäätmete käitlemiseks.

Jäätmemajanduse peamine eesmärk lähtuvalt *Riigi jäätmekavast 2014-2010* on jäätmete vähendamine ning ringlussevõtu suurendamine ning jäätmetest tuleneva keskkonnariski vähendamine. Toila valla jäätmemajanduse üldised eesmärgid ühtivad *Riigi jäätmekavas 2014-2020* tooduga:

- jäätmetekke vältimine;
- jäätmekoguste vähendamine;
- jäätmete taaskasutusse suunamine;
- jäätmete keskkonnariski vähendamine.

Jäätmehoolduse edasist arengut planeerides on vajalik lähtuda eelkõige jäätmehierarhiast, mis koosneb lähtuvalt Euroopa Liidu raamdirektiivist 2008/98/EÜ viiest astmest (vt ka [joonis 2.1](#)): jäätmetekke vältimine, korduskasutuseks ettevalmistamine, materjali ringlussevõtt, muu taaskasutus (põletamine, tagasitäide jms), prügilasse ladestamine.

Jäätmete **korduskasutus** on jäätmete taaskasutamismoodus, kus jäätmeid kasutatakse nende esialgsel otstarbel, see tähendab viisil, mida kasutati tooteid, millest jäätmed tekkisid. Jäätmete **ringlussevõtt** on samuti taaskasutamismoodus, kuid sellisel juhul kasutatakse tekkinud jäätmetes sisalduvat ainet tootmisprotsessis esialgsel või mõnel muul otstarbel, selle juurde kuulub ka bioloogiline ringlussevõtt (v.a energiakasutus). **Bioloogiline ringlussevõtt** on jäätmete biolagunevate osade lagundamine kontrollitavates tingimustes ning mikroorganismide abil, mille tulemusena saadakse stabiliseeritud orgaanilised jääkmaterjalid või metaan. Prügilasse ladestamist ei loeta bioloogilise ringlussevõtu vormiks. Jäätmete **energiakasutus** on jäätmete taaskasutamismoodus, kus põletuskõlblikke jäätmeid kasutatakse energia tootmiseks nende põletamisel eraldi või koos muude jäätmete või kütusega, kasutades ära tekkinud soojuse. Üheks võimaluseks on siin ka jäätmete gaasistamine, saadud gaasist toodetakse energiat. Jäätmehierarhia kõige madalamal astmel on **jäätmete ladestamine**, mida võimalusel on soovitatav vältida.

Jäätmetekke vältimise edendamisel on peamine roll täita elanikkonnal, kelle keskkonnateadlikkusest ja tarbimisharjumusest sõltub suuresti vallas tekkivate pakendi- ja olmejäätmete kogused. Seetõttu omab kohalike omavalitsuste teavitustöö, info jagamine valla ajalehes, kodulehel, infotahvliel jms olulist rolli jäätmetekke vähendamisel, läbi elanike teadlikkuse tõstmisel. *Pakendiseaduse* kohaselt tuleb pakendijäätmeid taaskasutada:

- 1) pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60 protsenti kalendriaastas;
- 2) pakendijäätmete kogumassist ringlussevõetuna vähemalt 55 ja mitte rohkem kui 80 protsenti kalendriaastas.

Valdava osa pakendijäätmete potentsiaal taaskasutuseks on just läbi ringlusse võtu. Kõige efektiivsem on taaskasutusse suunamine juba tekkekohas liigiti kogudes, kuna see hoiab ära nn tooraine saastatuse, seega on oluline propageerida liigiti kogumist ning võimaldada pakendijäätmete üleandmist.

Probleemtoodete tootjad vastutavad ning on kohustatud korraldama probleemtoodetest tekkivate jäätmete kogumise. Jäätmete üleandmisvõimalustest teavitamiseks tuleb tootjatel ja tootjate organisatsioonidel korraldada teabekampaaniaid.

Jäätmeseaduse kohaselt tuleb biolagunevate jäätmete sisaldust ladestatavate jäätmete hulgas vähendada 2020 aastaks 20 massiprotsendini. Töötlemata jäätmete prügilasse ladestamine ei ole vastavalt *Jäätseadusele* lubatud eesmärgiga soodustada taaskasutatava materjali eraldamist jäätmemassist.

Toila vallas on ohtlike jäätmete ülendmiseks rajatud kolm kogumiskohta – üks neist Voka alevikus, teine Toila alevikus ning kolmas Kohtla-Nõmme alevis. Samuti teenindab valla elanikke üks jäätmejaam Järve külas. Toila valla elanikelt ja seal tegutsevatelt ettevõtetelt võtab jäätmeid vastu ka AS Uikala Prügila poolt käitav prügila Kukruse külas. Ehitusjäätmeid on võimalik lisaks üle anda Sompaa linnaosas asuvasse ehitusjäätmete prügilasse (BRD Mineral OÜ). Täpsemad üleandmise kohad on esitatud peatükis 3.2.

Riigi jäätmekavas 2014 - 2020 on peamiseks suunaks jäätmetekke vähendamine. Kohalikud omavalitsused saavad selle eesmärgi täitmisele kaasa aidata jäätmevaldajate keskkonnateadlikkuse tõstmise kaudu.

4.2.2 Jäätmemajanduse probleemkohad

Toila valla haldusterritooriumi jäätmemajanduse põhilised puudused on seotud madala keskkonnateadlikkuse ja jäätmete utiliseerimisvõimalustega. Tabelis 4.3 on esitatud valla jäätmehoolduse probleemid.

Tabel 4.3. Jäätmehoolduse probleemid jäätmekava piirkonnas.

Jäätmehoolduse probleem	Jäätmehoolduse probleemi kirjeldus
Vanad lagunened hooned	Lagunenud, kasutuseta hooned, mis risustavad valla üldpilti. Tegemist on hoonetega, mis on eravalduses ning mille likvideerimine on seetõttu keeruline.
Prahistamine ja illegaalne jäätmekäitlus	Segaolmejäätmete ladestamine selleks mitte ettenähtud kohtadesse.
Kalmistu haljastusjäätmete kogumine ning käitlemine	Valla haldusterritooriumil ei ole efektiivselt korraldatud kalmistu haljastusjäätmete kogumine ja käitlus.
Puudub võimalus kasutuskõlbliku mööbli üleandmiseks	Kasutuskõlbmatute suurjäätmete utiliseerimine on korraldatud korraldatud jäätmeveoga, küll aga puudub võimalus kasutuskõlblike mööbelesemete taaskasutusse suunamiseks.
Puudub võimalus tekstiilijäätmete üleandmiseks	Toila valla haldusterritooriumil puudub võimalus tekstiilijäätmete üleandmiseks. 2018. aastal käivad läbirääkimised organisatsiooniga HUMANA, tekstiilijäätmete konteinerite paigaldamiseks.

4.2.3 Jäätmemajanduse eesmärgid ja sihttasemed.

Toila valla haldusterritooriumi üldised jäätmemajanduse arendamise eesmärgid on jäätmete liigiti kogumine ja jäätmete sortimine nende tekkekohal.

Toila valla jäätmekava strateegiliste eesmärkide saavutamiseks ja kavandatud meetmete ja tegevuste edukaks rakendamiseks saavutatakse järgmised tulemused:

- luuakse täiendavaid võimalusi jäätmete liigiti kogumiseks ja üleandmiseks;
- valla elanikud on teadlikud jäätmetekke vältimise võimalustest ja liigiti kogumisest;
- vallavalitsustel on olemas piisavalt teadmisi ja ressursse valla territooriumil jäätmekäitluse korraldamiseks.

Toila valla jäätmemajanduse arendamisel tuleb lähtuda riikliku jäätmekavaga seatud eesmärkidest ning kehtivatest jäätmemajandust reguleerivatest õigusaktidest. Sellest tulenevalt on jäätmekäitluse eesmärkide seadmisel lähtutud riiklikest eesmärkidest ning olemasoleva olukorra analüüsil tuvastatud probleemidest ja kitsaskohtadest.

Riikliku jäätmekava 2014-2020 peaesmärgiks on jäätmekäitluse hierarhiat järgiv säästev jäätmehooldus. Hierarhiast lähtuvalt on jäätmekavale seatud kolm strateegilist eesmärki:

- **MEEDE 1:** Jäätmetekke vältimise edendamine ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine
- **MEEDE 2:** Jäätmete kogumise ja taaskasutamise edendamine ning jäätmearuandluse tõhustamine
- **MEEDE 3:** Jäätmetest tuleneva keskkonnariski vähendamine ning seire ja järelevalve tõhustamine

Järgnevalt on kirjeldatud meetmeid ja tegevusi, mida kasutatakse Toila vallas eesmärkide saavutamiseks.

MEEDE 1: Jäätmetekke vältimise edendamine ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine

Riigi jäätmekava 2014-2020 esimene strateegiline eesmärk on otseselt seotud jäätmetekke vältimise programmiga. Programmi eesmärgiks on parandada Eesti majanduse ressursitõhusust ja edendada jäätmetekke vältimist, sh vähendada jäätmete ohtlikkust, et alandada loodusressursside kasutusest ja jäätmete käitlemisest tulenevat negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele.

Jäätmetekke vältimise programmi raames kavandatud tegevuste edukal rakendamisel saavutatakse järgmised tulemused:

- Eesti ettevõtjatel ja avaliku sektori organisatsioonidel on vahendid ja pädevus ressursitõhususe ja jäätmetekke vältimise põhimõtete laialdaseks rakendamiseks;
- Eesti tarbijad on teadlikud jäätmetekke vältimise võimalustest ning tahavad ja saavad panustada jäätmetekke vältimisse ja jäätmete korduskasutusse;
- Eesti õiguskeskkond soosib jäätmetekke vältimist, sh jäätmete korduskasutust.

Eesmärk 1: Elanikkonna ja ettevõtete jätkuv teadlikkuse tõstmine jäätmetekke vähendamise ja korduvkasutus võimaluste kohta, mille tulemusena suureneb liigiti kogumine ja väheneb jäätmete.

Tegevused:

- Korraldada ja läbi viia keskkonnateadlikkuse projekte ja kampaaniaid (koolides, lasteaedades, hooldekeskustes jne);
- korraldada ettevõtjatele/täiskasvanute keskkonnavalik teavitusi, nõustamist ja koolitusi, et vähendada jäätmetekket;
- koostöös jäätmekäitlejatega propageeritakse jäätmekäitlusteenuseid (nt pakendikott, aga ka jäätmejaamas vastuvõetavad jäätmed) ja jäätmekäitlusvõimalusi (biolagunevate jäätmete kohtkompostimine);
- valla kodulehe jäätmekäitlusinfo ja jäätmehoolduseeskirjade pidev ajakohastamine;
- jäätmehooldusalane info avaldatakse perioodiliselt kohalikus ajalehes.

Valdav osa jäätmekäitlusprobleemidest tuleneb inimeste vähesest keskkonnateadlikkusest ning valmidusest seda infot vastu võtta. Vähene keskkonnateadlikkus suurendab jäätmekäitlusnõuete rikkumisi ning vähest jäätmete liigiti kogumist. Enamasti ei ole tegemist inimeste pahatahtlikkusega, üldiselt on tegemist konservatiivsete hoiakutega, mistõttu on raskendatud uue info vastu võtmine, teadvustamine ning seeläbi ka harjumuste (nt jäätmete sortimine tekkekohas) muutmine. Sellegipoolest tuleb elanikele perioodiliselt jäätmekäitluse nõudeid ja pakutavaid võimalusi meelde tuletada.

Igasuguste info- ja reklaammaterjalide rohkuse tõttu on vähenenud inimeste valmisolek infobrošüüride lugemiseks, seetõttu ei ole eraldi infomaterjalide tootmine otstarbekas. Parim viis on vajalikku infot levitada ja meelde tuletada vähemalt kord aastas (soovituslikult sagedamalt) läbi kohaliku või muu piirkondliku ajalehe, aga ka valla kodulehe.

Toila vallas on oluline üldsuse harimine keskkonnateadlikkust edendavate projektide abil, eriti just noorte ja laste seas. Oluline on pidev koostöö haridusasutustega, et noored omandaks praktilisi kogemusi jäätmete sortimise, biolagunevate jäätmete kompostimise jms osas. Lisaks on oluline teavitustöö valdade ajalehtedes ja kodulehtede pidev ajakohastamine.

Eesmärk 2: Jäätmetekke vältimise edendamine ja korduskasutusse suunamine.

Jäätmetekke vältimine on jäätmehierarhia kõige prioriteetsem tase, mida tuleks arvestada ja eelistada jäätmekäitluse korraldamisel. Jäätmetekke vältimise alla loetakse:

- otsest vältimist – mõistlik tarbimine, keskkonda ja ressursse säästev tootmine;
- korduskasutust – toote uuesti kasutamine esialgsel otstarbel;
- korduskasutuseks ettevalmistamist – remontimine, ümberdisainimine, kontrollimine jne.

Jäätmetekke vältimise võimalused sõltuvad paljudest teguritest nagu majandusolukord, tarbijate teadlikkus, ressursitõhususe ja jäätmetekke vältimise meetmete rakendamise ulatus jne.

Olmejäätmete tekke vältimise edendamisel on peamine roll täita elanikkonnal, kelle teadlikkusest ja tarbimisharjumustest sõltub suuresti nii pakendijäätmete, toidujäätmete kui ka muude olmejäätmete tekkekoguste vähendamine. Elanikkonna teadlikkuse tõstmisel, teabe levitamisel ja jäätmete vältimisele suunatud initsiatiivide toetamisel ning vastavate tingimuste loomisel (nt kasutatud toodete korduskasutuseks tingimuste loomine) on omakorda võtmeroll kohalikel omavalitsustel. Oluline on arvesse võtta, et elanikel ja ettevõtetel peab olema võimalus panustada jäätmetekke vältimisse ja korduskasutusse.

Korduskasutuse suurendamiseks on üheks võimaluseks säilitada koostööd Kohtla-Järve linnaga, et jätkuks koostöö Järve külas asuva jäätmejaama käitamisega. Seoses teatud jäätmeliikide utiliseerimisvõimaluste puudumisega teeb töö koostaja ettepaneku laiendada olemasolevat jäätmejaama, paigaldades lisakonteinereid ning luues võimaluse kasutuskõlbliku mööbli üleandmiseks (näi mini taaskasutuskeskus) või rajada Toila valda teine jäätmejaam. Jäätmejaama asukoht võiks sellisel juhul jääda Toila-Voka piirkonda, või Kohtla-Nõmme alevisse. Asukoha soovitusel lähtuti olemasoleva jäätmejaama ning Uikala prügilala lähedusest.

Tegevused:

- koostöö arendamine organisatsiooniga HUMANA, võimaldamaks kasutuskõlblike jalanõude ja riiete äraandmist ning seeläbi taaskasutuse propageerimist;
- Teavitamine KOV kodulehel kasutatud tekstiilijäätmete (rõivad, jalatsid, kangad, mänguasjad jms) ära viimise võimalustest;
- koostöö haridusasutuste ja ettevõtetega jäätmetekke vähendamiseks.

MEEDE 2: Jäätmete kogumise ja taaskasutamise edendamine ning jäätmearuandluse tõhustamine

Taaskasutuse suurendamisele aitab kaasa optimaalne jäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku arendamine.

Aastani 2020, loetakse *Riigi jäätmekava 2014-2020-ga*, üheks keerukamaks ülesandeks olmejäätmete ringlussevõtu sihtarvu täitmist. Selleks on vaja oluliselt suurendada olmejäätmetes sisalduvate biolagunevate jäätmete liigiti kogumist ja ringlusse suunamist. Biolagunevate jäätmete (eelkõige olmejäätmetes sisalduvate paberjäätmete ja biojäätmete) ringlussevõtu suurendamine eeldab nende jäätmete kogumise korraldamist (üleriigilise kogumisvõrgustikuga nõ liitumine). Peale kogumisvõrgustiku arendamise tuleks biolagunevate jäätmete ringlussevõtu suurendamiseks luua nõuetele vastavad käitluskohad biolagunevate jäätmete (sh köögi-jäätmete) ringlussevõtuks.

Riigi jäätmekavaga 2014-2020 sätestatakse, et tootjatel ja/või tootjavastutusorganisatsioonidel on kohustus optimeerida probleemtoodetest tekkinud jäätmete kogumiskohtade asukohad nii, et kõigile elanikele üle Eesti oleksid tagatud võrdselt mugavad võimalused nimetatud jäätmete äraandmiseks.

Eesmärk 1: Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise üldine edasiarendamine

Tegevused:

- Järjepidev jäätmete taaskasutust suunav teadlikkuse edendamine;
- sorditud jäätmete üleandmisvõimalustest teavitamine kodulehel, ajalehes ja teabetahvliitel;
- olemasoleva jäätmejaama laiendamine (konteinerite soetamine, mini taaskasutuskeskus mööbli jäätmetele);
- pidev koostöö jätkamine naaberomavalitsustega;
- pakendikonteineri paigaldamine Martsa küla kompaktse hoonestusega ala territooriumile;
- kaasata paber ja kartongjäätmed korraldatud jäätmeveoga alates kümne korteriga korterelamutest;
- uue jäätmejaama rajamine.

Aasta 2020. eesmärgiks on suunata taaskasutusse 50 % Toila vallas tekkivate olmejäätmete kogumassist. Jäätmeseaduse § 136³ kohaselt tuleb alates 2020. aasta 1. jaanuarist taaskasutada:

- 1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja muid liigiti kogutud kodumajapidamisest pärinevaid jäätmeid ning muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid, välja arvatud tootmisjäätmed ja põllumajanduslikust tootmisest või metsandusest pärinevad jäätmed, korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlussevõetuna – vähemalt 50 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;
- 2) ehitus- ja lammutusjäätmeid korduskasutuseks ettevalmistamisena, ringlussevõetuna ja muu taaskasutamiseks, sealhulgas jäätmete kasutamiseks kaeveõõnte täitmiseks muude ainete asemel – vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

Pakendiseaduse § 36 lg 3 p 4 kohaselt on alates 2009.a 1 jaanuarist tuleb taaskasutada 55 % plastijäätmete kogumassist, kusjuures 45 % plastijäätmete kogumassist ringlussevõetuna ja 22,5 % plastijäätmete kogumassist uuesti plastiks töödelduna.

Kohalik omavalitsus saab antud juhul kaasa aidata eeskätt pakendimaterjalide liigiti kogumise soodustamisega ja sellekohase teavitustööga. Pakendimaterjali materjalina ringlusesse suunamise eelduseks on maksimaalselt suures koguses puhta ja juba tekkekohas liigiti kogutud materjali tagamine. Määratud pakendimaterjalide ringlusse suunamise võimalused on tunduvalt väiksemad.

Eesmärk 2: Biolagunevate jäätmete kogumine: suurendada võimalusi biolagunevate jäätmete üleandmiseks ja vähendada biolagunevate jäätmete osakaalu ladestavates olmejäätmetes.

Tegevused:

- Eramajades biolagunevate jäätmete kompostimise edendamine - propageerimine;
- järgmise korraldatud jäätmeveo kontsessioonil kaaluda biolagunevate köögijäätmete lisamist korraldatud jäätmeveo süsteemi tiheasustusaladel (vähemalt alates viie korteriga korterelamutes);
- korraldada Toila valla haldusterritooriumil kalmistutel tekkivate biolagunevate aia- ja haljastusjäätmete vedu sarnaselt avalike haljasalade haljastusjäätmete veole ning suunata need kompostimiseks Uikala prügilasse;

Biolagunevate jäätmete osakaal segaolmejäätmetes on vastavalt uuringutele suur. Biojäätmete suur osakaal segaolmejäätmetes näitab, et antud jäätmeliigi kogumisele ja taaskasutamisele peaks pöörama suuremat tähelepanu.

Riigi jäätmekavas 2014-2020 on jäätmete ringlussevõttu suunamise ja maksimaalse taaskasutamise üheks mõõdikuks sihttasemete saavutamised. Nii on määratud biolagunevate jäätmete ringlussevõtu osakaaluks olmejäätmete kogumassist 2020. aastaks sihttase 13 %. Ning biolagunevate jäätmete osakaal ladestatavatest olmejäätmete kogumassist 2020. aasta sihttasemeks 20 %.

Eesmärkide saavutamiseks on vajalik suurendada bioloogiliste jäätmete kohapealset kompostimist ja eraldada need segaolmejäätmetest. Koduskompostimise ja biojäätmete sortimise saavutamiseks on oluline järjepidev elanikkonna teavitamine. Omavalitsustel tuleb vahendada infot erinevates infokanalites (veeb, omavalitsuse ajaleht jms).

Eesmärk 3: Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumise ja sortimise tõustamine

Tegevused:

- Ehitus- ja lammutussegaprahi sortimise suurendamise sihttaseme saavutamiseks 2020.aastaks, nõuda ehitusloa andmisel jäätmekava 10 m³ jäätmetekke korral;
- järelevalve teostamine ehitusjäätmete käitlemise ja sortimisnõuete käitlemise osas.

Ehitus- ja lammutusjäätmete tekkimine sõltub otseselt majanduslikust olukorrast: majanduskasvuga kaasneb ka suurem ehitus- ja lammutusjäätmete teke.

Riiklikul tasandil on eesmärgiks ehitus- lammutusjäätmete taaskasutuse osakaal jäätmete kogumassist 2020. aastaks 70 %.

Eesmärgi täitmiseks tuleb jätkata ehitus- ja lammutusjäätmete vastuvõtmist ehitusjäätmete prügilasse ning Kukruse külas asuvasse AS Uikala Prügila prügilasse. Võimaluse korral taaskasutada ehitus- ja lammutusjäätmed tekkekohas (näiteks täitepinnas) ning jätkata liigiti kogumist.

Eesmärk 4: Pakendijäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku optimeerimine

Tegevused:

- Teavitamine pakendijäätmete kogumise vajadusest ja võimalustest.

Riigi jäätmekavas 2014-2020 on määratud pakendijäätmete ringlussevõtu osakaal pakendijäätmete kogumassist, mille sihttase 2020. aastal on 60 % kalendriaastal. Pakendi ja pakendijäätmete kogumissüsteem saab toimida edukalt üksnes juhul kui, toimub nende sortimine tekkekohas.

Aastaks 2020. on eesmärk suunata vähemalt 80% paberist ja papist taaskasutusse (kuivalt ja puhtalt kogutud materjal). Kasvatada järk-järgult vanapaberi ja papi liigiti kogumist ja taaskasutusse suunamist.

Eesmärkide täitmiseks tuleb teha koostööd segapakendikonteineri haldajatega, jätkata koostööd taaskasutusorganisatsioonidega ja elanikkonna teavitamist.

MEEDE 3: *Jäätmetest tuleneva keskkonnariski vähendamine ning seire ja järelevalve tõhustamine*

Jäätmetest tulenevat keskkonnariski tuleb vähendada jäätmete (sh ohtlike) käitlusvõimaluste parandamise kaudu.

Jäätmed liigituvad ohtlikeks, kui neis sisalduvate ohtlike ainete tõttu on neil teatud kahjulik toime nii inimese tervisele, keskkonnale kui varale. Toode, mis ei oma otsest kahjulikku toimet, võib sisaldada aineid, millele tuleb jäätmekäitlusetapis pöörata eritähelepanu.

Eesmärk 1: Jääkreostuskollete likvideerimine ja kasutuseta ehitiste lammutamine

Tegevused:

- Hüljatud ohtlike jäätmete likvideerimine (vajadusel);
- illegaalsete olmejäätmete ladestuskohtade likvideerimine ja maastikupilti kahjustavate lagunenenud hoonete lammutamine;

Eesmärk 2: Ohtlike jäätmete käitluse tõhustamine

Tegevused:

- jätkata ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonika jäätmete) kogumisringe Toila valla haldusterritooriumil.

Ohtlike jäätmete kogumissüsteem on peamiselt välja kujunenud jäätmejaamade, ohtlike jäätmete kogumispunktide ja kogumisringide baasil. Jäätmete ohtlikkuse vähendamisel on esmatähtis koguda ohtlikud jäätmed tavajäätmetest eraldi ja nende õige käitlemine tegevusluba omava ettevõtte poolt.

Riiklikul tasandi üheks eesmärgiks oli kantavate patarei ja akujäätmete kogumise osakaal jäätmete kogumassist 45% 2016. aastaks. Elektroonikaromude kogumise osakaal kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete kogumassist 2020. a sihttase on 65 %.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele peab tootja tagama vähemalt 4 kilogrammi kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumise iga elaniku kohta aastas. Toila valla haldusterritooriumilt koguti 2016. aastal elektri- ja elektroonikajäätmeid kokku (majapidamistest ja ettevõtetest) 27,543 tonni, sealhulgas 8,253 tonni majapidamistest. See teeb kokku elaniku kohta 5,62 kilogrammi (ainult majapidamisest kokku tekkinutelt vaid 0,410 kg/in). Eesmärgi saavutamiseks on ohtlikke jäätmete kogumist vaja suurendada.

Eesmärkide saavutamiseks tuleb jätkata elanikkonna teavitamist, kuhu on võimalik üle anda ohtlikke jäätmeid (sh elektri- ja elektroonika jäätmeid) ja jätkata kogumisringidega maksimeerides ohtlike (sh elektri ja elektroonika) jäätmete eraldi kogumist tavajäätmetest.

Eesmärk 2: Järelevalve tõhustamine jäätmekäitluse keskkonnanõuete kinnipidamise osas, mille tulemusena väheneb illegaalne jäätmekäitus.

Tegevused:

- Järelevalve tõhustamine jäätmekäitluse keskkonnanõuete täitmise üle volitud omavalituse ametliku poolt ja jäätmevaldaja registri pidamine;

Eesmärk 4: Jäätmehoolduse korraldamine ja kavandamine

Tegevused:

- Jäätmehooldusalaste õigusaktide ülevaatamine ja vajadusel uuendamine;
- korraldatud jäätmeveo konkurssi perioodiline korraldamine;
- jäätmekava eesmärkide ja tegevuste täitmise iga-aastane ülevaatamine.

Jäätmekavas 2018-2022 ei määrata eraldi eesmärki keskkonnanõuetele mittevastavate prügilate korrastamise kohta, kuna Toilas vallas ei asu ühtegi keskkonnanõuetele mittevastavat prügilat.

Hetkeolukorra ja jäätmekoguste eeldatavate edasiste arengute analüüsi ning kokku lepitud eesmärkide seadmisel, tuleb edasi otsustada, kuidas neid eesmärke saab saavutada. Sellest lähtuvalt on koostatud *Toila valla jäätmekava 2019 - 2023* tegevuskava. *Toila valla jäätmekava 2019 - 2023 rakendusplaan* on esitatud lisas 1.

Tegevuste maksumus on soovitatav täpsustada iga eelarve aasta jaoks eraldi, lähtudes eelkõige sellest, kui suuri summasid on võimalik kasutada ja analüüsides, millised tegevusmahud on eesmärkide täitmiseks vajalikud, kui palju saab taotleda rahastamist muudest allikatest.

Oluline on omada ülevaadet, millised tegevused on täidetud, millised mitte. Samuti võib tekkida vajadus uute tegevuste lisamiseks jäätmekavasse. Selleks on vajalik regulaarne jäätmekava ülevaatamine ja uuendamine.

4.3 Kogumissüsteemide valik

4.3.1 Olmejäätmete kogumis- ja käitlussüsteem.

Kohaliku omavalitsuse jäätmehooldussüsteem tugineb *Jäätmeseaduses* sätestatud. Lähtuvalt seaduse § 66 lg 2 on omavalitsusüksusel kohustus korraldada jäätmevedu segaolmejäätmetele ja nende sortimisjääkidele olmejäätmete tekkekohas.

Toila valla haldusterritooriumil teostab korraldatud jäätmevedu alates 2017. a neljandast kvartalist kogu haldusterritooriumil OÜ EKO VIR. Korraldatud jäätmeveo leping kehtib vastavalt endiste valdade vahel sõlmitud lepingutest endises Kohtla ja Kohtla-Nõmme vallas 31.12.2020 ning jäätmeveo teises piirkonnas endises Toila vallas kuni 30.11.2018. Esimesest detsembrist (2018) teostab Toila piirkonnas korraldatud jäätmevedu AS Ragn-Sells, leping kehtib kuni 31.12.2020. Hankeperioodi lõppedes on vajalik korraldada uus konkurss uue jäätmevedaja leidmiseks. Alates 01.01.2021 on kogu valla territooriumil üks jäätmeveopiirkond, millega arvestatakse uue korraldatud jäätmeveo kontsessiooni korraldamisel. Jäätmeveo konkurss korraldatakse vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Hajaasustusalade minimaalseks kogumismahuti suuruseks on 80 liitrit ning tühjendussagedus on 1 kord iga 12 nädala järel, tiheasustusaladel minimaalseks kogumismahuti suuruseks 80 liitrit ning tühjendamissagedus on 1 kord iga 4 nädala järel. Kui biolagunevate jäätmete kompostimine on jäätmetekke kohas korraldatud võib olmejäätmeid regulaarselt ära vedada üks kord 12 nädala jooksul.

Peatükis 4.2 on esitatud soovitused, jäätmete liigiti kogumiseks. Üldise sortimise edasiarendamise üheks võimalikuks tegevuseks on uute jäätmeliikide kaasamine korraldatud jäätmeveoga, näiteks biolagunevate jäätmete kaasamine (moodustavad *Segaolmejäätme uuringu* kohaselt suurima osa segaolmejäätmetest.

Biolagunevate jäätmete haaramine korraldatud jäätmeveoga toob kaasa eraldi konteineri biolagunevatele jäätmetele. Kogudes biolagunevaid jäätmeid, mis on segaolmejäätmete konteineris põhiliseks lõhnaprobleemi tekitajaks, on võimalik muud segaolmejäätmed koguda eraldi suuremates konteinerites (nt süvamahutites). Süvamahutid on esteetilised, hügieensemad, kergesti kasutatavad ja turvalised. Nende tühjendussagedus on harvem võrreldes tavakonteineritega, mis täituvad kiiresti ning millel on kiiremad tekkima erinevad lõhnaprobleemid.

Süvamahuteid pakuvad erinevad ettevõtted erinevate mahutite suurustega ja hinnaklassidega. Näiteks algavad Ragn-Sells AS-i poolt pakutavad süvamahutite paigaldus ja hooldushinnad 18 eurost kuus (mahutite suurus 300l- 5m³), AS Ekovir pakub süvamahuteid erinevates mõõtudes, hind kujuneb kokkuleppel vastavalt süvamahutite arvust ja suurusest. Samuti pakub süvamahuteid Doranova Baltic OÜ süvamahuteid 1,5-5 m³.

Jäätmeseaduse § 69 lg 1 kohaselt loetakse kõik jäätmevaldajad korraldatud jäätmeveoga automaatselt liitunuks alates kohaliku omavalitsuse vastavasisulise määruse jõustumisest.

Keskkonnaministri määrmuses nr 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ on esitatud olmejäätmete liigid, mida tuleb tekkekohas eraldi koguda.

4.3.2 Ohtlike jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem (sh vanaõli)

Ohtlike jäätmeid on võimalik üle anda Kohtla-Nõmme alevi, Voka alevikus ja Toila alevikus asuvatesse ohtlike jäätmete kogumispunktesse (patareid, akud, päevavalguslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed, vanad ravimid, värvid, lakid, liimid, lahustid, õli, ohtlike ainetega saastunud pakendid ja filtermaterjal, kemikaalide jäägid ja nende pakendid, mürgkemikaalid), samuti on võimalik jäätmeid üle anda Järve Külas asuvasse jäätmejaama. Lisaks on võimalik jäätmeid üle anda Kukruse külas asuvasse AS Uikala Prügila poolt käitav prügilasse, täpsemad vastuvõtutingimused on vajalik eelnevalt täpsustada.

Oluline on tagada ohtlike jäätmete kogumispunktide jätkuv toimimine, st kogumispunkti hooldust ning tõhustada selle järelevalvet. Samuti jätkata kord aastas toimuvate ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonikajäätmete) kogumisringidega.

Vajalik on ka jätkuv elanikkonna teavitamise jätkamine ohtlike jäätmete üleandmise võimaluste ja selle olulisuse kohta.

4.3.3 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Toila valla haldusterritooriumil on kokku 46 avalikku segapakendikonteinerit, 1 klaaspakendi konteiner ning 4 vanapaberi ja papi konteinerit. Hetkel ei ole Toila valla haldusterritooriumil pakendikoti teenust rakendatud, küll on vallal selleks soov ([vt ptk 4.5](#)).

4.3.4 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Endiste valdade jäätmehoolduseeskirjades on sätestatud, et biolagunevad jäätmed tuleb koguda eraldi muudest tekkivatest jäätmetest. Kinnisel kinnistul tekkinud aia- ja haljastusjäätmeid on lubatud tekkekohas kompostida.

Omavalitsusüksus propageerib eramajades tekkivate biolagunevate jäätmete kompostimist nende tekkekohas, vastavasisulist infot jagatakse valla kodulehel. Samuti jätkatakse kord aastas korraldatud kogumisringidega (tiheasustusaladel) aia- ja haljastusjäätmete kogumisega. Arvestades aga asjaolu, et biolagunevate jäätmete hulk segaolmejäätmetes on ca 31,3% ning Toila valla haldusterritooriumil paikneb 44 korterelamut, 12 ridaelamut ning 1833 aramut (sh suvilad), võiks vallavalitsus kaaluda tiheasustusaladelt või korteriühistutest (näiteks üle 5 korteriga) ka biolagunevate jäätmete kogumist korraldatud jäätmeveo raames.

Toila valla haldusterritooriumil korraldatakse kord aastas aia- ja haljastusjäätmete kogumisringe. Samuti toimub aia- ja haljastusjäätmete kogumine avalikest kohtades, misjärel antakse biolagunevad jäätmed käitajale – Uikala Prügila OÜ-le komposti tegemiseks.

Kalmistutelt kogutavad biolagunevad aia- ja haljastusjäätmeid ei ole lubatud ladestada prügilatesse, need on vajalik koguda kokku ning suunata bioloogilisele töötlusele. Hetkel toimub kalmistutele kogunenud jäätmete sortimine nende tekkekohas – sorditakse mittebiolagunevad- ja biolagunevad jäätmed. Kalmistutelt pärit mittebiolagunevad jäätmed antakse üle vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele ning biolagunevad haljasjäätmed kogutakse kalmistute lähialal oleval avamaal ning mittekomposteeritavatele jäätmetele on paigaldatud statsionaarsed konteinerid.

Kui kaaluda kalmistute ja muude haljastusjäätmetele kompostimisväljaku rajamist, siis saab lähtuda järgmisest: Kompostimisväljakutel on tavapäraselt vajalik kahekordne asfaltplats, mille rajamiskulud jäävad 30 eurot/m² kohta. 2016. aastal koguti valla haldusterritooriumilt kokku ca 6 tonni biolagunevaid aia- ja haljastusjäätmeid. *Uuringu lõpparuanne – 2013 Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuringu* kohaselt moodustavad biolagunevad jäätmed segaolmejäätmetest 31,3%, mis teeb 2016. aastal kogutud segaolmejäätmetest 270,117 tonni biolagunevaid jäätmeid. Kui arvestada, et jäätmehoolduse arengu suunaks on jäätmete liigiti kogumise suurendamine ning lähtuda *Riigi jäätmekava 2014-2020* mõödikust, kus biolagunevate jäätmete osakaal ladestatavatest olmejäätmetest moodustab 20%, võiks optimistlikult öelda, et järgnevatel aastatel väheneb olmejäätmete hulgas oleva biolagunevate jäätmete kogumass 50% - see teeks ca 135 tonni. Kokku tekiks valla haldusterritooriumilt sellise prognoosi kohaselt 135 tonni jäätmeid aastas. Keskkonnaministeeriumi kohaselt 1 tonn biolagunevaid jäätmeid võrdeline 3

kuupmeetriga (biolagunevate jäätmete tihedus 0,33 t/m³). See teeks aastas kokku 405 m³ jäätmeid (kuus ca 35 m³).

Kompostväljaku rajamisel on vajalik arvestada rajatava väljaku suurus. Arvestuse aluseks võetakse varasemalt kogutud jäätmete hulk. Jäätmeid komposteeritakse aeroobse lagunemise teel umbes 4-6 m laiustes ja minimaalselt 2,5 meetri kõrgustes aunades. Aunade vahelaiuseks jäetakse ca 6 laiune ruum masinate opereerimiseks. Kui võtta aluseks, et aun on poolringi kujuline, siis saab arvestada vajaliku auna mõõtmed. Arvestades, et kuus on vajalik komposteerida 35 m³ biolagunevaid jäätmeid oleks nende jäätmete käiluseks vajalik üks aun, mille laius oleks 5 meetrit, kõrgus 2,5 meetrit ning mille pikkuses 3,5 meetrit. Kui arvestada juurde ka tugiained, kasvab aun pikkus mõnevõrra – näiteks lisada tugiainet 2 osa, kasvab vajaliku auna pikkus 11 meetrini. Mis teeks vajaliku platsi suuruseks 21x15 meetrit (ühe aunaga).

Arvestades, et komposteeritavate jäätmete maht valla haldusterritooriumilt jääb suhteliselt madalale, oleks majanduslikult otstarbekam teha koostööd ümberkaudsete ettevõtetega ja suunata kalmistute ning muude avalike haljasalade haljastusjätmed kompostimiseks näiteks Uikala prügilasse.

4.3.5 Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteemid.

Endiste valdade jäätmehoolduseeskirjades on esitatud täpsustatud nõuded ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisele, veole ja käitlemisele. Peamisteks nõueteks on ehitusjäätmete sortimine liigiti nende tekkekohas ning ohtlike ehitus- ja lammutusjäätmete kogumine eraldi mahutitesse ning anende üleandmine selleks vastavat keskkonnaluba omavale ettevõttele.

Lähtuvalt jäätmehoolduseeskirjades sätestatust on vajalik jätkata seiret ja teavitustööd. Oluline on kodulehel oleva info pidev ajakohastamine.

Suuremõõtmeliste tavajäätmete ja ehitus- ja lammutusjäätmeid võtab vastu Uikala Prügila AS Kukruse külas, samuti on võimalik ehitusjäätmeid üle anda ehitusjäätmetete prügilale BRD Mineral OÜ (Sompalinnas).

4.3.6 Elektroonikaromude kogumis- ja käitlussüsteem

Toila valla haldusterritooriumil tekkivaid elektroonikajäätmeid on võimalik üle tasuta üle anda Kohtla-Nõmme alevis (Kaevurite pst 19), Voka alevikus (Narva mnt 5a) ja Toila alevikus (Pikk tn 41) asuvasse ohtlike jäätmete kogumispunktidesse ning Järve külas asuvasse jäätmejaama. Oluline on tagada jäätmete kogumispunktide toimimine, seda ka koostöös Kohtla-Järve linnaga. Jätkama peaks ka ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonikajäätmete) kogumisringidega.

Kaaluda võiks ka Toila valla haldusterritooriumil oleva jäätmejaama (Järve külas) laiendamist või täiendava jäätmejaama rajamist, kuhu oleks võimalik lisaks ohtlikele jäätmetele (sh elektri- ja elektroonika jäätmetele) üle anda ka tavajäätmeid (nt mööblit). Endisele Kohtla Vallavalitsusel eon väljastatud jäätmeluba nr L.JÄ/328862 Järve külas paikneva jäätmejaama käitamiseks.

4.3.7 Kasutatud patareide ja akujäätmete ja ohtlike jäätmete kogumisüsteem

Kasutatud patareisid ja akusid saab tasuta üle anda Voka alevikus (Narva mnt 5a) ja Toila alevikus (Pikk tn 41) ning Kohtla-Nõmme alevis (Kaevurite pst 19) asuvasse ohtlike jäätmete

kogumispunktidesse ning Järve külas asuvasse jäätmejaama. Lisaks on valdajal võimalus patareisid tasuta üle anda kõikidesse kauplustesse ja tanklatesse, kus patareisid müüakse.

Valla haldusterritooriumil tekkinud probleemtoodete jäätmed tuleb viia lähimasse kogumispunkti, Järve külas asuvasse jäätmejaama, Kohtla-Nõmme alevis, Toila ja Voka alevikes asuvasse ohtlike jäätmete kogumispunktidesse või ära anda kord aastas korraldatavate ohtlike jäätmete kogumisringil.

4.4 Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine

Korraldatud jäätmevedu teostab Toila vallas alates 2017. a neljandast kvartalist kogu haldusterritooriumil OÜ EKO VIR. Korraldatud jäätmeveo leping kehtib vastavalt endiste valdade vahel sõlmitud lepingutest endises Kohtla ja Kohtla-Nõmme vallas kuni 31.12.2020 ning jäätmeveo teises piirkonnas endises Toila vallas kuni 30.11.2018. Esimesest detsembrist (2018) teostab Toila piirkonnas korraldatud jäätmevedu AS Ragn-Sells, leping kehtib kuni 31.12.2020. Vastavalt sõlmitud lepingutele on kujunenud kaks jäätmeveo piirkonda:

1. endise Toila valla piirkond;
2. endise Kohtla ja Kohtla-Nõmme valla piirkond.

Korraldatud jäätmeveoga on mõlemas piirkonnas hõlmatud segaolmejäätmed, vanapaber ja suurjäätmed.

Taaskasutatavad jäätmed viiakse taaskasutuseks ettevalmistamiseks Kukruse külas asuvasse OÜ Uikala Prügila poolt opereeritavasse käitluskohta, või osaliselt ka Iru masspõletustehasesse. Ladestatavad jäätmed suunatakse kõrvaldamisele Uikala või Väätsa prügilasse. Kui alates 01.12.2018 võtab endises Toila valla piirkonnas korraldatud jäätmeveo teenuse osutamise üle AS Ragn-Sells, siis taaskasutatavad jäätmed viiakse taaskasutuseks ettevalmistamiseks Ragn-Sells AS jäätmekäitluskeskusesse Suur-Sõjamäe 31a Tallinn, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusesse või Uikala prügilasse. Segaolmejäätmed viiakse Uikala prügilasse, Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskusesse või Iru masspõletustehasesse.

Jäätmeseaduse muudatusega kehtestati alates 01.01.2011 senisest rangem kord korraldatud jäätmeveost vabastamisel. *Jäätmeseaduse* § 69 lg 5¹ alusel jäätmevaldaja, kes ei esita 20. jaanuariks (seaduses nimetatud tähtajaks) kinnitust kinnistul mitte elamise kohta, loetakse korraldatud jäätmeveoga liitunuks 21. jaanuarist alates. Vastavalt *Jäätmeseaduse* § 69 lõikele 4 on vabastamine lubatud vaid juhul, kui kohaliku omavalitsuse üksus on veendunud, et kinnistul ei elata või kinnistut ei kasutata ning jäätmevaldaja on esitanud vastava sisulise taotluse. *Jäätmeseaduse* § 69 lg 4¹ alusel on korraldatud jäätmeveoga liitumise kohustusest vabastatud isikud, kellel on jäätmeluba või kompleksluba. Kusjuures, jäätmeveoga liitumisest vabastamise määramiseks peab kohaliku omavalitsuse üksus eelnevalt kohapeal kontrollima, et jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamise asjaolud on tõesed ja vabastamist võimaldavad.

Kohalikel omavalitsustel, kelle jäätmevaldajate registri andmetel on üle 2 protsendi jäätmevaldajatest väljaspool olmejäätmete kogumissüsteemi, kannab see kohaliku omavalitsuse üksus tavajäätmete ning nendest põhjustatud saastuse likvideerimise kulud. (*Jäätmeseadus* § 128 lg 6).

Toila vald jätkab piirkonna kinnistute haaramist korraldatud jäätmeveoga ning pidevat järelvalvet. Kohaliku omavalitsuse kodulehel toimub pidev jäätmealase informatsioon

ajakohastamine ning infot jagatakse valla lehes. Samuti algatatakse koostöö haridusasutustega, harides lapsi jäätmehooldusvaldkonnas.

Jäätmekäitluse seisukohast on oluline, et korraldatud jäätmevedu toimiks katkematult, seetõttu korraldatakse jäätmeveo hankeperioodi lõppedes uus konkurss jäätmevedaja leidmiseks lähtuvalt kehtivast seadusandlusest. Hetkel sõlmitud hankelepingud lõppevad 2020. aasta lõpuga, mistõttu on soovitatav uue korraldatud jäätmeveo kontsessioonil ühtse jäätmeveo piirkonna moodustamine kogu Toila vallas.

Üldjuhul valitakse korraldatud jäätmeveo perioodi lõppemise ajaks teenuste kontsessiooni teel uus jäätmevedaja, kes hakkab tegutsema kohe kui vastav tähtaeg saabub. Sageli ei ole see aga võimalik tulenevalt korraldatud jäätmeveoga seotud vaidlustest. Vaidluste lahendamine on pikaajaline, mistõttu ei rakendu korraldatud jäätmevedu koheselt ning kehtib vabaturu olukord. Vabaturu piirkondades üldjuhul on oluliselt kõrgem jäätmeveo hind ning kohati ka madalam teenuse kvaliteet. Sellist olukorda on võimalik vältida, kui on võimalus pikendada lepingut olemasoleva jäätmevedajaga. Korraldatud jäätmeveo vaidluste korral pikendatakse lepingut olemasoleva jäätmevedajaga.

4.5 Vajalike jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine

Käesoleva jäätmekava piirkonnas on hetkel neli jäätmehooldusrajatist – Kohtla-Nõmme alevis, Voka ja Toila alevikes olevad ohtlike jäätmete kogumispunktid, Järve külas paiknev jäätmejaam ning Kukruse külas paiknev Uikala prügila (ka jäätmete sortimiskeskus ja kompostimisväljak).

Vallas puudub võimalus kokku koguda biolagunevaid aia- ja haljastusjätmeid, aga ka köögi- ja söökla jätmeid. Kompostimisväljaku vajadus on välja toodud ka *Toila valla jäätmekavas 2016-2021*, küll on aga jäätmekavades esitatud olemasolev koostöö Uikala Prügila OÜ-ga, kellel on valla haldusterritooriumile rajatud kompostimisväljak. Biolagunevate jäätmete (sh kalmistu haljastusjätmete) kompostimiseks on otstarbekas jätkata olemasolevat koostööd valla territooriumil olemasolevate kompostimisväljakutega.

Pakendite segaolmejäätmetest eraldi kogumine on keskkonnasõbralik käitumisviis, kuna eraldi kogutud puhtad pakendid suunatakse taaskasutusse ja nendest valmistatakse uusi tooteid. Mida mugavamaks muuta elanikele jäätmete sortimine, seda tõenäolisemalt nad jätmeid ka sorteerivad. Tootjavastutusorganisatsiooni algatusel on loodud pakendikoti teenus. Pakendikoti teenus on loodud kodumajapidamistele ning on oma olemuselt mugavusteenus – elanik sorteerib pakendijätmed tekkekohas (kodumajapidamises), kogudes pakendijätmed eraldi mahutisse. Seejuures tuleb veoettevõtja pakendikotile järele (maja värava tagant) iga 28 päeva tagant. Teenus on kodumajapidamistele tasuta, andes võimaluse vähendada olmejäätmete äraveoks kuluvaid tasusid. Toila valla haldusterritooriumil ei ole rakendatud pakendikoti teenust.

4.6 Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa

Keskkonnaministri 16.01.2007 määrusega nr 4 „*Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused*“ § 4 lg 2 sätestatakse, et sama määruse § 3 lg 2 nimetatud jäätmeliikide sortimise ja liigiti kogumise tähtajad jäätmeliikide kaupa määrab kohaliku omavalitsuse üksus oma jäätmehoolduseeskirjaga vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavale kooskõlas jäätmeseaduse § 42 lg 2 p ja § 71 lg 2 p 11 sätestatuga. Vastavad jäätmeliikide sortimise ja liigiti kogumise tähtajad on esitatud lisas 2.

4.7 Teavituskampaaniad

Hästi toimiva jäätmehooldussüsteemi seisukohalt on oluline, et elanikkond mõistaks ja toetaks jäätmehooldussüsteemi. Avalikkuse teadlikkuse parendamine on aga pikaajaline protsess, millega tuleb järjepidevalt tegeleda.

Keskkonnahariduse üldine suunamine toimub koostöös Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti ja Haridus- ja teadusministeeriumiga. Keskkonnaameti keskkonnahariduse osakonna ja regiooni spetsialistide kaudu toimib elanikkonna teadlikkuse tõstmine praktiliste õppeprogrammide ja kampaaniate kaudu.

Lisaks riikliku tasandi organisatsioonidele, tegelevad jäätmealase teavitustööga ka kohaliku omavalitsuse üksused, jäätmekäitlejad, taaskasutus- ja tootjavastutusorganisatsioonid ning muud eelpool nimetatud keskkonnaorganisatsioonid.

Omavalitsusüksus kehtestab eeskirjad ja loob eeldused jäätmete kogumise mitmesugusteks võimalusteks, kuid tema ülesandeks on ka piirkonna elanike ja ettevõtjate teavitamine. Sellest lähtuvalt on võimalik valla elanikel saada jäätmealast informatsiooni valla lehest ja kodulehelt. Kuna valla leht ilmub kord kuus, on oluline, et jäätmekava piirkonna valla kodulehel oleks ajakohane info alati kättesaadav. Samuti on omavalitsuse elanikele abiks veebilehekülg www.kuhuvia.ee, kus on esitatud pakendikonteinerite (kaardil tähistatud prügikastiga), taaraautomaadid (kaardil tähistatud purgiga), jäätmejaamad (kaardil tähistatud ehitisega) jms. Veebilehelt on võimalik saada täpsemat informatsiooni ka jäätmete sorteerimise kohta. Keskkonnaministeerium on loonud ka veebilehe (www.loke.ee), kuhu on koondatud info jäätmete põletamisega kaasnevast keskkonna- ja terviseohust ning jäätmete keskkonnasäästlikkest utiliseerimise võimalustest.

Kuna inimeste hoiakud hakkavad kujunema juba väga varajases eas, on oluline teha koos- ning teavitustööd koolide ja lasteaedadega. Hetkel ei toimu Toila valla territooriumil koolides ega lasteaedades eraldi jäätmealast teavitustööd.

4.8 Jäätmehoolduse rahastamine

Jäätmehoolduse arendamine on jäätmealase teabe levitamine, jäätmealane nõustamine ja jäätmehoolduse kavandamine või muu tegevus, mille eesmärk on vältida või vähendada jäätmeteket ning tõsta jäätmehoolduse taset. Jäätmehoolduse arendamist korraldavad omavalitsusorganid (*Jäätmeseadus* § 12) koostatud jäätmekava alusel.

Jäätmehoolduse arendamise põhieesmärkideks on jäätmehoolduse süsteemi korrastamine, infrastruktuuri arendamine ja haldamine ning järelevalve ja jäätmehoolduse suunamine.

Vastavalt *Jäätseadusele* tuleb jäätmehoolduse arendamist toetada.

Varasemalt laekus kohaliku omavalitsuse eelarvesse raha ka saastetasudelt. Seoses *Jäätmeseaduse* muudatustega toetatakse kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduse arendamist vastavalt riigieelarve võimalustele. Saastetasu pidi toetama omavalitsuse poolt tehtavaid investeeringud jäätmemajanduse edendamiseks ning katma rajatud infrastruktuuri ülapidamiskulusid. Tabelis 4.4 on esitatud 2013-2017. aastal Toila valla haldusterritooriumilt (endistest Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdadest) laekunud saastetasud.

Jäätmeseaduses on sätestatud, et kohaliku omavalitsuse üksus otsustab jäätmekavas jäätmehoolduse rahastamise. Jäätmehoolduse rahastamiseks kasutatakse omavalitsusüksusesse

laekuvat riigi poolset toetust. *Jäätmeseadus* § 72 sätestab, et vastavalt riigieelarve võimalustele antakse kohaliku omavalitsuse üksustele toetust jäätmehoolduse arendamise kulude osaliseks katmiseks. Sellegipoolest peab omavalitsus olema täitnud teatud kriteeriumid (§ 72 lg 4):

- omavalitsuse territooriumil töötab jäätmejaam või on elanikele tagatud jäätmejaama teenuse kasutamine teises kohaliku omavalitsuse üksuses;
- omavalitsuse territooriumil on korraldatud jäätmevedu *Jäätmeseaduse* §-de 66–69 tähenduses, kui kohaliku omavalitsuse üksusel on korraldamise kohustus *Jäätmeseaduse* § 135 lõike 2 alusel;
- omavalitsusel on kehtiv jäätmekava ja jäätmehoolduseeskiri;
- omavalitsus on asutanud *Jäätmeseaduse* § 711 alusel jäätmevaldajate registri.

Lisaks riigi toetusele on võimalik investeeringute puhul saada tuge erinevatest fondidest (nt keskkonnainvesteeringute keskus). Probleemiks võib nende juhtudel osutuda asjaolu, et jäätmekäitluse infrastruktuuri arendamisel eraldataks raha eeljärjekorras arendustegevustele, mis toimuvad koostöös teiste omavalitsustega või taotlejaks on kohalikule omavalitsusele kuuluv äriühing, mitte omavalitsus ise.

Tabel 4.4. Toila valla haldusterritooriumile laekunud keskkonnatasud jäätmekäitluse korraldamisele (eurodes), aastatel 2013– 2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Toila valla saastetasud	549.00	429.00	755.00	184.00	0.00
Kohtla valla saastetasud	292.64	587.19	2195.12	5484.70	0.00
Kohtla-Nõmme valla saastetasud	57.00	68.00	44.00	15.00	0.00
KOKKU	898.64	1084.19	2994.12	5683.7.	0.00

Toila valla haldusterritooriumil rahastatakse jäätmehooldust järgmistest allikatest:

- Jäätmevaldajatelt;
- Toila valla eelarve;
- Keskkonnainvesteeringute keskus(KIK);
- taaskasutusorganisatsioonid ja tootjavastutusorganisatsioonid.

Kohalike omavalitsuste pooled kulutused jäätmehoolduse korraldamisel ja arendamisel pannakse paika iga-aastaste eelarvete koostamisel.

Kasutatud materjalid

- AS Maves, 2010. Ehitus- ja lammutusjäätmete sortimisuuring;
- Humal, K., Sepp, V., Espenberg, K.(2015). Uuring esmatasandi tervishoiuteenuste geograafilise kättesaadavuse vajaduse hindamine ja esmatasandi tervishoiuteenuste optimaalse korralduse mudeli loomine. Osaraport 1. Territoriaalne rahvastikuprognosis KOV-üksuste lõikes aastateks 2020 ja 2030. Tartu: Tartu Ülikool;
- Keskkonnaamet, 2014. Kohaliku omavalitsuse jäätmekava koostamise juhendmaterjal.
- Keskkonnaministeerium, 2013. Uuring KOV jäätmekäitluse kohta;
- Kohtla valla arengukava 2014-2024 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/415102014006>);
- Kohtla valla jäätmehoolduseeskiri (<https://www.riigiteataja.ee/akt/412072013033>);
- Kohtla valla jäätmekava 2015-2020 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/413022016008>);
- Kohtla valla üldplaneering (<http://toila.kovtp.ee/uldplaneering>);
- Kohtla-Nõmme valla arengukava 2014-2020 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/404042015039>);
- Kohtla-Nõmme valla jäätmehoolduseeskiri (<https://www.riigiteataja.ee/akt/430092016026>);
- Kohtla-Nõmme valla üldplaneering (<http://toila.kovtp.ee/uldplaneering>);
- Riigi jäätmekava 2014-2020;
- SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, Säästva Eesti Instituut. 2013. Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi - ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuring;
- Tallinna Tehnikakõrgkool ja MTÜ EES Ringlus, 2010. „Kasutatud patareidega ümberkäimine ja teadlikkus“;
- Toila valla arengukava 2016-2020 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/409042016020>);
- Toila valla jäätmehoolduseeskiri (<https://www.riigiteataja.ee/akt/430112012044>);
- Toila valla jäätmekava 2016-2021 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/429102016003>);
- Toila valla veebileht (<http://toila.kovtp.ee/uldinfo>);
- Toila valla üldplaneering. (<http://toila.kovtp.ee/uldplaneering>);
- Uikala Prügila veebileht (<https://www.uikalaprugila.ee>).

Seadused

- Jäätmeseadus (RT I 2004, 9, 52);
- Keskkonnatasude seadus (RT I 2005, 67, 512);
- Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise seadus (RT I 2005, 15, 87);
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (RT I 1993, 37, 558);
- Pakendiseadus (RT I 2004,2,2);
- Pakendi aktsiisiseadus (RT I 1997, 5/6, 31).

Statistika

- Siseministeerium, 2018. (<https://www.siseministeerium.ee/et/eesmark-tegevused/rahvastikutoimingud/rahvastikustatistika>);
- „Toila, Kohtla ja Kohtla-Nõmme valdades tekkinud jäätmekogused liikide kaupa aastatel 20012-2016 ja majapidamistes ning ettevõtetes tekkinud jäätmekogused aastatel 2012-2016“, Keskkonnaagentuur;
- Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO), 2018. <http://www.tvo.ee/elanikele/eramajale>

Lisa 1. Toila valla jäätmekava 2019-2023 rakendusplaan

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamis-allikad	Maksumus (eurot) kokku
Meede 1. Jäätmetekke vältimise edendamine ja jäätmete ohtlikkuse vähendamine						
1.1.	Jäätmetekke vältimise edendamine ja korduskasutusse suunamine			2019-2023	KOV-sed	
1.1.1	Teavitamine KOV kodulehel kasutatud tekstiilijäätmete (rõivad, jalatsid, kangad, mänguasjad jms) ära viimise võimalustest	Elanike ja ettevõtjatel võimalus osaleda jäätmetekke vältimises	KOV-sed.	2019-2023	KOV-sed.	**
1.1.2	Koostöö arendamine organisatsiooniga HUMANA, võimaldamaks kasutuskõlblike jalanõude ja riiete äraandmist ning seeläbi taaskasutuse propageerimist	Jäätmetekke vältimise edendamine, tekstiili- ja rõivajäätmete taaskasutuse propageerimine	KOV-sed.	2019-2023	KOV-sed.	*
1.1.3	Koostöö haridusasutuste ja ettevõtetega jäätmetekke vähendamiseks	Elanike ja ettevõtjatel võimalus osaleda jäätmetekke vältimises	KOV-sed.	2019-2023	KOV-sed.	*

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamis-allikad	Maksumus (eurot) kokku
1.2.	Elanikkonna ja ettevõtete jätkuv teadlikkuse tõstmine jäätmetekke vähendamise ja korduvkasutuse võimaluste kohta			2019-2023	KOV-sed	
1.2.1	Korraldada ja läbi viia keskkonnateadlikkuse projekte ja kampaaniaid (koolides, lasteaedades, hooldekeskustes jne).	Toila valla elanikkonna ja ettevõtjate teadlikkus jäätmetekke vältimisest on kasvanud	KOV-sed, Keskkonnaamet, Ida-Virumaa Keskkonnaharidus-keskus, ettevõtjad, haridusasutused	2019-2023	KOV-sed, organisatsioonid ja haridusasutused	*
1.2.2	Korraldada ettevõtjatele/täiskasvanute keskkonnaalased teavitusi, nõustamist ja koolitusi.			2019-2023	KOV-sed, fondid	*
1.2.3	Koostöös jäätmekäitlejatega propageeritakse jäätmekäitlusteenuseid (nt jäätmejaamas vastuvõetavad jäätmed) ja jäätmekäitlusvõimalusi (biolagunevate jäätmete kohtkompostimine)	Biolagunevate jäätmete osakaal segaolmejäätmetes väheneb, liigiti kogutud jäätmete kogused suurenevad	KOV-sed, jäätmekäitlejad	2019-2023	KOV-sed, jäätmekäitlejad	**
1.2.4	Valla kodulehe jäätmekäitlusinfo pidev ajakohastamine.	KOV koduleht on ajakohane. Valla ajalehes edastatakse asjakohast	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	**
1.2.5	Jäätmehooldusalane info avaldatakse					

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamis-allikad	Maksumus (eurot) kokku
	perioodiliselt kohalikus ajalehes.	jäätmehooldusalast infot.				
Meede 2. Jäätmete kogumise ja taaskasutamise edendamine ning jäätmearuandluse tõhustamine						
2.1	Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise üldine edasiarendamine			2019-2023	KOV-sed	
2.1.1	Järjepidev jäätmete taaskasutust suunav teadlikkuse edendamine	Liigiti kogutud ja üle antud jäätmete hulk on suurenenud. Olulisi jäätmehoolduse probleeme lahendatakse ühiselt.	KOV-sed, Keskkonnaamet, Tartumaa Keskkonnaharidus-keskus	2019-2023	KOV-sed, fondid	**
2.1.2	Sorditud jäätmete üleandmisvõimalustest teavitamine veebilehtedel ja ajalehes.			2019-2023	KOV-sed, tootjavastutus-organisatsioonid ja fondid	**
2.1.3	Pidev koostöö jätkamine naaberomavalitsustega.		KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	**
2.1.4	Jäätmejaama uute konteinerite soetamine	Väheneb segaolmejäätmete teke, suureneb jäätmete liigiti kogumine, väheneb ulaladestamine	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed, KIK, Tootjavastustusorganisatsioonid	2500 l konteineri hind ca 800 eurot
2.1.5	Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Väheneb segaolmejäätmete teke, suureneb jäätmete liigiti kogumine, väheneb ulaladestamine	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed, KIK, Tootjavastustusorganisatsioonid	150 000 + haldamine

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamis-allikad	Maksumus (eurot) kokku
2.1.6	Pakendikonteineri paigaldamine Martsa küla kompaktse hoonestusega alale	Väheneb segaolmejäätmete teke, suureneb jäätmete liigiti kogumine, väheneb ulaladestamine	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed, KIK, Tootjavastustusorganisatsioonid	500-800 € + haldamine
2.1.7	Kaasata paber ja kartongjäätmed korraldatud jäätmeveoga alates kümne korteriga korterelamutest.	Väheneb segaolmejäätmete teke, suureneb jäätmete liigiti kogumine, väheneb ulaladestamine	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	*
2.2	Biolagunevate jäätmete kogumise ja käitlusvõrgustiku loomine			2019-2023	KOV-sed	
2.2.1	Biolagunevate jäätmete kaasamine korraldatud jäätmeveoga	Suurenenud on võimalus biolagunevate jäätmete üle andmiseks ja käitlemiseks	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	*
2.2.2	Eramajades biolagunevate jäätmete kompostimise edendamine.		KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	**
2.2.3	Rajada kompostimisväljak Toila valla haldusterritooriumile või arendada koostööd Uikala Prügila OÜ-ga, kes tegeleb lisaks	Toila valla kalmistute aia- ja haljastusjäätmete ja elanike aia ja haljastusjäätmete nõuetekohane käitlemine	Uikala Prügila OÜ, Toila Vallavalitsus	2019-2023	Uikala Prügila OÜ, Toila Vallavalitsus, KIK	Eraldiseisva kompostimisvälja ku rajamise maksumuseks ca 30 eur/m ² Koostööl ettevõtjatega pole maksumus teada

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamis-allikad	Maksumus (eurot) kokku
	biolagunevate jäätmete kompostimisega					
2.3.	Ehitus- ja lammutusjäätmete kogumisvõrgustiku optimeerimine			2019-2023	KOV-sed	
2.3.1	Ehitus- ja lammutussegaprahi sortimise suurendamise sihttaseme saavutamiseks 2020.a, nõuda ehitusloa andmisel jäätmekõiendit 10 m ³ jäätmetekke korral.	Suurenenud on ehitus- ja lammutusjäätmete sortimine	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	**
2.3.2	Järelevalve teostamine ehitusjäätmete käitlemise ja sortimisenõuete käitlemise osas.		KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	**
2.4.	Pakendijäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku optimeerimine			2019-2023	KOV-sed	
2.4.1	Teavitamine pakendijäätmete kogumise vajadusest ja võimalustest.	Pakendijäätmete üleandmiseks on loodud mugavad võimalused ja väheneb	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed, TKO	**

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamis-allikad	Maksumus (eurot) kokku
		segaolmejäätmetes pakendi osakaal.				
Meede 3. Jäätmetest tuleneva keskkonnariski vähendamine ning seire ja järelevalve tõhustamine						
3.1	Jääkreostuskollete likvideerimine ja kasutusesta ehitiste lammutamine			2019-2023	KOV-sed	
3.1.1	Hüljatud ohtlike jäätmete likvideerimine (vajadusel).	Maastikupilti risustavad objektid on likvideeritud, suurenenud on jäätmete liigiti sortimine	KOV-sed, maaomanikud	2019-2023	KOV-sed, maaomanikud	*
3.1.2	Illegaalsete olmejäätmete ladestuskohtade likvideerimine ja maastikupilti kahjustavate lagunened hoonete lammutamine.		KOV-sed	2019-2023	KOV-sed, fondid	**
3.2	Ohtlike jäätmete käitluse tõhustamine			2019-2023	KOV-sed	
3.2.1	Jätkata ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonikajäätmete) kogumisringe Toila valla haldusterritooriumil	Väheneb segaolmejäätmete teke, suureneb jäätmete liigiti kogumine, väheneb ulaladestamine	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed, fondid	**
3.3	Järelevalve tõhustamine jäätmekäitluse keskkonnanõuete kinnipidamise osas			2019-2023	KOV-sed	
3.3.1	Järelevalve tõhustamine jäätmekäitlus keskkonnanõuete täitmise üle volitud omavalituse ametliku	Järelevalveks vajaliku teabe saamine	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	**

Nr	Tegevus	Vahetu tulemus	Täitjad	Täitmisperiood	Rahastamis-allikad	Maksumus (eurot) kokku
	poolt ja jäätmevaldaja registri pidamine.					
3.4	Jäätmehoolduse korraldamine ja kavandamine			2019-2023	KOV-sed	2018-2022
3.4.1	Jäätmehooldusalaste õigusaktide ülevaatamine ja vajadusel uuendamine	KOV-ste õigusaktid on ajakohased	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	**
3.4.2	Jäätmekava eesmärkide ja tegevuste täitmise iga-aastane ülevaatamine.	Tegevuskava eesmärkide täitmise jälgimine ja ülevaate saamine	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	**
3.4.3	Korraldatud jäätmeveo konkurssi perioodiline korraldamine	Omavalitsustes toimub katkematult korraldatud jäätmevedu	KOV-sed	2019-2023	KOV-sed	*

**** - tegevuskulu**

*** - maksumus ei ole tead**

Lisa 2. Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa Toila vallas

Nr	Jäätmeliigid ja jäätmenimistu koodid	Kogumisviis	Tähtaeg
1	Paber ja kartong (20 01 01)	Avalikud kogumiskonteinerid Vastuvõtt Järve külas asuvasse jäätmejaama Jäätmejaama uute konteinerite soetamine Kaasata paber ja kartongjäätmed korraldatud jäätmeveoga alates kümne korteriga korterelamutest Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Toimib Toimib Alates: 01.07.2018 Tähtaeg: 31.12.2023 Tähtaeg: 31.12.2021 Tähtaeg: 31.12.2023
2	Plastid (20 01 39)	Vastuvõtt Järve külas olevas jäätmejaamas Jäätmejaama uute konteinerite soetamine Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Toimib Alates: 01.07.2018 Tähtaeg: 31.12.2023 Tähtaeg: 31.12.2023
3	Metallid (20 01 40)	Vastuvõtt Järve küla jäätmejaamas Jäätmejaama uute konteinerite soetamine Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Toimib Alates: 01.07.2018 Tähtaeg: 31.12.2023 Tähtaeg: 31.12.2023
4	Klaas (20 01 02)	Vastuvõtt Järve küla jäätmejaamas Jäätmejaama uute konteinerite soetamine Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Toimib Alates: 01.07.2018 Tähtaeg: 31.12.2023 Tähtaeg: 31.12.2023

Nr	Jäätmeliigid ja jäätmenimistu koodid	Kogumisviis	Tähtaeg
5	Biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed (20 02 01)	Vastuvõtt Uikala Prügila OÜ Jäätmejaama uute konteinerite soetamine Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine Rajada kompostimisväljak Toila valla haldusterritooriumile või arendada koostööd Uikala Prügila OÜ-ga, kes tegeleb lisaks biolagunevate jäätmete kompostimisega	Toimib Alates: 01.07.2018 Tähtaeg: 31.12.2023 Tähtaeg: 31.12.2023 Tähtaeg: 31.12.2023
6	Biolagunevad köögi- ja sööklajajäätmed (20 01 08)	Vastuvõtt Uikala Prügila OÜ Järgmise korraldatud jäätmeveo kontsessioonil kaaluda biolagunevate köögijäätmete lisamist korraldatud jäätmeveo süsteemi tiheasustusaladel (vähemalt alates viie korteriga korterelamutes); Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine Rajada kompostimisväljak Toila valla haldusterritooriumile või arendada koostööd Uikala Prügila OÜ-ga, kes tegeleb lisaks biolagunevate jäätmete kompostimisega	Toimib Alates: 31.12.2021 Tähtaeg: 31.12.2023 Tähtaeg: 31.12.2023
7	Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastusjäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Kalmistule paigaldatud statsionaarsed konteinerid	Toimib Alates: aastast 2007

Nr	Jäätmeliigid ja jäätmenimistukoodid	Kogumisviis	Tähtaeg
		Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Tähtaeg: 31.12.2023
		Rajada kompostimisväljak Toila valla haldusterritooriumile või arendada koostööd Uikala Prügila OÜ-ga, kes tegeleb lisaks biolagunevate jäätmete kompostimisega	Tähtaeg: 31.12.2023
8	Pakendid (15 01), sealhulgas	Avalikud kogumiskonteinerid	Toimib Alates: aastast 2007
	a. Paber- ja kartongpakendid (15 01 01)		
	b. Plastpakendid (15 01 02)	Avalikud segapakendi konteinerid	Toimib Alates: aastast 2007
	c. Puitpakendid (15 01 03)	Avalikud segapakendi konteinerid	Toimib Alates: aastast 2007
	d. Metallpakendid (15 01 04)	Avalikud segapakendikonteinerid	Toimib Alates: aastast 2007
	e. Komposiitpakendid (15 01 05)	Avalikud segapakendikonteinerid	Toimib Alates: aastast 2007
	f. Klaaspakendid (15 01 07)	Avalikud segapakendikonteinerid	Toimib Alates: aastast 2007
	g. Tekstiilpakendid (15 01 09)	Avalikud segapakendikonteinerid	Toimib Alates: aastast 2007
	h. Muud jäätmeseaduse §-s 7 eistatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid	Avalikud segapakendikonteinerid	Toimib Alates: aastast 2007
		Pakendikonteineri paigaldamine Martsa küla kompaktse hoonestusega alale	Tähtaeg: 31.12.2023
		Jäätmejaama uute konteinerite soetamine	Tähtaeg: 31.12.2023

Nr	Jäätmeliigid ja jäätmenimistu koodid	Kogumisviis	Tähtaeg
		Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Tähtaeg: 31.12.2023
9	Puit (20 01 38)	Vastuvõtt Järve küla jäätmejaamas	Toimib Alates: 01.07.2018
		Jäätmejaama uute konteinerite soetamine	Tähtaeg: 31.12.2023
		Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Tähtaeg: 31.12.2023
		Rajada kompostimisväljak Toila valla haldusterritooriumile või arendada koostööd Uikala Prügila OÜ-ga, kes tegeleb lisaks biolagunevate jäätmete kompostimisega	Tähtaeg: 31.12.2023
10	Tekstiil (20 01 10, 20 01 11)	Vastuvõtt Järve küla jäätmejaamas	Toimib Alates: 01.07.2018
		Jäätmejaama uute konteinerite soetamine	Tähtaeg: 31.12.2023
		Koostöö arendamine organisatsiooniga HUMANA, võimaldamaks kasutuskõlblike jalanõude ja riiete äraandmist ning seeläbi taaskasutuse propageerimist	Tähtaeg: 31.12.2023
		Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Tähtaeg: 31.12.2023
11	Suurjäätmed (20 03 07)	Vastuvõtt Uikala Prügila OÜ	Toimib Alates:
		Vastuvõtt Järve küla jäätmejaamas	Toimib Alates: 01.07.2018

Nr	Jäätmeliigid ja jäätmenimistukoodid	Kogumisviis	Tähtaeg
		Jäätmejaama uute konteinerite soetamine	Tähtaeg: 31.12.2023
		Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Tähtaeg: 31.12.2023
12	Probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Toila alevikus asuv ohtlike jäätmete kogumispunkt	Toimib Alates: aastast 2007
		Voka alevikus asuv ohtlike jäätmete kogumispunkt	Toimib Alates: aastast 2007
		Kohtla-Nõmme alevis asuv ohtlike jäätmete kogumispunkt.	Toimib Alates 2018.
		Jätkata ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonikajäätmete) kogumisringe Kastre valla haldusterritooriumil	Toimib kord aastas
		Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Tähtaeg: 31.12.2020
13	Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistusalajaotises 20 01 tärniga „*“ tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Toila alevikus asuv ohtlike jäätmete kogumispunkt	Toimib Alates aastast 2007
		Voka alevikus asuv ohtlike jäätmete kogumispunkt	Toimib Alates: aastast 2007
		Kohtla-Nõmme alevis asuv ohtlike jäätmete kogumispunkt	Toimib Alates 2018.
		Jätkata ohtlike jäätmete (sh elektri- ja elektroonikajäätmete) kogumisringe Kastre valla haldusterritooriumil	Toimib kord aastas
		Olemasoleva jäätmejaama laiendamine või uue jäätmejaama rajamine	Tähtaeg: 31.12.2020

